

Με μια ματιά

05 Μαθήματα, όπως η τέχνη και τα θρησκευτικά, προβληματίζουν τους μαθητές. Ίσως να έπρεπε να δώσουμε περισσότερη έμφαση στις τέχνες; Τι γνώμη έχουν οι σημερινοί νέοι για τη θρησκεία;

06 Ένα παιδί με ειδικές ανάγκες, έχει περισσότερες δυσκολίες από τα άλλα παιδιά, ακόμα και στη διάρκεια της φοίτησής του στο σχολείο. Έτσι έχει το δικαίωμα να έχει μία επιπλέον βοήθεια από ένα συνοδό. Τι συμβαίνει όμως όταν η πρόσληψη συνοδών δεν γίνεται έγκαιρα; Όταν ένας συνοδός έχει την ευθύνη περισσότερων του ενός παιδιού; Ή όταν οι γονείς δεν έχουν άμεσο λόγο στο ποιος/α θα συνοδεύει το παιδί τους;

09 Διατροφικές διαταραχές, ένα ευαίσθητο ζήτημα, που βασανίζει πολλούς νέους σήμερα. Η παιδοψυχίατρος Νίκη Ιεροδιακόνου, μιλά ανοιχτά για αυτό το θέμα και απαντά σε όλα τα ερωτήματά μας.

11 Σχολείο, μία μικρογραφία της κοινωνίας. Ένας χώρος που θα έπρεπε να μας προσφέρει ασφάλεια, και όχι φόβο και άγχος. Γιατί συμβαίνουν όλα αυτά; Πώς αλλάζει η ζωή του θύματος; Διαβάστε αληθινή μαρτυρία ενός ανώνυμου θύματος σχολικού εκφοβισμού.

13 Χρόνο με τον χρόνο το εκπαιδευτικό σύστημα διαφοροποιείται με σκοπό να «μειωθεί» το άγχος και η ύλη, κάτι στο οποίο στοχεύουν και οι πυλώνες της UNESCO. Άραγε συμβαίνει αυτό με την εισαγωγή των εξετάσεων ανά τετράμηνο στην εκπαίδευση;

14 Το εμβόλιο για τον κορωνοϊό διχάζει την κοινωνία. Αμφιβολίες και φόβος ή εμπιστοσύνη στους ειδικούς; Τελικά να βάλουμε ή να μην βάλουμε εμβόλιο;

16 Κατά το 2021 έχουν σημειωθεί 14 γυναικοκτονίες στην Ελλάδα. Πώς αυτά τα γεγονότα σχετίζονται με την πατριαρχική δομή της κοινωνίας μας; Υπάρχουν τρόποι που θα βοηθήσουν στην κατάρριψη των στερεοτύπων, κυρίως μέσα από την εκπαίδευση; Σε αυτά και άλλα πολλά ερωτήματα απαντά σε συνέντευξη η Χριστίνα Καϊλή, συντονίστρια του Μεσογειακού Ινστιτούτου Ερευνών Κοινωνικού Φύλου.

17 Το Δάλι αφήνεται στο έλεος των ρύπων. Μητέρες διαμαρτύρονται, οι κάτοικοι υποφέρουν, οι κίνδυνοι αυξάνονται, κανείς δεν κάνει κάτι για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα.

20 Η σημαία πάνω στο βουνό του Πενταδακτύλου δεν αφήνει κανένα να ξεχάσει. Θυμίζει στους πρόσφυγες, και όχι μόνο, την κατεχόμενη μας πατρίδα.

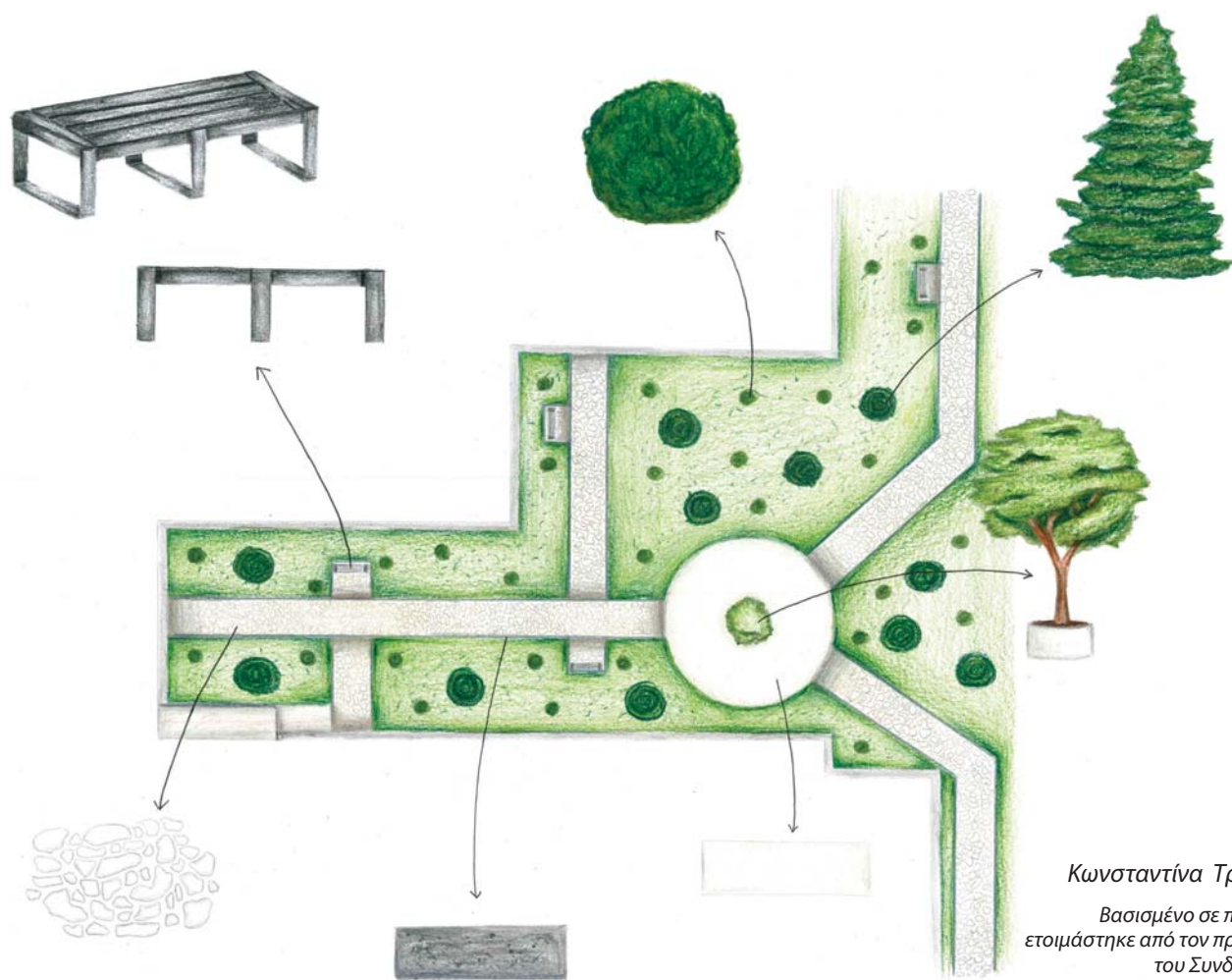
21 Η θεατρική αυλαία του σχολείου μας ανοίγει ξανά. Διαβάστε για το έργο που θα ανεβάσουν φέτος οι συμμαθητές του Σχολείου μας, καθώς και τις δηλώσεις της υπεύθυνης καθηγήτριας, Κυριακής Φωτιάδου και κάποιων από τους ηθοποιούς.

23 Κριστιάνο Ρονάλντο. Πολλοί τον περιφρονούν και άλλοι τόσο τον θαυμάζουν. Ποια είναι η ιστορία του; Τελικά αξίζει τη δόξα και τα λεφτά που παίρνει;

Εμμέλεια Παναγιώτου Β'31
Ερατώ Κωνσταντίνου Β'31

Ζητούμε όμορφο Σχολείο!

Η Σχολική Εφορεία απορρίπτει πρόταση για εξωραϊσμό της αυλής μας

Σκίτσο:
Κωνσταντίνα Τράπαλη Β'21

Βασισμένο σε προσχέδιο που
ετοιμάστηκε από τον πρώην πρόεδρο
του Συνδέσμου Γονέων

Λίγα παγκάκια, μερικά δέντρα, ένα κίосκι και τσιμέντο. Αυτά θα δει κάποιος, αφού περάσει τις πόρτες του Σχολείου μας. Ωστόσο, πέρα από μερικές συντηρήσεις των κτηρίων (που και αυτές γίνονται με το σταγονόμετρο) δεν υπάρχει καμία ουσιαστική αλλαγή ούτε φέτος, που να βελτιώνει τον σχολικό μας χώρο. Παρά μόνο μικρές πινελιές που πρόσθεσε το προσωπικό του Σχολείου μας, τόσο η διεύθυνση όσο και οι καθηγητές/τριες μας. Όπως για παράδειγμα, η διαμόρφωση ενός χώρου στη βιβλιοθήκη, που έγινε πέρυσι, για να αξιοποιούμε οι μαθητές αποκλειστικά για τη μελέτη μας. Καθώς επίσης και ο χώρος μπροστά από την αίθουσα Τέχνης, όπου τοποθετήθηκαν όμορφες κατασκευές και χρωματιστά λουλούδια. Αυτά είναι μια ευχάριστη νότα για το σχολικό μας περιβάλλον, αλλά όχι αυτό που προσδοκούμε.

Όταν το Σχολείο και ο Σύνδεσμος Γονέων (Σ.Γ.), όμως, πρότειναν την τοποθέτηση ενός χώρου της αυλής του Σχολείου μας, που θα πρόσφερε όμορφα και ξεκούραστα διαλείμματα, η ολομέλεια της Σχολικής Εφορείας (Σ.Ε.) Λατσίωv απέρριψε αυτή την πρόταση, χωρίς πειστικές εξηγήσεις. Κι έτσι, στο Σχολείο μας η μονοτονία συνεχίζει να «βασίλευει» και εμείς οι μαθητές εξακολουθούμε να ψάχνουμε παγκάκια, για να καθίσουμε.

Σύμφωνα με την πρόταση του Σ.Γ., θα τοποθετούνταν σε συγκεκριμένο σημείο στην αυλή παγκάκια, θα φυτεύονταν δέντρα και θα τοποθετούνταν όργανα γυμναστικής, με στόχο τη δημιουργία ενός πιο φιλόξενου περιβάλλοντος για εμάς τους μαθητές. Η Σ. Ε. απέρριψε την πρόταση αυτή, υποστηρίζοντας πως «δεν τηρήθηκαν οι σωστές διαδικα-

σίες». Από την πλευρά του, όμως, ο πρώην πρόεδρος του Σ.Γ., Χαράλαμπος Χαράλαμπος, μάς δήλωσε ότι η Σ.Ε. ποτέ δεν τους παρουσίασε αυτούς τους κανονισμούς. Όπως πληροφορηθήκαμε, αυτή η πρόταση έφτασε στα «αυτιά» του Υπουργείου (Τεχνικές Υπηρεσίες), το οποίο τους παρέπεμψε στη Σ.Ε.. Γιατί, τελικά, δεν προχώρησαν οι διαδικασίες και η υλοποίηση της πρότασης αυτής; Για ποιον πραγματικά λόγο αρνούνται να κάνουν έργα, που θα βελτιώσουν το σχολικό μας περιβάλλον; Άραγε υπήρξε πραγματική προσπάθεια για συνεργασία, ώστε να βρεθούν λύσεις; Εμείς πάντως, προτιμάμε ένα σχολείο γεμάτο πράσινο, όπου θα περνάμε ωραία, παρά ένα σχολείο στο οποίο το τσιμέντο μας ψυχοπλακώνει.

Δυστυχώς, το όμορφο αυτό σχολικό περιβάλλον που ονειρεύεται κάθε μαθητής δεν πραγματοποιήθηκε ούτε αυτή τη φορά. Ας ελπίσουμε πως στο μέλλον θα πραγματοποιηθούν ανάλογες δράσεις και γιατί όχι να προχωρήσει η πρόταση αυτή στην υλοποίησή της. Για ένα πιο όμορφο σχολείο, για ένα σχολείο που να εμπνέει εμάς τους μαθητές και όχι να μας «πνίγει», ένα σχολικό περιβάλλον όπως μας αρμόζει!

Ως γνωστόν ένας από τους πρωταγωνιστικούς ρόλους για τη σωστή διεξαγωγή των μαθημάτων στα σχολεία, έχει το περιβάλλον στο οποίο φοιτούμε αφού επηρεάζει άμεσα αποτελέσματα των μαθητών. Γι' αυτό, λοιπόν, ένας κατάλληλα διαμορφωμένος χώρος για μας τους μαθητές στην αυλή του σχολείου, θα βελτιώνει τόσο τα ακαδημαϊκά μας αποτελέσματα όσο και την αισθητική μας. Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, το ότι κυριαρχεί η άποψη πως οι μαθητές «μισούμε»

το σχολείο. Γιατί; Επειδή μεταξύ άλλων ο σχολικός χώρος δεν μας εμπνέει.

Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, βλέπουμε τα σχολεία να είναι όμορφα, ώστε οι μαθητές ναιώθουν ευχάριστα να εμπνέονται και να έχουν όρεξη για μάθηση. Παράλληλα, βλέπουμε τις επιδόσεις των μαθητών στα μαθήματα να είναι υψηλές και τη διάθεσή τους στο σχολείο, να είναι καλύτερη. Είναι τυχαίο, άραγε, που στα δικά μας σχολεία, αντί να προοδεύουμε, έχουμε μια καθοδική πορεία;

Φανταστείτε πόσο ευεργετικό θα ήταν για την υγεία των μαθητών, εάν κάθε διάλειμμα, μετά τα μαθήματά μας, βγαίναμε στην αυλή για να γυμναστούμε, επειδή ΤΟ ΘΕΛΑΜΕ. Είναι, επίσης, επιστημονικά αποδεδειγμένο, ότι το πράσινο χρώμα των δέντρων, και γενικότερα της φύσης, ξεκουράζει τον εγκέφαλο, μειώνει την κατάθλιψη και το άγχος. Είναι ίσως γι' αυτό που ένα μεγάλο μέρος των μαθητών στον χώρο του σχολείου αντιμετωπίζει καθημερινά τέτοια προβλήματα; Και αφού μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε, γιατί δεν το κάνουμε;

Ως μαθήτριες του Λυκείου Λατσίωv, θεωρούμε πως τέτοιες αλλαγές στο σχολείο μας είναι ακριβώς ό,τι χρειάζεται, για να θεωρείται πράγματι το «δεύτερό μας σπίτι». Αν πραγματικά υπάρχει αμοιβαία θέληση, βρίσκεται η λύση. Είναι επιτέλους καιρός να μπει το καλό μας πάνω από τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, το πείσμα και τους... εγωισμούς.

Ερατώ Κωνσταντίνου Β'31
Εβελίνα Βελαώρα Γ'22

(Συνεχίζεται στη σελίδα 3)

Υπεύθυνος Ιδιοκτήτης

Τάσος Τάσου, Διευθυντής

Υπεύθυνος Εκδόσεων

Φώτης Φωτίου, Β.Δ.

Συντακτική Επιτροπή

Γεωργία Πετρίδου Γ'21
Στέλιος Χαραλαμπίδης Γ'21
Κρίστια Δημητρίου Γ'21
Εβελίνα Βελαώρα Γ'22
Χρήστος Γιάγκου Γ'31
Ίριδα Κατσούρη Β'11
Νικόλας Μιχαήλ Β'11
Αρετή Θεμιστοκλή Β'23
Ερατώ Κωνσταντίνου Β'31
Εμμέλεια Παναγιώτου Β'31
Έλλη Πλουτάρχου Β'31
Αθηνά Παφίτη Α'11
Παναγιώτα Χατζηπαυλή Α'21
Χαρά Σάββα Α'24

Επιμέλεια ύλης-Διόρθωση κειμένων

Αργυρώ Παναγιώτου, Φιλολόγος

Φωτογράφοι

Κωνσταντίνα Πατσαλίδου Γ'22
Στέφανη Περού Β'23
Κωνσταντία Χριστοδούλου Β'32

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Τερέζα Πηλαβά, Καθηγήτρια Τέχνης

Σχεδιασμός-Σελιδοποίηση

Theopress Ltd

ISSN 2672-8281

Να εξετάζεται κανείς ή να μην εξετάζεται;

Αποδεικνύουμε με αριθμούς τα αυτονόητα

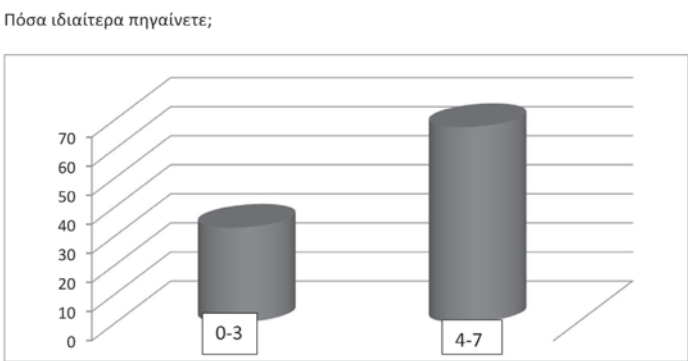
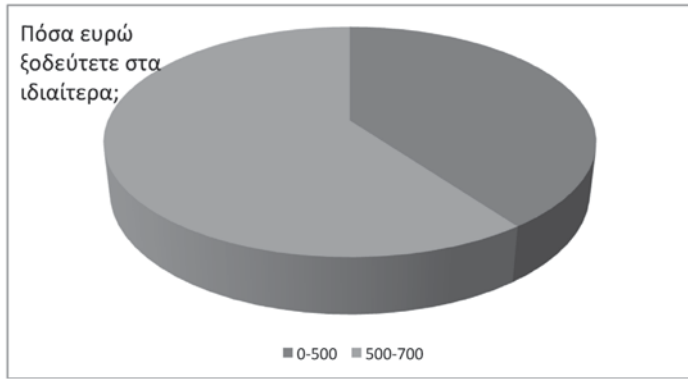
Μια από τις πιο απαιτητικές και ψυχοφθόρες δοκιμασίες που καλούμαστε οι μαθητές να ολοκληρώσουμε είναι οι παγκύπριες εξετάσεις. Τα χρονοδιαγράμματα είναι πιο ασφυκτικά από ποτέ, κοινωνική ζωή και πνευματική καλλιέργεια αναβάλλονται και ανηφορίζουμε όλοι ένα δύσβατο μονοπάτι με τερματισμό την ένταξή μας σε ένα ...υψηλού κύρους πανεπιστήμιο.

Εμείς οι μαθητές της Γ' λυκείου είμαστε πνιγμένοι στο άγχος και στην πίεση. Είμαστε, όμως, και αγανακτισμένοι όχι μόνο για τις επιπρόσθετες εξετάσεις τετράμηνων, αλλά και για τον απαξιοτικό τρόπο που διαχειρίζεται το υπουργείο τα προβλήματά μας. Ο ίδιος ο υπουργός απουσίαζε σε πρόσφατη συνάντηση της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής με κύριο θέμα την υλοποίηση των εξετάσεων τετραμήνων. Το υπουργείο μάς συμπεριφέρεται σαν πειραματόζωα, αφού η πρώτη φορά που διεξάγονται τα τετράμηνα είναι στη χρονιά μας. Μια χρονιά με τεστ, με μαθησιακά κενά που άφησε πίσω της η πανδημία και οι καραντίνες.

Το άγχος και η πίεση μας κατακλύζει κάθε χρόνο, ειδικότερα φέτος με τις εξετάσεις τετράμηνων και αυτά που περάσαμε τις προηγούμενες χρονιές. Παραμελούμε και σταματούμε τις δημιουργικές δραστηριότητες και αφοσιωνόμαστε πλήρως στα μαθήματά μας, τα διαγωνίσματα και τις εξετάσεις. Όλα αυτά έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνικοποίηση και την πνευματική μας ανάπτυξη.

Εμείς έχουμε διεξαγάγει μια μικρή έρευνα, για να αποδείξουμε τα ήδη γνωστά που, όταν όμως τα δούμε παραστατικά με αριθμούς έχουν άλλο νόημα. Με την έρευνά μας θέλουμε να δείξουμε ότι αφιερώνουμε πολύ χρόνο και χρήμα στα ιδιαίτερα και ότι θυσιάζουμε τις εξωσχολικές και δημιουργικές μας δραστηριότητες στην Γ' λυκείου, για να συγκεντρωθούμε στις εξετάσεις. Το ξέραμε ήδη αλλά θελήσαμε να πείσουμε ως ένα βαθμό και με τα δεδομένα των αριθμών. Το δείγμα μας ήταν 55 μαθητές της Γ' Λυκείου από το λύκειο Λατσιών, και άλλα δυο Λύκεια της Λευκωσίας. Παρόλο που το δείγμα μας δεν είναι αντιπροσωπευτικό, είναι ενδεικτικό για τις τάσεις που επικρατούν στο εκπαιδευτικό μας σύστημα.

Τα στατιστικά δείχνουν λοιπόν ότι το 56,4% των μαθητών έχουν σταματήσει κάποια εξωσχολική δραστηριότητα κυρίως λόγω υπερφορτωμένου προγράμματος ή για να εστιάσουν στις επιδόσεις τους. Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι η πλειοψηφία των μαθητών (40%) πηγαίνει 4 ιδιαίτερα. Αν αναλογιστούμε πως καθη-

μερινά αφιερώνουμε περίπου 5 ώρες στο σχολείο (7 περιόδους των 45 λεπτών) και οι πλείστοι πάνω από 9 ώρες την εβδομάδα στα ιδιαίτερα είναι λες και φοιτούμε σε δεύτερο απογευματινό σχολείο. Επίσης, στην έρευνά μας, φαίνεται πως το 58% των μαθητών ξοδεύουν από 400 μέχρι και 700 ευρώ τον μήνα για ιδιαίτερα. Τι άραγε πάει στραβά; Γιατί χρειαζόμαστε τα ιδιαίτερα;

Τα φροντιστήρια υπονομεύουν τα σχολεία και τα φροντιστήρια υποβαθμίζουν και περιθωριοποιούν τους μαθητές με οικονομική ένδεια. Η κατάντια που επικρατεί στα σχολεία πρέπει κάποτε να σταματήσει. Πολλά χρειάζεται να γίνουν, ώστε να έχουμε ουσιαστική παιδεία. Όμως, μέχρι τότε καλή μας αντοχή!

Κρίστια Δημητρίου Γ'21

Τα προβλήματά μας που χρονίζουν

Ως μαθήτριά της πρώτης λυκείου του σχολείου μας έχω παρατηρήσει πώς το σχολικό μας περιβάλλον στο οποίο εργαζόμαστε καθημερινά δεν είναι και τόσο ευχάριστο. Ποιος μαθητής, καθηγητής, καθαρίστρια κτλ θα χαιρόταν να πηγαίνει σε ένα σχολείο το οποίο έχει τόσα κτηριακά προβλήματα; Κανένας μας. Τιμωμένες αυλές χωρίς καθόλου σκιά και ταλαιπωρημένοι μαθητές που την αναζητούν καθημερινά, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Επίσης τι πρέπει να πω για τα ταβάνια και τους τοίχους; Όλα γεμάτα υγρασία, άβαφτα έτοιμα να καταρρεύσουν πάνω μας. Οι ανεμιστήρες ακούγονται σαν να έχουν κινητήρες έτοιμοι να εκτοξευθούν στο διάστημα σαν πύραυλοι. Πώς μπορεί η ψυχολογία ενός μαθητή να μην επηρεαστεί από μία τέτοια κατάσταση; Πολλοί είναι οι μαθητές, οι οποίοι δεν αγαπούν το σχολείο λόγω και των συνθηκών αυτών. Λύσεις στα προβλήματα υπάρχουν πολλές, όπως να τοποθετηθούν περισσότερα παγκάκια, να φυτευτούν δέντρα και όχι να γίνουν πλακόστρωτα, να βαφτεί το σχολείο με φωτεινά και ευδιάθετα χρώματα και να φτιαχτούν οι πύραυλοι ανεμιστήρες μας. Τώρα ποιος θα τα κάνει όλα αυτά; Σίγουρα όχι εμείς ούτε ο κύριος Τάσου, αλλά το ΥΠΠΑΝ το οποίο και τις προηγούμενες χρονιές αρνείται να πραγματοποιήσει έργα στο σχολείο.

Νάγια Κανναουρίδου Α'11

Πρωτάκι για τρίτη φορά

Επιλογή κλάδου και εξετάσεις μετά τις καραντίνες

Με τις πρωτόγνωρες συνθήκες που βιώνουμε με την πανδημία του κορωνοϊού, οι μαθητές και κυρίως αυτοί της Α' Λυκείου δεν έχουμε καμιά εμπειρία στον τομέα των εξετάσεων. Το γεγονός αυτό προκαλεί σε πολλούς από εμάς σύγχυση, πανικό και τρόμο, αφού δεν γνωρίζουμε τι έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε. Όλα αυτά τα ανάμικτα συναισθήματα έρχονται να οξύνουν την ήδη δύσκολη κατάσταση, με προβληματισμούς, απορίες και πρόσθετο άγχος. Θα τα καταφέρω; Και αν δεν τα καταφέρω ποιος θα είναι ο αντίκτυπος; ΚΑΝΕΝΑΣ όμως δεν μπαίνει στον κόπο να δώσει απαντήσεις σε όλα αυτά. Όλοι περιμένουν από εμάς καλούς βαθμούς, στα νέα, στα μαθήματα. Το θέμα είναι, μπορούμε να αντεπεξέλθουμε ή θα έχουμε ένα πικραμένο Γενάρη με βαθμούς χαμηλότερους των προσδοκιών μας;

Στην πρώτη γυμνάσιου δεν είχαμε καλά κα-

λά προλάβει να πάρουμε μια γεύση των εξετάσεων, μετά ο κορωνοϊός, η καραντίνα, η ακύρωση των εξετάσεων. Και μέσα σε όλα αυτά έφτασε η επιλογή των κλάδων για το λύκειο. Ομολογουμένως, η εμπειρία για την επιλογή κλάδου ήταν σαφώς η πιο δύσκολη απόφαση για μας τους μαθητές. Αναγκαστήκαμε σε λίγο χρόνο να εντάξουμε ικανότητες και στόχους σε ένα κουτάκι. Ο δρόμος είναι μονόδρομος για κάποιον που γνωρίζει το τι θα ακολουθήσει. Όσο για αυτούς που ακόμα δεν είχαν κατασταλάξει στο ποια είναι τα ενδιαφέροντά τους, ήταν μια πολύ απαιτητική απόφαση. Ο τρόπος με τον οποίο είναι δομημένο το εκπαιδευτικό μας σύστημα δεν μας προσφέρει επιλογές, έτσι ώστε να καλυφθούν, αν όχι όλα, αλλά τα περισσότερα ενδιαφέροντά μας. Λόγω αυτών των συνθηκών εμείς οι

μαθητές καταλήγουμε σε βιαστικές αποφάσεις, υιοθετώντας μερικές φορές τη γνώμη των γονιών μας, που δεν μας ικανοποιεί. Πηγαίνουμε στο λύκειο βλέπουμε ένα 8 στα μαθηματικά είτε 10 στα αρχαία και συνειδητοποιούμε πως είναι πολύ αργά πλέον να αναθεωρήσουμε. Η αποτυχία αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό πιστεύω στην ανωριμότητα της ηλικίας, στην οποία καλούμαστε να πάρουμε αυτή την καθοριστική απόφαση.

Το βάρος που έχουμε να σηκώσουμε εμείς οι έφηβοι είναι τεράστιο. Χάσαμε δύο χρόνια γεμάτα με γνώσεις και εμπειρίες, που θα μας προετοίμαζαν για το λύκειο. Εμπειρίες και γνώσεις ανεκτίμητες! Ποιος το αναγνωρίζει και τι κάνει;

Αθηνά Παφίτη Α'11

Ο Σύνδεσμος Γονέων (Σ.Γ.) μετά από πρόταση του σχολείου έκανε την προσπάθειά του, έτσι ώστε να διαμορφωθεί στην αυλή του Σχολείου ένας χώρος πιο ελκυστικός και ευχάριστος για τους μαθητές, αλλά η Σχολική Εφορεία (Σ.Ε.) Λατισίων απέρριψε τους σχεδιασμούς αυτούς. Σε συνάντηση που είχε με τη Διεύθυνση του Σχολείου και το Κεντρικό Μαθητικό Συμβούλιο πέρσι αποφασίστηκαν έργα και δράσεις που θα συνέβαλλαν στη βελτίωση του σχολικού μας περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα συζητήθηκαν δύο δράσεις: ο εξωραϊσμός ανοικτού χώρου του σχολείου και η τοποθέτηση οργάνων γυμναστικής εξωτερικού χώρου. Ο Σ.Γ προσφέρθηκε να αναλάβει μέρος των εξόδων, αλλά και την εύρεση χορηγών και εθελοντών προκειμένου να στηρίξει τις δράσεις αυτές. Επειδή είχε εξασφαλιστεί και η στήριξη των Δήμων Λατισίων και Γερίου, θα αναμενόταν και η στήριξη της Σχολικής Εφορείας Λατισίων.

Εξωραϊσμός αυλής και όργανα γυμναστικής εξωτερικού χώρου!

Σύμφωνα με επιστολές του Σ.Γ. προς τη Σ. Ε. ο χώρος μεταξύ των αιθουσών της Τέχνης και της Χημείας θα διαμορφωνόταν, όπως είναι ο χώρος μπροστά από τις αίθουσες 38 με 45. Συγκεκριμένα στους σχεδιασμούς του Σ. Γ., προβλεπόταν να γίνουν τα εξής:

- Φύτευση 26 δέντρων ύψους 2,00m περίπου.
- Κατασκευή διαδρόμου από πλακόστρωτο για τη διακίνηση των μαθητών.

• Τοποθέτηση 4 παγκακίων.

• Τοποθέτηση 4-5 οργάνων γυμναστικής εξωτερικού χώρου.

Σύμφωνα με τον Σ. Γ. όλα τα όργανα που θα επιλέγονταν είναι ανθεκτικά σε καιρικές συνθήκες και βανδαλισμούς, είναι πιστοποιημένα και ικανοποιούν τις Ευρωπαϊκές Προδιαγραφές. Η επιλογή τους θα γινόταν από τους καθηγητές Φυσικής Αγωγής του Σχολείου και θα τοποθετούνταν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις προδιαγραφές του εργοστασίου.

Η υλοποίηση του έργου και η απόρριψη της πρότασης

Σε επιστολές του ο Σύνδεσμος Γονέων διευκρινίζει ότι τα υλικά για την κατασκευή των διαδρόμων και για την τοποθέτηση προστατευτικού κρασπέδου στίβου θα αγοράζονταν με οικονομική συνεισφορά του Συνδέσμου Γονέων σε μειωμένη τιμή λόγω έκπτωσης που θα πρόσφερε προμηθευτής προς τον Σ.Γ. Η χρήση εκσκαφέα /ντίκερ θα ήταν δωρεάν, προσφορά του Δήμου Λατισίων, καθώς επίσης τα εργατικά για την κατασκευή του διαδρόμου από πλακόστρωτο και η τοποθέτηση του κρασπέδου θα ήταν δωρεάν, προσφορά από την εργοληπτική εταιρία «Cynview Construction and Development Ltd». Επιπλέον, τα όργανα γυμναστικής θα αγοράζονταν με συνοπτική διαδικασία με ποσά από χορηγίες. Τα δέντρα θα προσφέρονταν δωρεάν από φυ-

τώριο της περιοχής και το φύτεμά τους όσο και άλλες δευτερεύουσες εργασίες θα γίνονταν με εθελοντική εργασία μελών της Σχολικής Μονάδας και του Συνδέσμου Γονέων.

Δυστυχώς, η απάντηση της Σχολικής Εφορείας ήταν αρνητική. Μεταξύ Ιανουαρίου με Φεβρουάριου 2021, ενώ ο Σ.Γ. έστειλε 4 επιστολές αναμένοντας την έγκριση της Σχολικής Εφορείας για την υλοποίηση της δράσης, δεν πήρε καμία γραπτή απάντηση για έγκριση ή απόρριψη της πρότασης. Μάλιστα σύμφωνα με επιστολή του Σ.Γ. ο Πρόεδρος του Σ.Γ. επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών κ. Ανδρέα Μαραγκό, ο οποίος τους παρέπεμψε για επεξηγήσεις στη Σχολική Εφορεία των Λατισίων.

Τοποθέτηση κ. Κώστα Βασιλείου, Προέδρου Σχολικής Εφορείας Λατισίων

«Δεν τηρήθηκαν οι σωστές διαδικασίες»

Απευθυνθήκαμε, λοιπόν, στον πλέον αρμόδιο προκειμένου να πάρουμε μια απάντηση. Στην ερώτησή μας γιατί δεν ενέκρινε την πρόταση του Σ. Γ. από τη στιγμή που τα έξοδα θα καλύπτονταν με χορηγίες και εθελοντική εργασία μας απάντησε τα εξής:

1. «Δεν ακολουθήθηκαν οι σωστές διαδικασίες που προνοούν οι κανονισμοί του Υ.Π.Π.Α.Ν.
2. Αφού ο Σύνδεσμος Γονέων θα είχε την ευθύνη, έπρεπε να είχαν και ολοκληρωμένο μηχανολογικό σχέδιο υπογεγραμμένο από αδειούχο Μηχανολόγο, ο οποίος να φέρει και την ευθύνη.
3. Η Σχολική Εφορεία με απόφαση της ολομέλειας ενημέρωσε τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας. Όμως, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων με δική του πρωτοβουλία απευθύνθηκε στις Τεχνικές Υπηρεσίες δύο φορές και πήρε αρνητική απάντηση.
4. Όσον αφορά τη δεντροφύτευση του συγκεκριμένου χώρου θα γίνει μέχρι τα Χριστούγεννα.

Η ολομέλεια της Σχολικής Εφορείας είναι πάντοτε θετική, για να γίνονται έργα στα σχολεία των Λατισίων όπως έγιναν και σε άλλα, όμως πρέπει να ακολουθούνται οι σωστές διαδικασίες που προβλέπονται από το Υ.Π.Π.Α.Ν.»

Η Εφορεία Λατισίων καταγγέλλει το Σχολείο

Ο Πρόεδρος του Σ.Γ. μας πληροφορεί ότι «πριν καν αρχίσουν οι εργασίες με αφορμή την επίσκεψη του εκσκαφέα του Δήμου Λατισίων ο οποίος προσφέρθηκε δωρεάν για να καθαρίσει τα χόρτα και να εξομαλύνει τον χώρο ο οποίος ήταν διαβρωμένος από τα νερά της βροχής, η πράξη αυτή καταγγέλλθηκε από την Προϊστάμενη της Σχολικής Εφορείας στις Τεχνικές Υπηρεσίες

ως έναρξη εργασιών πράγμα που δεν αληθεύει. Ήταν καθαρά καθαρισμός του χώρου. Λόγω αυτής της καταγγελίας δόθηκαν πρόωρα από τον Διευθυντή του Σχολείου προς τη Σχολική Εφορεία τα προκαταρκτικά σχέδια και αυτή με τη σειρά της τα προώθησε στις Τ.Υ.Υ.Π. για έγκριση».

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες νίπτουν τας χείρας τους:

«Απευθυνθείτε στην Εφορεία Λατισίων»

Τέλος στην αναφορά της Σ.Ε. ότι «ο Πρόεδρος του Σ. Γ. με δική του πρωτοβουλία απευθύνθηκε στις Τεχνικές Υπηρεσίες δύο φορές και πήρε αρνητική απάντηση», Σ.Γ. το επιβεβαιώνει προσθέτοντας τα εξής:

«Όταν καταγγέλλθηκε το Σχολείο και ο Σύνδεσμος Γονέων ότι αρχίσαμε κατασκευαστικά έργα χωρίς την Έγκριση των Τεχνικών Υπηρεσιών, μίλησα απευθείας με λειτουργό των Τ.Υ.Υ.Π. και της ανέφερα ότι είναι παραπληροφόρηση και ότι ο εκσκαφέας του Δήμου έκανε εργασίες επιφανειακής καθαριότητας. Επίσης, της ανέφερα ότι το σχέδιο που είχε σταλθεί από τη Σ. Ε. ήταν

προσχέδιο και εφόσον συμφωνούν με τις εργασίες θα υποβαλλόταν το τελικό σχέδιο μελέτης. Στη συνέχεια, αφού αντιμετωπίσαμε την αρνητική στάση της Σ. Ε. Λατισίων, οι οποίοι επικαλούνταν τις Τ.Υ.Υ.Π., μίλησα απευθείας με τον Προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών, ο οποίος μου ανέφερε ότι το θέμα αφορά τη Σχολική Εφορεία και πρέπει να απευθυνθούμε σε αυτή». Κλείνοντας ο Πρόεδρος μας ανέφερε ότι τα πιο πάνω είναι σε θέση να τα στηρίξει με σχετική αλληλογραφία.

Εβελίνα Βελαώρα Γ' 22

Απάντηση Σ.Γ. στις θέσεις της Σχολικής Εφορείας «Ποτέ δεν μας έδωσαν τους κανονισμούς»

Θεωρήσαμε σωστό ότι θα έπρεπε ο πρώην Πρόεδρος του Σ.Γ., κ. Χαράλαμπος Χαράλαμπος να απαντήσει στις θέσεις της Σ. Ε. και έτσι ζητήσαμε τις απόψεις του. Στη δήλωση της Σ.Ε. ότι «δεν ακολουθήθηκαν οι σωστές διαδικασίες που προνοούν οι κανονισμοί του Υ.Π.Π.Α.Ν.» απάντησε τα εξής:

«Όταν ζητήσαμε με πολύ απλή και καθαρή επιστολή να μας δώσουν γραπτώς τις διαδικασίες και τους κανονισμούς του Υ.Π.Π.Α.Ν. ποτέ δεν πήραμε απάντηση γραπτώς. Η μόνη προφορική απάντηση που πήραμε, με την οποία διαφωνώ και την κρίνω παράλογη είναι ότι, αν θέλουμε να γίνουν έργα, τότε πρέπει τα χρήματα των χορηγών να τα καταθέσουμε στο ταμείο της Σχολικής Εφορείας και να βγει αυτή σε προσφορά. Γνωρίζω ότι σε κάποια σχολεία ο Σύνδεσμος Γονέων ή/και το Σχολείο προχώρησαν στην τοποθέτηση οργάνων γυμναστικής εξωτερικού χώρου χωρίς να καταθέσουν τα χρήματα των χορηγών στη Σχολική Εφορεία. Μήπως οι κανονισμοί του Υ.Π.Π.Α.Ν. διαφέρουν από Δήμο σε Δήμο;»

Σχετικά με την επισήμανση της Σ.Ε. ότι «έπρεπε να είχαν ολοκληρωμένο μηχανολογικό σχέδιο υπογεγραμμένο από Αδειούχο Μηχανολόγο που να φέρει και την ευθύνη», ο Πρόεδρος του Σ.Γ. μας δήλωσε:

«Για κάθε έργο πρώτα ετοιμάζεται προσχέδιο και στη συνέχεια ετοιμάζεται κανονικό σχέδιο, όχι από Μηχανολόγο αλλά από Αρχιτέκτονα ή Πολιτικό Μηχανικό. Στη συγκεκριμένη περίπτωση μετά που άκουσα της απόψεως της Διεύθυνσης του Σχολείου, είχα κάνει αποτύπωση του χώρου και ετοίμασα προσχέδιο το οποίο παρουσίασα σε στον Διευθυντή του Σχολείου, στον Σχολικό Έφορο και τον Πρόεδρο της Σχολικής Εφορείας και ακούσαμε θετικά σχόλια και ήταν θετικό στην υλοποίηση του έργου χωρίς να λεχθεί οτιδήποτε αρνητικό. Στη συνέχεια καθαρά για σκοπούς ασφάλειας των μαθητών επωφελοόμενοι την αναστολή της λειτουργίας του σχολείου λόγω της πανδημίας κρίθηκε πιο λογικό να αρχίσουν οι εργασίες νωρίτερα πριν ετοιμάσω τα τελικά κατασκευαστικά σχέδια».

Είναι τελικά «COOL» το βιβλίο;

Η Πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού Βιβλίου μιλά στην Εφημερίδα μας

Μία από τις αγαπημένες μας δραστηριότητες από πολύ μικρή ηλικία ήταν το άκουσμα μιας ιστορίας. Ξαπλώναμε γεμάτοι ενθουσιασμό στο κρεβάτι μας, τραβούσαμε τα σκεπάσματα μέχρι το μικροσκοπικό κεφαλάκι μας και περιμέναμε με αγωνία τη μαμά ή τον μπαμπά να ξεκινήσει να μας αφηγείται μια ιστορία. Είτε ήταν ιστορίες με τρομερούς δράκους, με όμορφες πριγκίπισσες, με κακές μάγισσες ή τολμηρούς ιππότες, δεν μας ένοιαζε. Κρεμόμασταν απ' τη χείλη τους, γιατί τότε δεν υπήρχε τίποτα πιο όμορφο από τον μαγικό κόσμο του βιβλίου. Οι περισσότεροι από εμάς με το που μάθαμε ανάγνωση τρέχαμε στη βιβλιοθήκη της τάξης, με περηφάνια όταν τελειώναμε ένα βιβλίο, για να αρπάξουμε το επόμενο και μετά ξανά και ξανά, μέχρι που τελειώναν τα βιβλία.

Όσο μεγαλώνουμε αρχίσαμε να απομακρυνόμαστε από το βιβλίο, μας φαινόταν σαν κάτι που δεν άρμοζε στην ηλικία μας, μέχρι που το ξεγράψαμε τελείως από τη ζωή μας, κάποιος φτάνοντας στο σημείο να το θεωρούν έως και απωθητικό. Δεν μπορώ παρά να αναρωτηθώ για τους λόγους που το προκάλεσαν αυτό. Τι μας έκανε να σταματήσουμε μια δραστηριότητα που τόσο λατρεύαμε, όταν ήμασταν μικρότεροι; Γιατί είναι ασυνήθιστο ένας έφηβος να απολαμβάνει τη συντροφιά ενός βιβλίου; Συζητώντας με την κυρία Έλενα Περικλέους, συγγραφέα, εκπαιδευτικό και Πρόεδρο του Κυπριακού Συνδέσμου Παιδικού και Νεανικού Βιβλίου, πολλοί από τους προβληματισμούς μου λύθηκαν.

Σχέση με το βιβλίο από νεαρή ηλικία

«Η σχέση με το βιβλίο πρέπει να χτιστεί πιο νωρίς, για αυτό και επενδύουμε στο παιδικό βιβλίο, για να χτίσει μια σχέση το παιδί, έτσι ώστε αν το διακόψει στην εφηβεία, να επανέλθει στη συνέχεια. Αν χτιστεί η σωστή σχέση με το βιβλίο από μικρή ηλικία, η σχέση αυτή δεν θα χαθεί. Ο Σύνδεσμος κάνει διαγωνισμούς, για να δοθεί η ευκαιρία σε ανθρώπους που θέλουν να γράψουν, να αναδείξουν το ταλέντο τους και να διακριθούν. Ενθαρρύνουμε τους δημιουργούς και ταυτόχρονα κάνουμε πολλές δράσεις φιλοναγνώσας, συνδέοντας το βιβλίο με το παιχνίδι που είναι βασική ανάγκη των παιδιών, έτσι ώστε να τους φέρουμε σε επαφή με τα βιβλία και να δημιουργήσουν δεσμό με αυτά. Ευελπιστούμε ότι ακόμα κι αν διακόψουν κατά την εφηβεία τους, θα επανέλθουν ως ενήλικες», εξήγησε η κυρία Περικλέους.

Κατά την περίοδο της εφηβείας ξεκινούμε να αμφισβητούμε πολλά πράγματα. Ότι ήταν δεδομένο τόσα χρόνια ξαφνικά μας φαίνεται αμφιλεγόμενο. Είναι μια περίοδος αλλαγών και διαμόρφωσης χαρακτήρα που μας οδηγεί στο να αμφισβητούμε τους θεσμούς, τον τρόπο που λειτουργεί η κοινωνία και θεωρούμε πως δεν θέλουμε να έχουμε

είδωλα ή να πιστεύουμε σε κάτι. Θέλουμε να ξαναανακαλύψουμε τον κόσμο από την αρχή. Κατά την περίοδο αυτή σπάζουμε και το στερεότυπο ότι το βιβλίο έχει να μας προσφέρει πράγματα.

«Στην κοινωνία που ζούμε σήμερα είναι πολύ πιο εύκολο να σηκώσουμε το κινητό και σε δευτερόλεπτα να βρούμε απαντήσεις για ό,τι ψάχνουμε χωρίς να μπαίνουμε στον κόπο να αναρωτηθούμε κατά πόσο η πληροφορία είναι σωστή. Δεν μπαίνουμε στη διαδικασία να το σκεφτούμε και να το ψάξουμε μέσα από ένα βιβλίο, που θα μας δώσει τον χρόνο να επεξεργαστούμε αυτό που θα διαβάσουμε και να διαμορφώσουμε τη δική μας άποψη. Η διαφορά του βιβλίου είναι αυτή ακριβώς, σου δίνει τον χώρο και τον χρόνο να επεξεργαστείς την ατάκα, την φράση ή την περιπέτεια του ήρωα στον δικό σου χρόνο και να καταλήξεις σε ένα συμπέρασμα», συμπλήρωσε η κυρία Έλενα.

Δυστυχώς, όμως, με την τεράστια πίεση από το σχολείο και την παραπαιδεία είναι σχεδόν αδύνατο να βρεθεί χρόνος, για να διαβάσουν οι νέοι και να αναλύουν πληροφορίες μέσω του βιβλίου, για αυτό το διαδίκτυο έρχεται ως ο από μηχανής θεός, για να μας σώσει.

Δεν είναι τα «φυτά» που διαβάζουν βιβλία

Στο σχολικό περιβάλλον θέλοντας και μη σχηματίζουμε ομάδες που στην εφηβική γλώσσα τις ονομάζουμε συνηθώς «κλίκες». Είναι τα δημοφιλή παιδιά, οι αθλητές, τα καλλιτεχνικά και μουσικά παιδιά και φυσικά τα παιδιά που γενιές και γενιές μαθητών τους χαρακτηρίζουν «φυτά» ή «σπάσματα» στην εφηβική γλώσσα. Είναι εκείνα τα παιδιά που ενδιαφέρονται λίγο περισσότερο για την εκπαίδευσή τους και την ακαδημαϊκή τους επιτυχία. Είναι τα παιδιά που δεν θεωρούνται «cool» και πολλοί πιστεύουν πως το μόνο τους ενδιαφέρον είναι το διάβασμα. Δυστυχώς, η ανάγνωση βιβλίου έχει συνδυαστεί με κάτι που δεν κάνουν τα δημοφιλή παιδιά αλλά με μια δραστηριότητα, που είναι αποκλειστική για τα «σπάσματα». Αυτό το λανθασμένο στερεότυπο δίνει την εντύπωση πως το να απολαμβάνεις τη συντροφιά ενός βιβλίου σε κάνει λιγότερο ενδιαφέρον άνθρωπο. Πιστεύω πως το βιβλίο κάνει το εντελώς αντίθετο. Το να διαβάζεις βιβλία σημαίνει πως έχεις την ικανότητα να κοιτάξεις μια κόλλα χαρτί με τυπωμένες λέξεις και να δημιουργήσεις έναν ολόκληρο κόσμο μόνο με τη φαντασία σου. Κατά τη γνώμη μου, δεν υπάρχει τίποτα πιο εντυπωσιακό απ' αυτό: το μυαλό

να μπορεί να δημιουργήσει κόσμους αλλιώτικους, μαγικούς μόνο με το να διαβάσει λέξεις από τυπωμένο μελάνι.

Βιβλία για όλα τα γούστα

Ας μην ξεχνάμε όμως ότι είμαστε όλοι διαφορετικοί και φυσικά δεν υπάρχει τρόπος να απολαμβάνουμε όλοι τα ίδια πράγματα, γι' αυτό είναι απόλυτα φυσιολογικό να μην αρέσει σε κάποιους το διάβασμα για διάφορους λόγους. Υπάρχουν όμως χιλιάδες είδη βιβλίων που μπορεί να σου κινήσουν το ενδιαφέρον. Για παράδειγμα, τα περισσότερα παιδιά στην ηλικία μας προτιμούν τα βιβλία που έχουν να κάνουν με εξωπραγματικούς κόσμους και μυθικά πλάσματα. Σε ένα κόσμο που νιώθουμε πολλές φορές ξένοι λες και δεν ανήκουμε εδώ, τα βιβλία φαντασίας λειτουργούν σαν μια έξοδος και μας ταξιδεύουν σε ένα κόσμο που νιώθουμε ασφαλεία, σε ένα κόσμο που μπορούμε πάντα να επιστρέψουμε, για να ζήσουμε την ίδια περιπέτεια ξανά και ξανά. Σε αυτούς που αρέσουν περισσότερο τα εικονογραφημένα βιβλία, τα οποία είναι δύσκολο να βρεθούν για την ηλικία μας, τα comics είναι μια καλή

επιλογή. Και για εκείνους που δεν έχουν τον χρόνο να ψάχνουν τα βιβλιοπωλεία για το ιδανικό βιβλίο μπορούν με την απλή χρήση του κινητού τους ή ενός e-reader να αγοράσουν ένα ηλεκτρονικό βιβλίο το οποίο μπορούν να μεταφέρουν όπου θέλουν με ευκολία.

Πιστεύω πως τα βιβλία δεν μας χαρίζουν μόνο γνώσεις. Μας προσφέρουν έναν κόσμο, στον οποίο έχεις την ικανότητα να γίνεις ό,τι θελήσεις, έναν κόσμο που κανένας δεν θα σου πει «δεν μπορείς», έναν κόσμο που όλα είναι πιθανά, έναν κόσμο που η λέξη «αδύνατο» χάνει κάθε της σημασία. Ίσως είναι καιρός να σταματήσουμε να κατηγοριοποιούμε ο ένας τον άλλον με βάση τα ενδιαφέροντά μας και κατά πόσο διασκεδάζουμε με τη συντροφιά των βιβλίων. Το τι είναι cool ή trending αλλάζει συνεχώς. Ποιος ξέρει; Ίσως το επόμενο trend που θα σπάσει το διαδίκτυο να σχετίζεται με το βιβλίο.

Αθηνά Αναστασίου Α'11

Βιβλία και χρήμα πάνε στράφι...

Πρόσφατα, είχαν «εγκριθεί» καινούργια βιβλία αγγλικών της Β' Λυκείου, τα οποία θα χρησιμοποιούνταν στα πλαίσια του μαθήματος της φετινής χρονιάς. Τελικά όμως, για το περιεχόμενο μιας και μοναδικής σελίδας, τα βιβλία αυτά έχουν πάει στράφι.

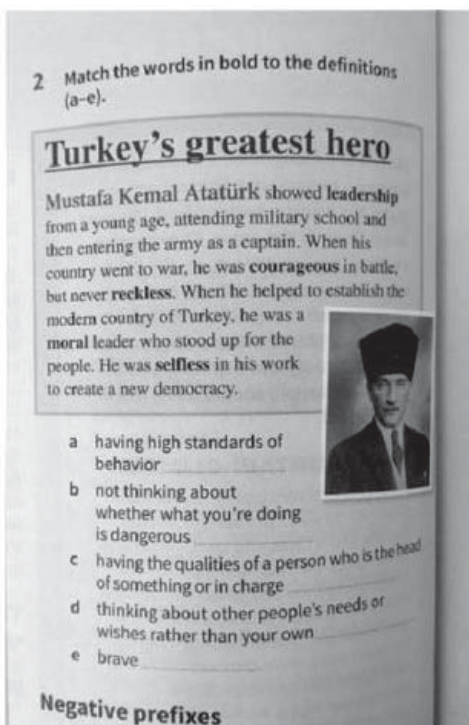
Αυτό το γεγονός, έχει δημιουργήσει σε όλους μας την εξής απορία: «Τι σόι έλεγχος έχει γίνει;». Με ποια κριτήρια, από ποιους και με πόση προσοχή έχουν ελεγχθεί τα βιβλία πριν την έγκρισή τους; Πώς εμείς ως μαθητές μπορούμε να έχουμε εμπιστοσύνη στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, όταν βλέπουμε πόσο επιφανειακά λειτουργούν κάποιες ομάδες;

Ας μην σχολιάσουμε τον λόγο για τον οποίο τα συγκεκριμένα βιβλία έχουν αποσυρθεί και ας μην αναφερθούμε στο ότι, πριν παρθεί αυτή η απόφαση, δόθηκε εντολή για το σκίσιμο της συγκεκριμένης σελίδας. Είναι απαράδεκτο να γίνονται τόσες σπατάλες

υλικού και χρήματος, μόνο και μόνο για μια σελίδα στην οποία γίνεται αναφορά σε Τούρκο ηγέτη! Πώς είναι δυνατόν να θέλεις την κατάλληλη εκπαίδευση για τους μαθητές σου, ενώ για πολιτικούς λόγους κρύβεις την μια πλευρά, η οποία είναι ουσιαστικά του εχθρού σου, για να προβάλεις μόνο τη δική σου; Πώς περιμένεις οι μαθητές να αναπτύξουν την κριτική τους σκέψη, όταν δεν υπάρχει κάτι προς σύγκριση; Σκεφτήκατε ποτέ, κύριοι του ΥΠΠΑΝ, πόσες στοχευμένες συζητήσεις θα μπορούσαν να γίνουν μέσα στην τάξη με αφορμή το συγκεκριμένο θέμα; Απ' ό,τι φαίνεται όχι.

Από την άλλη, εάν το ζήτημα κρινόταν τόσο σοβαρό, θα μπορούσε απλούστατα να δοθεί οδηγία στους εκπαιδευτικούς να μην διδάξουν τη συγκεκριμένη σελίδα. Έτσι δεν θα γινόταν σπατάλη του υλικού αλλά ούτε και τόσο μεγάλο θέμα!

Στέφανη Ζαχαρίου Β'22

Μάθημα Θρησκευτικών, θρησκεία και η θέση των νέων

Μάθημα Θρησκευτικών στα σχολεία... Θέμα πολυσυζητημένο και επίμαχο. Πολυσυζητημένο και επίμαχο μόνο ανάμεσα στους μαθητές. Η πολιτεία δεν τολμά να το συζητήσει!

Πολλά τα ερωτήματα: Καλώς το μάθημα είναι υποχρεωτικό ή μήπως θα έπρεπε να συμπεριληφθεί στα μαθήματα επιλογής; Θα έπρεπε ως μαθητές και μαθήτριες να βαθμολογούμαστε στο μάθημα των Θρησκευτικών; Ή ακόμα, μήπως το μάθημα διδάσκεται με λανθασμένη προσέγγιση;

Ερωτήματα που πιθανώς παραμένουν απάντητα, ωστόσο, χρήζουν συζήτησης. Ζούμε στην εποχή της παγκοσμιοποίησης με ένα αρκετά μεγάλο αριθμό ξένων μαθητών να φοιτά στα κυπριακά σχολεία. Πώς άραγε να νιώθουν οι μαθητές/τριες αυτοί/ές κατά τη διάρκεια του μαθήματος των Θρησκευτικών, το οποίο μοιάζει περισσότερο με Ορθόδοξη κατήχηση παρά με γνωριμία με τον πνευματικό κόσμο; Φανταστείτε τι επίσης νιώθουν οι αγνωστικιστές, οι άθεοι ή οι άθρησκοι...

Και για να προλάβω τυχόν αντιδράσεις, είναι πολλές οι περιπτώσεις στις οποίες ξένοι, άθεοι ή οποιασδήποτε κατηγορίας μαθητές/ριτες απαλλάχτηκαν από το συγκεκριμένο μάθημα, και άλλες τόσες που αυτοί οι μαθητές επέλεξαν να το διδάσκονται. Ωστόσο, μήπως είναι καιρός το μάθημα να αγγίξει μία διαφορετική προσέγγιση, πιο κοντά στα δεδομένα της εποχής μας, ώστε όλοι οι μαθητές να νιώθουν το ίδιο ενεργοί στο μάθημα;

Γιατί οι νέοι δεν είναι κοντά στη θρησκεία

Αποτελεί γεγονός ότι η πλειονότητα των νέων έχει απομακρυνθεί από την εκκλησία, τον πνευματικό κόσμο και γενικότερα τη θρησκεία. Οι λόγοι ποικίλουν.

Η νέα γενιά αποτελεί τη γενιά της τεχνολογίας, των καινοτομιών και της εξέλιξης. Για αυτό και τα προβλήματα ξεκινούν, όταν εκκλησία και επιστήμη συγκρούονται. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η στάση κάποιων εκπροσώπων της εκκλησίας στα μέτρα εναντίον της πανδημίας. Όταν οι ίδιοι φορείς της εκκλησίας δεν συμφωνούν με τις επιστημονικές αποφάσεις τι γίνεται; Οι νέοι συγχύζονται και μπερδεύονται. Να ακούσουν τις οδηγίες των επιστημόνων, οι οποίοι είναι οι άμεσα γνώστες του θέματος ή τους φορείς της πίστης τους;

Ακόμα ένα τραγικό παράδειγμα, η κατάφιση διατηρητέων οικοδομών με εντο-

λή της Ιεράς Αρχιεπισκοπής. Παράδειγμα που αποτελεί την τόσο κυριολεκτική, όσο και μεταφορική εφαρμογή μιας λαϊκής έκφρασης: «Χαλούμε ό,τι κτίσαμε τόσα χρόνια!». Γονείς και σχολείο παλεύουν να μάθουν τα παιδιά από μικρή ηλικία να αναζητούν τον πολιτισμό και τις ρίζες τους, να τον σέβονται και να τον αγαπούν. Με ποιο δικαίωμα προβαίνει ο Αρχιεπίσκοπος σε αυτή του την πράξη; Τι εντυπώσεις και τι πρότυπα δίνει στα ίδια παιδιά που επιθυμεί να φέρει κοντά του;

Οποιαδήποτε άποψη είναι αποδεκτή. Ωστόσο, είναι γεγονός πως αν θέλουμε να εξελιχτούμε τόσο ως κοινωνία, όσο και ως άνθρωποι, θα πρέπει να αρχίσουμε να ψαχνόμαστε, να μην αφηνόμαστε στο έλεος των απόμων στην εξουσία και προ πάντων να μη γινόμαστε άβουλα όντα. Λαός που αδρανοποιείται, είναι χαμένη υπόθεση!

Όλοι οι άνθρωποι όταν είναι να πάρουμε μια απόφαση, τείνουμε να ψάχνουμε και να αναλύουμε κάθε δυνατή επιλογή, ώπου στο τέλος μετά από εξονυχιστικό ξεκαθάρισμα, ακολουθούμε αυτό που μας εκφράζει περισσότερο. Κάπως έτσι θα έπρεπε να λειτουργεί το μάθημα των Θρησκευτικών στα σχολεία, έχοντας καθοδηγητικό και ενημερωτικό χαρακτήρα. Μέσα από αυτό, θα έπρεπε οι μαθητές να έρχονταν σε επαφή με τις θρησκείες του κόσμου και ελεύθερα

να αποφάσιζαν και να ακολουθούσαν (αν αυτό είναι που επιθυμούν), την καλύτερη για τους ίδιους θρησκεία. Κάποιος γνώστης του θέματος, θα έλεγε ότι στη Β' Λυκείου μέσα στα αναλυτικά προγράμματα, περιέχονται μερικά κεφάλαια τα οποία αποσκοπούν σε αυτό ακριβώς. Ωστόσο, ο καθένας μπορεί να διαπιστώσει ότι οι διδακτικές περιόδοι καθιστούσαν ανεπαρκή έως αδύνατη την επίτευξη τέτοιου στόχου...

Η θρησκεία αφήνει ασφυκτικά πλαίσια ελευθερίας

«Προσωπικά, θεωρώ πως είναι αναμενόμενο, αφού η κοινωνία όπως και τα άτομα που την αποτελούν, αναπτύσσονται συνεχώς με ραγδαίους ρυθμούς. Επομένως, είναι σχεδόν ανέφικτο να τηρεί τα ασφυκτικά πλαίσια ελευθερίας που έθεσε η θρησκεία μας πριν εκατοντάδες χρόνια. Οι νέοι πλέον επιθυμούν να διευρύνουν τους ορίζοντές τους μέσω εμπειριών, κάτι που η θρησκεία χαρακτηρίζει «αμαρτία». Η πικρή αλήθεια είναι πως οι άνθρωποι είναι ατελή όντα που κάνουν λάθη είτε αυτά περιλαμβάνουν την αλαζονεία, τον εγωισμό, τον ερωτικό τους σύντροφο ή ακόμη και μια ανήθικη/παράνομη πράξη εντός φυσιολογικών προδιαγραφών. Οπότε, στο στάδιο αναζήτησης του εαυτού μου, πώς μπορώ να έχω στο πλάι μου μια θρησκεία και μια ολόκληρη κοινωνία, η οποία με χαρακτηρίζουν με αρνητικούς όρους; Έχω δικαίωμα να κάνω λάθη και να μαθαίνω μέσα απ' αυτά χωρίς να με στιγματίζει οποιασδήποτε θρησκεία».

Κρίστια Δημητρίου Γ'21

Πνευματικά αδιέξοδα, νεανική αμφισβήτηση

«Είναι γεγονός, ότι στις μέρες μας ένας μεγάλος αριθμός νέων έχει μια τυπική και απόμακρη στάση προς την θρησκεία. Αυτό συμβαίνει λόγω της πνευματικής σύγχυσης και τα πνευματικά αδιέξοδα που αντιμετωπίζουν,

καθότι δεν γνωρίζουν το ορθό, δηλαδή πού κρύβεται η αλήθεια. Επιπρόσθετα, είναι σε μια ηλικία στην οποία αμφισβητούν τα πάντα, αναζητώντας κάτι το πρωτοποριακό, κάτι το διαφορετικό. Βέβαια επαφίεται στην ελεύθερη βούληση του καθενός, να επιλέξει αυτό που θεωρεί κατάλληλο. Ένα ζωντανό παράδειγμα αυτού του φαινομένου αποτελεί και ο βίος

του Αγίου Σωφρόνιου του Έσσεξ, ο οποίος μεγάλωσε σε μια χριστιανική οικογένεια. Όταν και αυτός ήταν νεαρός, άρχισε να έχει αμφιβολίες και να εξερευνά νέα θρησκευτικά ρεύματα. Παρόλα αυτά, μέσα από τον περίγυρό του κατάλαβε πως η αντικειμενική πραγματικότητα εστιάζει στην Ορθόδοξη Εκκλησία. Επομένως, όπως εύστοχα είχε ειπωθεί κάποτε: «Η σχέση μας με το Θεό είναι σαν το παιδί που κρατά τον χαρταετό του». Μπορεί να μην τον βλέπει γιατί είναι πάνω από τα σύννεφα, όμως με το φύσημα του ανέμου αισθάνεται το τράβηγμα το οποίο του υπενθυμίζει πως είναι εκεί και τον κρατά. Έτσι λοιπόν, αποδίδεται ο συνδυασμός εξερεύνησης και ασφάλειας τον οποίο ο σύγχρονος νέος έχει ανάγκη!»

Μαρία Χριστοφόρου Γ'21

Οι τέχνες και πώς το σχολείο τις «σκοτώνει»

Η τέχνη αναπτύχθηκε από την αρχή της ιστορίας και χρησιμοποιήθηκε από τότε μέχρι σήμερα ως μέσο έκφρασης. Όμως, δυστυχώς από μικρή ηλικία το σχολείο καταστρέφει τη δημιουργικότητά μας και την επιθυμία μας, για να εκφραστούμε ελεύθερα μέσω της ζωγραφικής.

Με τη ζωγραφική μπορούμε να δημιουργήσουμε με τεχνικές και ποικιλία χρωμάτων σχέδια που μπορούν να απεικονίσουν τον εσωτερικό μας κόσμο. Βέβαια, αυτό το είδος τέχνης δεν απεικονίζει μόνο το τι νιώθουμε. Μπορεί να απεικονίζει και θεάματα ή ιστορίες που χαράχθηκαν στο μυαλό μας ως δυσάρεστες ή ως ευχάριστες. Δυστυχώς, σήμερα οι πλείστοι δεν μπορούν να απεικονίσουν τον εσωτερικό τους κόσμο ή κάτι που τους τράβηξε ιδιαίτερα την προσοχή. Το ταλέντο τους σε τεχνικές και ανάμιξη διαφόρων χρωμάτων φθείρεται καθημερινά στο σχολείο. Το σχολείο σπαταλά ώρες για να «διδάξει» τις τέχνες χωρίς όμως να ρωτήσει τους ίδιους τους μαθητές αν αυτός ο τρόπος τους εκφράζει. Προσπαθεί να επιβάλει σε όλους να ασχοληθούν και να δημιουργήσουν έργα που τους ίδιους δεν τους εκφράζει. Με αποτέλεσμα να μην καλλιεργούν τη δημιουργικότητα και πολλοί μαθητές να μην συμπαθούν την τέχνη λόγω αυτής της καταπίεσης.

Το σχολείο θα μπορούσε να έχει πολλές ώρες που μπορεί να αξιοποιήσει με ένα δημιουργικό τρόπο. Όμως προτιμά να μας διδάσκει μαθήματα που δεν μας καλλιεργούν την ικανότητα να δημιουργούμε. Αντιθέτως την αδρανοποιεί κάνοντάς μας να μην μπορούμε να εκφραστούμε.

Γεωργία Φυσέντζου Γ'43

Σκίτσο: Παναγιώτα Χατζηπαυλή Α'21

Τι γίνεται κάθε χρόνο με τους σχολικούς συνοδούς;

Επανέρχεται δυστυχώς και φέτος το θέμα των σχολικών συνοδών. Η τάλαιπωρία με την καθυστέρηση πρόσληψης των συνοδών και η μη παροχή ατομικών συνοδών οδηγούν στις διαμαρτυρίες των μαθητών, των γονιών τους αλλά και των ίδιων των συνοδών. Ταυτόχρονα οι γονείς δεν έχουν ουσιαστική συμμετοχή για την πρόσληψη των συνοδών, εφόσον έχουν μόνο 1 ψήφο (από τις 7) στη διαδικασία πρόσληψης των συνοδών. Τα προβλήματα που υπάρχουν και βγαίνουν στη δημοσιότητα είναι απαράδεκτα και δείχνουν το «ενδιαφέρον» του Υπουργείου Παιδείας και των Σχολικών Εφορειών, για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες.

Δύο συνοδοί μας διαφωτίζουν για τα προβλήματα του επαγγέλματος

Για όλα αυτά μας διαφώτισαν με τις δηλώσεις τους δύο σχολικοί συνοδοί. Η κα Μαγδαληνή Πεννηταξή, συνοδός στο Λύκειο Λατσιών, μας εξήγησε ότι «το σημαντικότερο πρόβλημα του επαγγέλματος αποτελεί το γεγονός ότι δεν έχει θεσμοθετηθεί. Η αβεβαιότητα διατήρησης μια σταθερής θέσης εργασίας, τα συμβόλαια τα οποία διαρκούν για μια σχολική χρονιά, η αβέβαιη ανανέωσή τους και η χαμηλή μισθοδοσία αποτελούν μείζονα θέματα για το επάγγελμα». Η κα Ροδούλα Αχιλλέως, συνοδός για 10 χρόνια, μας διευκρίνισε ότι «είναι ένα επάγγελμα χωρίς ιδιαίτερα εργασιακά δικαιώματα». Πρόσθεσε ότι «προκύπτουν θέματα που αφορούν τις διαδικασίες πρόσληψης των σχολικών συνοδών, οι οποίες βασίζονται σε πεπαλαιωμένες νομοθεσίες».

Η κα Μαγδαληνή πιστεύει ότι όλα αυτά τα προβλήματα οδήγησαν «στην έλλειψη σχολικών συνοδών με αποτέλεσμα οι

Οι σχολικοί συνοδοί είναι σημαντικοί για κάποια παιδιά. Προσφέρουν την πολύτιμη βοήθεια και τη στήριξη τους καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης των μαθητών/τριων με αναπηρίες. Οι σχολικοί συνοδοί δεν είναι μόνο για τη διακίνηση των μαθητών/τριων ούτε μόνο για την ασφάλεια και τη διευκόλυνσή τους. Είναι πάνω απ' όλα προστάτες και φίλοι/ες τους. Χωρίς αυτούς/ες τα παιδιά με ειδικές ικανότητες δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν, να δραστηριοποιηθούν και να κοινωνικοποιηθούν στο περιβάλλον του σχολείου. Παρόλα αυτά οι σχολικοί συνοδοί αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα στο επάγγελμά τους, τα οποία έχουν επιπτώσεις στους μαθητές.

υφιστάμενοι σχολικοί συνοδοί να επωμίζονται την ευθύνη στήριξης ταυτόχρονα 2 ή και περισσότερων παιδιών». Η κα Αχιλλέως θεωρεί ότι αυτό δυσκολεύει ακόμη περισσότερο το έργο των συνοδών. Μας δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «το κάθε παιδί είναι μια ξεχωριστή προσωπικότητα και γι' αυτό πρέπει να αντιμετωπίζεται με διαφορετικό τρόπο. Υπάρχουν μαθητές που λόγω της ιδιαιτερότητας τους χρειάζονται ατομικό συνοδό».

Επιπλέον, μας υπογράμμισε ότι «είναι απαραίτητο να προσλαμβάνεται έγκαιρα επαρκείς αριθμός σχολικών συνοδών, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες όλων των μαθητών». Ταυτόχρονα κρίνει ότι πρέπει να «εκσυγχρονιστεί η σχετική νομοθεσία, ώστε τα απαιτούμενα προσόντα των συνοδών να μην περιορίζονται στο απολυτήριο λυκείου, άλλα να απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις. Παράλληλα, είναι σημαντικό ένας σχολικός συνοδός, κατά τη διάρκεια της εργασίας του να τυγχάνει περισσότερης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης».

Η Επίτροπος Δικαιωμάτων του Παιδιού επιρρίπτει ευθύνες στη Βουλή

Η Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, Δέσπω Μιχαηλίδου, η οποία τοποθετήθηκε γραπτώς για το θέμα, επιρρίπτει ευθύνες στη Βουλή*. Αναφέρει ότι «σε συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού, ημερομηνίας 14/10/2020,» κατέθεσε σχετικό Υπόμνημα αναλύοντας τα πιο πάνω ζητήματα και τις δυσλειτουργίες σε σχέση με τη διαδικασία ανάθεσης σχολικών βοηθών». Μάλιστα «παρά τις διαβεβαιώσεις της Επιτροπής ότι θα χειριστεί κατεπειγόντως το ζήτημα της θεσμοθέτησης του καθεστώτος των σχολικών συνοδών «με τη διαδικασία του αυτεπάγγελτου, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έγινε καμία ενέργεια προς αυτήν την κατεύθυνση». Εκφράζει τη λύπη της που παρατηρεί ότι, έκτοτε δεν κλήθηκε να παραστεί «σε καμία άλλη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για συζήτηση του θέματος των σχολικών συνοδών».

Η κα Μιχαηλίδου σχετικά με τη διαδικασία πρόσληψης των συνοδών επισημαίνει ότι «η ανάμιξη 4 μελών της Σχολικής Εφορείας (δηλαδή 4 από τις 7 ψήφους) στη λήψη απόφασης, τη στιγμή που καμία σχέση δεν έχουν με τα παιδιά, ούτε και οποιαδήποτε γνώση των εξειδικευμένων αναγκών τους των δικαιωμάτων τους και των θεμάτων της ενιαίας εκπαίδευσης, δεν εξυπηρετεί ούτε το πνεύμα, ούτε τον σκοπό του

N.113(Ι)/1999 σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση παιδιών με αναπηρία.» Θεωρεί ότι «με αυτόν τον τρόπο, παιδιά και γονείς στερούνται το δικαίωμα να εκφέρουν άποψη σχετικά με την εμπειρία τους και δεν αποτυπώνεται πλήρως η συναισθηματική κατάσταση του παιδιού. Η κα Μιχαηλίδου πιστεύει ότι «η εγκύκλιος (για την πρόσληψη των συνοδών) δεν έχει στο επίκεντρό της το συμφέρον του παιδιού και τα δικαιώματά του.

Σκίτσο: Πατρίτσια Μιράντσα Γ'43

Η θέση της Εφορείας Λατσιών για τις διαδικασίες πρόσληψης

Σε ερώτησή μας για τις καθυστερήσεις πρόσληψης των συνοδών, η κα Θέμις Κόκκινου, Επιμελήτρια 1ης Τάξης στην Εφορεία Λατσιών μας δήλωσε τα εξής: «Αφού ενημερωθούμε γραπτώς από το Υπουργείο Παιδείας και από τον Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης ότι μπορούμε να προχωρήσουμε σε πρόσληψη, τότε με νόμιμες διαδικασίες προκηρύσσουμε τη θέση του/της συνοδού για πλήρωση της συγκεκριμένης θέσης. Η επιλογή των σχολικών συνοδών για παιδιά με ειδικές ανάγκες κα-

θορίζεται από τη νομοθεσία. Η επιλογή γίνεται από επταμελή Επιτροπή (7 ψήφοι), μετά από προσωπικές συνεντεύξεις με τους συνοδούς. Στις 7 ψήφους συμπεριλαμβάνεται και η μία ψήφος του γονιού. Έτσι επιλέγεται ο/η συνοδός που θεωρείται καταλληλότερος/η για το παιδί». Ο κ. Κώστας Βασιλείου, Πρόεδρος της Σχολικής Εφορείας Λατσιών, μας τόνισε ότι «όλα τα προβλήματα λύνονται με διαδικασίες και νομοθετικές ρυθμίσεις. Όσον αφορά τους μισθούς εξυπακούεται ότι ακολουθείται κάθε φορά η συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ Σχολικών Εφορειών, Συντεχνιών και Κυβέρνησης.

Η τοποθέτηση της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, Δέσπης Μιχαηλίδου, στις 17/9/2021: <https://paideia-news.com/epitropos-prostasias-ton-dikaiomaton-toypaidiou/2021/09/17/d-mixailidou-na-yparksei-pronoia-rythmisi-tis-diadikasias-ergodotisis-sxolikon-boithon/-synodon/>

Αντώνης Λοιζίδης Α'32

Πανδημία με μαθησιακές ελλείψεις και ψυχολογικά

Η καλή ψυχολογία, δυστυχώς, στις μέρες μας δεν είναι πολύ εύκολη υπόθεση, διότι υπάρχουν πολλοί παράγοντες, οι οποίοι την απειλούν. Ένας κύριος παράγοντας είναι η πανδημία COVID-19, η οποία επέφερε πολλά ψυχολογικά προβλήματα, όχι μόνο στους ενήλικες αλλά και στους μαθητές. Η απαγόρευση της κυκλοφορίας, οι κλειστοί – απαγορευμένοι χώροι αναψυχής και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δημιούργησαν ένα «τείχος» μπροστά στους μαθητές, το οποίο τους απέτρεπε από τη διασκέδαση, τον ορθό τρόπο μάθησης και γενικά την κοινωνικοποίησή τους.

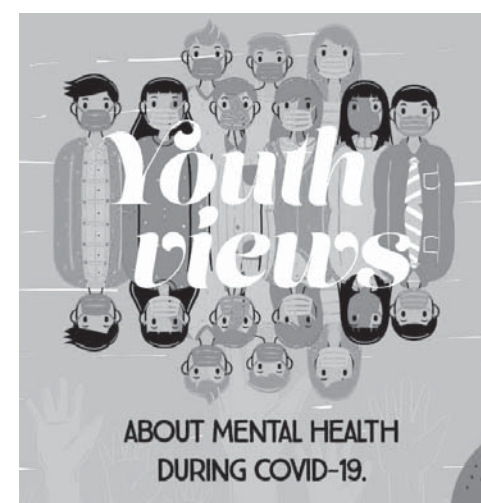
Είναι πολύ σημαντικό οι μαθητές να βρίσκονται σε καλή ψυχολογική κατάσταση. Η επίδοσή τους στο σχολείο δεν εξαρτάται μόνο από το διάβασμα και από την εξάσκηση

που κάνουν, αλλά και από τη διάθεσή τους. Δυστυχώς, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση επέφερε πολλά προβλήματα, με αποτέλεσμα οι μαθητές να έχουν κενά τα οποία θα τους στοιχίσουν στις επόμενες τάξεις. Το μεγαλύτερο πρόβλημα όμως παρουσιάζεται στους τελειόφοιτους μαθητές, οι οποίοι δεν θα έχουν άλλη ευκαιρία για πρόσβαση σε πανεπιστήμια.

Εκτός από αυτό, λόγω της πανδημίας, φαίνεται από στατιστικά στοιχεία και από έρευνες ότι αυξήθηκε το ποσοστό ενδοοικογενειακής βίας κατά 40%. Εξαιτίας αυτού, η κατάθλιψη στους εφήβους αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό, ώστε κάποιοι απέκτησαν σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα. Μπορούμε όμως όλα αυτά τα προβλήματα να τα επιλύσουμε οριστικά; Θα ήταν καλό το Υπουργείο Παιδείας να διόριζε εκπαιδευτικούς

ψυχολόγους, οι οποίοι να προσεγγίζουν τους μαθητές με ψυχολογικά τραύματα, για να τους παρέχουν τη βοήθεια που χρειάζονται. Ωστόσο, υπάρχουν οργανισμοί με τους οποίους μπορεί ο κάθε μαθητής, ο οποίος θέλει ψυχολογική υποστήριξη, να επικοινωνήσει.

Το Υπουργείο Παιδείας οφείλει να νοιαστεί πραγματικά για τους νέους και να τους βοηθά σε κάθε εμπόδιο που εμφανίζεται στον δρόμο τους. Ως μαθητής της Γ' λυκείου τονίζω πως μπορούν να γίνουν πάρα πολλά με στόχο τη βελτίωση της ψυχολογίας και της διάθεσης των μαθητών, τα οποία μέχρι τώρα είναι απλά μια ιδέα. Η καλή ψυχολογία είναι ένα από τα πιο σημαντικά κομμάτια του κάθε ανθρώπου και για αυτό τον λόγο πρέπει να την διατηρούμε σε εξαιρετική κατάσταση.

Παναγιώτης Αβραάμ Γ'31

Τα ασφατικά συμφέροντα στο Δάλι πνίγουν τους κατοίκους

Πουθενά αλλού! Σε καμιά άλλη χώρα, δεν υπάρχουν μητέρες που να διαμαρτύρονται για την ποιότητα του αέρα που αναπνέουν τα παιδιά τους στο σχολείο, δίπλα από εργοστάσια ασφάλτου. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι αρμόδιοι θα έπρεπε να ανοίξουν τα αυτιά και τα μάτια τους, για να ακούσουν και να δουν τι γίνεται στο Δάλι. Πάνω απ' όλα θα έπρεπε να σταματήσουν να σκέφτονται τα οικονομικά συμφέροντα και να δουν λίγο την υγεία των πολιτών.

Οι κάτοικοι στο Δάλι καθημερινά υποφέρουν από τις έντονες οσμές και την αποπνικτική ατμόσφαιρα που επικρατεί στην περιοχή, λόγω των εργοστασίων παραγωγής ασφάλτου. Έχουν γίνει αρκετές διαμαρτυρίες, αλλά δεν έγινε τίποτα. Οι αρμόδιοι κλείνουν τα αυτιά και τα μάτια τους και δεν αναλαμβάνουν πλήρως τις ευθύνες τους. Η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου για το θέμα, τον Μάρτιο του 2021, απογοήτευσε τους κατοίκους της περιοχής, οι οποίοι δήλωσαν ότι η απόφαση του δικαστηρίου είναι υπέρ των ασφατικών εργοστασίων και όχι της δημόσιας υγείας.

Σε συνέντευξή του στον Ant1 μαθητής του δημοτικού σχολείου της περιοχής συγκλονίζει με τις δηλώσεις του: «Είμαστε 600 παιδάκια σε αυτό το σχολείο. Είμαστε αναγκασμένοι να μυρίζουμε άσφαλο εργοστασίων. Θέλετε να πάθουμε κακό;» Μέλος του κινήματος των Οικολόγων που παραβρέθηκε σε εκδήλωση διαμαρτυρίας των κατοίκων δήλωσε χαρακτηριστικά: «Θεωρούμε ότι η υγεία των παιδιών και των κατοίκων σε καμιά περίπτωση δεν είναι διαπραγματεύσιμη».

Οι μητέρες στο Δάλι διαμαρτύρονται

Εμείς επικοινωνήσαμε με μια μητέρα της περιοχής, την κ. Κούλα Σταύρου, μέλος της Ομάδας Πρωτοβουλίας Μητέρων Ενορίας «Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης», για να έχουμε μια ενημέρωση από πρώτο χέρι.

Ποιοι κίνδυνοι ελλοχεύουν για την υγεία των κατοίκων στο Δάλι από τη λειτουργία των ασφατικών εργοστασίων;

Οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν είναι βραχυπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι. Υπάρχουν άμεσες επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής μικρών και μεγάλων, αφού η έκθεση σε ρύπους προκαλεί δυσφορία, ζάλη, ναυτία, εμετό, συμπτώματα τα οποία αναφέρουν τόσο οι κάτοικοι αλλά και οι μαθητές του δημοτικού και νηπιαγωγείου Ενορίας Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης στο Δάλι. Μακροπρόθεσμος κίνδυνος της έκθεσης στους ρύπους καύσης είναι τα καρδιαγγειακά επεισόδια, τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια καθώς επίσης και η ανάπτυξη κακοήθων νοσημάτων (καρκίνος αναπνευστικού, πεπτικού συστήματος κ.ά.)

Υπάρχουν άνθρωποι στην περιοχή που έχουν διαγνωστεί με ασθένειες, που σχετίζονται με τα εργοστάσια ασφάλτου;

Βεβαίως και υπάρχουν. Σε ότι αφορά την συμπτωματολογία οι κάτοικοι αναφέρουν πως οι ενοχλήσεις που έχουν σχετίζονται πάντοτε με τις ώρες λειτουργίας των μονάδων παραγωγής ασφάλτου σκουροδέματος. Για τις μακροπρόθεσμες συνέπειες υπάρχουν αρκετά περιστατικά συμπολιτών μας με καρκίνο που ακόμα κι αν αποδειχθεί στατιστικά σημαντική συσχέτιση, η αι-

τιολογική συσχέτιση είναι δύσκολο να αποδειχθεί.

Τι ενέργειες έχει κάνει ο δήμος σας για το θέμα;

Ο δήμος για την προάσπιση του δικαιώματος της ζωής και της υγείας των δημοτών του, μικρών και μεγάλων, προσπάθησε με ποικίλων τρόπων να επιλύσει το θέμα: με διαμαρτυρίες και δηλώσεις, αλλά και σε γραφειοκρατικό επίπεδο με επιστολές και συναντήσεις. Δεν έγινε όμως κατορθωτό μέχρι σήμερα παρ' όλους τους αγώνες του δήμου και των κατοίκων. Αξίζει να αναφέρουμε ότι τα τελευταία δυο χρόνια ομάδα μητέρων πήραμε την πρωτοβουλία μετά από την αγανάκτηση και τον αγώνα τώσων χρόνων να πάρουμε λίγο τα ηνία στα χέρια μας για την προστασία των παιδιών μας. Ως μητέρες αφήσαμε πολλές φορές τις οικογένειές μας και, στον λιγοστό χρόνο που έχουμε, πραγματοποιήσαμε συναντήσεις με πολιτικούς, οργανώσαμε διαμαρτυρίες, δώσαμε συνεντεύξεις. Επιδιώξαμε με κάθε τρόπο να προσεγγίσουμε τον πρόεδρο της Δημοκρατίας με απώτερο σκοπό να

υλοποιηθεί η απόφαση που πήρε τον Ιούλιο του 2020 για μετακίνηση των ασφατικών. Παρόλο που παρήλθε το χρονικό διάστημα των οκτώ μηνών που είχε θέσει, δυστυχώς το πρόβλημα ακόμα δεν λύθηκε.

Γιατί πάρα τις κινητοποιήσεις σας δεν έχουν μετακινηθεί ακόμη τα ασφατικά εργοστάσια; Τι νομίζετε ότι φταίει;

Όλοι αναφέρουν πως δεν έχουν μετακινηθεί, για να μην μεταφερθεί το πρόβλημα αλλού. Άρα, επίσημα όλοι οι αρμόδιοι αναγνωρίζουν το πρόβλημα. Πρέπει να γίνουν περιβαλλοντικές μελέτες, για να μην επιβαρυνθούν άλλες κοινότητες, που θα φιλοξενήσουν τις μονάδες αυτές αλλά οι μελέτες «καθυστερούν», ρίχνοντας ο ένας το μπαλάκι στον άλλο. Ωστόσο, αφού το πρόβλημα αναγνωρίστηκε και αφορά τη δημόσια υγεία, θα έπρεπε όσο χρόνο χρειάζεται η εκπόνηση των μελετών, οι μονάδες να μην λειτουργούν. Δυστυχώς, φαίνεται ότι δίνουμε προτεραιότητα στην ανάπτυξη παρά στην υγεία.

Καλλιόπη Σωτηρίου Α'11

Οι ευθύνες για την ακρίβεια του ηλεκτρικού ρεύματος

Αναρωτηθήκατε ποτέ γιατί στην Κύπρο είναι τόσο υψηλοί οι λογαριασμοί του ηλεκτρικού ρεύματος; Έχει σχέση με τον τρόπο με τον οποίο παράγεται το ρεύμα στη χώρα μας; Βεβαίως και έχει. Η ΑΗΚ που είναι η μοναδική εταιρεία παραγωγής ηλεκτρισμού στην Κύπρο, έχει τρεις ηλεκτροπαραγωγικούς σταθμούς, οι οποίοι λειτουργούν απομονωμένα και είναι πλήρως εξαρτώμενοι από την εισαγωγή καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Μέχρι στιγμής τα κύρια εισαγόμενα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι το μαζούτ και το ακάθαρμο πετρέλαιο. Αυτή η μέθοδος έχει δύο τεράστια μειονεκτήματα: Από τη μία έχει σοβαρό αντίκτυπο στο περιβάλλον και από την άλλη είναι δαπανηρή. Εάν λαμβάνονταν αποφάσεις χωρίς να δίνεται προτεραιότητα στα οικονομικά συμφέροντα, τότε η μέθοδος παραγωγής ηλεκτρισμού στην Κύπρο θα διέφερε θετικά.

Στο λογαριασμό του ρεύματος υπάρχει επιπρόσθετο τέλος με σκοπό να χρησιμοποιηθεί για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πού πάνε αυτά τα χρήματα; Περίπου μόνο το 10% του ηλεκτρισμού παράχθηκε με τη χρήση ΑΠΕ το 2020, που περιλαμβάνουν την ηλιακή ενέργεια, την αιολική ενέργεια και τη βιομάζα. Αντίθετα, στο Ηνωμένο Βασίλειο το 2020, κάτι παραπάνω από 40% αντιπροσώπευε το μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράχθηκε με

ΑΠΕ, παράγοντας περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια από τα ορυκτά καύσιμα.

Το φυσικό αέριο, είναι το «καθαρότερο» των υδρογονανθράκων και με την ανάπτυξη συναφών τεχνολογιών μπορούν να μειωθούν δραματικά οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Οι ποσότητες φυσικού αερίου που εντοπίστηκαν μέχρι τώρα καλύπτουν τις ανάγκες της Κύπρου, οι οποίες είναι μικρές. Το φυσικό αέριο μπορεί για αρκετά ακόμα χρόνια να αποτελέσει την ενεργειακή εκείνη γέφυρα μέχρι να περάσουμε στις καθαρές μορφές ενέργειας. Συνεπώς, θα έπρεπε να δημιουργηθεί άλλος ηλεκτροπαραγωγικός σταθμός με βάση το φυσικό αέριο, εφόσον δεν προκαλεί τόσο μεγάλη ζημιά στο περιβάλλον.

Είναι απαραίτητο ο τρόπος παραγωγής του ηλεκτρικού ρεύματος να αλλάξει, ώστε να μην βλάπτει το οικοσύστημα, να δοθεί προτεραιότητα όχι στα συμφέροντα αλλά στο τι είναι καλύτερο για τους πολίτες. Είναι δύσκολο να πιστέψουμε ότι δεν μπορούμε να αξιοποιήσουμε κι άλλο την ηλιοφάνεια που έχουμε, χτίζοντας φωτοβολταϊκά πάρκα, σε άγονες περιοχές. Παράλληλα, ο αριθμός των ανεμογεννητριών μπορεί να μεγαλώσει. Ένα είναι σίγουρο οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος είναι εξαιρετικά υψηλές, γι' αυτό πρέπει να παρθούν αποφάσεις, ώστε να αξιοποιηθούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας του νησιού και μακροπρόθεσμα να μειωθούν οι τιμές αυτές.

Χρήστος Γιάγκου Γ'31

Τραγούδια που προσβάλλουν και τελικά σκοτώνουν τις γυναίκες

“Καμιά π@@@α δεν μπορεί να με αλλάξει\Της π@@@ς σου ο αριθμός μέσα στο κινητό”

“Είδαν χρήμα και μας τρέχουν σαν τρελές, δώσ’ τους ένα αυτόγραφο με αυτό να κάνουν flex”

“Άμα έχει κ@@@α, φώναξε της να ‘ρθει πάνω

Άμα θέλει σχέσεις, δεν κάνω /

Άμα θέλεις σχέσεις, γ@@@το, bye bye hoe”

“Put Molly all in her champagne, she ain’t even know it/I took her home and I enjoyed that, she ain’t even know it.”

Πολλοί θα έλεγαν πως είναι απλά στίχοι και τίποτα περισσότερο. Πως είναι τρόπος για να περάσεις «χαλαρά» τον χρόνο σου. Προσωπικά όμως, διαφωνώ τελείως με τις πιο πάνω απόψεις. Δεν τους θεωρώ απλά στίχους αλλά ένα μέσο

που έμμεσα μεταφέρει μισογυνιστικές απόψεις, αλλοιώνοντας την εικόνα της γυναίκας.

Οι στίχοι αυτοί, παρουσιάζουν τη γυναίκα με εξευτελιστικό και σεξιστικό τρόπο! Δίνουν στους ακροατές την εντύπωση πως είναι απολύτως φυσιολογικό οι άνδρες να εκμεταλλεύονται και να μεταχειρίζονται σαν αντικείμενο τη γυναίκα, έχοντας επάνω της τον πλήρη έλεγχο. Τι γνώμη σχηματίζουν ακούγοντας τα πιο πάνω τραγούδια τα νεαρά αγόρια για τις μητέρες τους, τις αδελφές τους και τις μελλοντικές τους συντρόφους;

Αρχές του 21ου αιώνα και φέραμε πίσω τον μισογυνισμό, έπειτα από τόσες διαδηλώσεις, εξεγέρσεις και αγώνες για τις γυναίκες. Μέσα από αυτούς κέρδισαν τον σεβασμό που τους αξίζει, την αναγνώριση της σκληρής δουλειάς τους και αξίες θέσεις στην κοινωνία, διεκδικώντας ίσα δικαιώματα με το ανδρικό φύλο. Δυστυχώς, σήμερα

βλέπουμε όλες αυτές τις αξίες να χάνονται σιγά σιγά και μεγάλη ευθύνη έχουν αρκετά τραγούδια που ακούμε καθημερινά.

Όλες αυτές οι αντιλήψεις δημιούργησαν ένα ανεξήγητο συναίσθημα μίσους για τη γυναίκα. Με αποτέλεσμα, παγκοσμίως να παρατηρούμε αύξηση των περιστατικών βίας και γυναικοκτονιών. Βλέπουμε να βασανίζονται και να χάνονται άδικα ζωές. Πολλές μάλιστα ήταν οι φορές, που τα απάνθρωπα αυτά εγκλήματα διαπράχθηκαν από γνωστά ή οικογενειακά τους πρόσωπα. Στην Ελλάδα, φέτος φτάσαμε στις 11 γυναικοκτονίες(!) Σε άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα την Αγγλία, Αμερική, Μεξικό κ.α, ακόμη περισσότερες(!) Η κατάσταση έχει ξεφύγει. Δεν είναι λοιπόν κρίμα και άδικο να δίνουμε την ευκαιρία στα άτομα που βρίσκονται πίσω από αυτά τα χυδαία λόγια να πλουτίζουν και να παίρνουν εύσημα; Δεν είναι κρίμα και άδικο να «υποστηρίζουμε» τις ιδέες αυτές μέσα από τη μουσική;

Σκίτσο: Ήβη Ψαρούδη Β'24

(Πηγή για τους στίχους: <https://www.in.gr/2021/07/26/apopsi/otanta-tragoudia-ekseytelizoun-tis-gynaikes-emeis-ti-kanoume/>)

Ελισάβετ Επαμεινώνδα Β'11

Το ποδόσφαιρο γίνεται και γυναικεία υπόθεση

Τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερες γυναίκες επιλέγουν να ασχοληθούν με το ποδόσφαιρο και θέλουν η κοινωνία να διαφοροποιήσει τη στάση της απέναντί τους. Οι γυναίκες μπαίνουν δυναμικά στα γήπεδα είτε συμμετέχοντας σε αγώνες είτε ως διαιτητές είτε ως φιλάθλοι είτε ως επαγγελματίες δημοσιογράφοι, που ασχολούνται αποκλειστικά με το αθλητικό ρεπορτάζ.

Η συμμαθήτριά μας Αντριάνα Γαλάτη Β'41 στη Γυναικεία Εθνική μας Ομάδα Ποδοσφαίρου.

Η Γυναικεία Εθνική μας Ομάδα Ποδοσφαίρου είναι ένα στολίδι του τόπου μας. Αποτελείται από τις πιο ταλαντούχες παίκτριες από 16 μέχρι και 25 χρόνων. Οι εγκαταστά-

σεις και οι παράγοντες ενασχόλησης με το ποδόσφαιρο στη χώρα μας αυξάνονται και ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των γυναικών στο άθλημα. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, όμως, υποβιβάζουν συχνά το γυναικείο ποδόσφαιρο αποθεώνοντας τις νίκες των μεγάλων μας ποδοσφαιρικών αντρικών ομάδων και περιφρονώντας την ύπαρξη της Εθνικής Ομάδας Ποδοσφαίρου Γυναικών Κύπρου.

Οι φιλάθλοι πρέπει να είναι άκρως υποστηρικτικοί απέναντι στις γυναίκες που ασχολούνται με το ποδόσφαιρο. Όσον αφορά στους παίκτες του αντίθετου φύλου, θα μπορούσαν να τις προσκαλούν ακόμη και σε μεικτούς αγώνες, αναθεωρώντας έτσι τις πεποιθήσεις παλαιότερων εποχών, αποδεικνύοντας ότι είναι αναμφισβήτητα σημαντική η θέση της γυναίκας στο κυπριακό ποδόσφαιρο. Άλλωστε ένα ομαδικό άθλημα, όπως το ποδόσφαιρο, δεν θα έπρεπε να περιθωριοποιεί παίκτες λόγω του φύλου τους.

Η γυναίκα στην κοινωνία μας σήμερα είναι αναμφισβήτητα σε μια πιο ευνοϊκή θέση απ' ό,τι παλαιότερα. Σήμερα η γυναίκα έχει το δικαίωμα να εργάζεται, να μορφώνεται αλλά και να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις της. Και όμως εκτός από τις γυναικοκτονίες, που μας έχουν σοκάρει τους τελευταίους μήνες, είμαστε δυστυχώς σε θέση να διακρίνουμε ότι η κοινωνία μας συχνά φαίνεται να μην αναγνωρίζει τη θέση της γυναίκας ως ισότιμη με αυτή του άνδρα σε αθλήματα, όπως το ποδόσφαιρο.

Η συμμαθήτριά μας Αντριάνα Γαλάτη του Β'41 ανήκει στην Εθνική Κύπρου Νεανίδων και μας μεταφέρει τις απόψεις της πάνω στο θέμα αυτό.

Τι θα μπορούσε να αλλάξει στον χώρο του ποδοσφαίρου, ώστε να γίνει πιο ελκυστικός για τις γυναίκες;

Κάτι που τείνει να αλλάξει από φέτος είναι ότι τα σωματεία Α' Κατηγορίας αλλά και σε όλο τον κόσμο, υποχρεώνονται να έχουν στο δυναμικό τους και γυναικείες ομάδες. Οι ομάδες αυτές συμμετέχουν σε γυναικείο πρωτάθλημα. Θέλω να πιστεύω πως αυτό θα είναι ένα κίνητρο που θα προσελκύει όλο και περισσότερα κορίτσια να ενταχθούν σε κάποια ομάδα. Το ποδόσφαιρο είναι ένα ομαδικό άθλημα που εξασκεί τόσο το σώμα όσο και το μυαλό και την κοινωνικότητα. Το ποδόσφαιρο οφείλει να γίνει πιο ελκυστικό για όλη την οικογένεια, αγόρια και κορίτσια.

Βίωσες ρατσισμό ή διακρίσεις λόγω του φύλου σου στο γήπεδο;

Ο ρατσισμός που έχω δεχτεί λόγω του φύλου μου, είναι πολύ περιορισμένος. Συχνά οι άντρες, όταν μάθουν ότι ασχολούμαι με το ποδόσφαιρο, μιλούν ειρωνικά και γελοούν. Θεωρούν ότι το ποδόσφαιρο είναι αντρική υπόθεση. Βέβαια υπάρχουν και εξαιρέσεις. Σιγά σιγά οι άντρες μάς κατανοούν και συμπαραστέκονται στην προσπάθειά μας.

Βανέσα Κιρίλοβα Β'41

Ο χουλιγκανισμός ξανακτυπά στα γήπεδα

Το βράδυ της 26ης Σεπτεμβρίου σημειώθηκαν σοβαρά επεισόδια κατά τη διάρκεια του ποδοσφαιρικού αγώνα ΑΕΛ - ΑΠΟΛΛΩΝ στη Λεμεσό. Τα γεγονότα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα δύο άνθρωποι να τραυματιστούν σοβαρά και να μεταφερθούν εσπευσμένα στις πρώτες βοήθειες. Σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση η κατάσταση του ενός εκ των δύο κρίνεται σοβαρή.

Οι πληροφορίες της αστυνομίας αναφέρουν ότι ομάδα περίπου 20 κουκουλοφόρων φέρεται να επιτέθηκε κατά οπαδών της ΑΕΛ σε σωματείο στη Λεμεσό. Μέχρι στιγμής, η αστυνομία πραγματοποιεί έρευνες για εντοπισμό όλων των δραστών, ενώ παράλληλα έχουν ξεκινήσει συλλήψεις υπόπτων.

Σίγουρα τέτοια φαινόμενα αποτελούν αγκάθι τόσο στο κομμάτι του αθλητισμού όσο και στην εικόνα, που προβάλλει η Κύπρος προς τα έξω. Ταυτόχρονα, η κατάσταση αυτή αντικατοπτρίζει τα κενά στη νομοθεσία σχετικά με την πάταξη του φαινομένου. Στο σημείο αυτό να θυμίσουμε ότι Ιούλιο του 2020 είχε πραγματοποιηθεί σύσκεψη ύστερα από πρόταση του Προέδρου της Δημοκρατίας, κ. Νίκου Αναστασιάδη, σχετικά με τη λήψη μέτρων σχετικά με το κυπριακό ποδόσφαιρο και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Κύριο μέρος της συζήτησης μάλιστα ήταν η σχετική κάρτα φιλάθλου, η οποία έχει ήδη εφαρμοστεί στα γήπεδα και με βάση στατιστικές έχει περιοριστεί κατά πολύ το φαινόμενο της βίας στα γήπεδα. Συγκεκριμένα σε σχέση με το 2012, που οι συλλήψεις ανέρχονταν στις

116 και αφορούσαν εκδηλώσεις τέτοιων απαράδεκτων συμπεριφορών, το 2019 φαίνεται ότι ο αριθμός περιορίζεται στις 22 συλλήψεις, γεγονός που δείχνει ότι η κάρτα βοήθησε σημαντικά στον περιορισμό του φαινομένου αυτού. Ως συνεπακόλουθο υπήρξε και η μείωση στον αριθμό των σοβαρών επεισοδίων και τραυματισμών.

Βέβαια από μόνη της η κάρτα δεν είναι ικανή να πατάξει το φαινόμενο, καθώς χρειάζονται παράλληλα και άλλα πιο δραστικά μέτρα όσον αφορά τη νομοθεσία και την αστυνόμευση των γηπέδων. Ταυτόχρονα, το ζήτημα χρήζει αντιμετώπισης και από εμάς τους ίδιους, καθώς οφείλουμε να συνεισφέρουμε σε αυτή την προσπάθεια αναλογιζόμενοι το γεγονός ότι τα χουλιγκανικά αυτά φαινόμενα έχουν μόνο αρνητικά να επιφέρουν. Η ίδια η πολιτεία οφείλει να υιο-

θετήσει μία πολιτική για τη συμπεριφορά που πρέπει να διέπει το ποδόσφαιρο. Σ' αυτή την προσπάθεια η ατιμωρησία πρέπει σίγουρα να πάψει να υφίσταται, ώστε να αποτρέπονται τέτοιες συμπεριφορές. Τότε μόνο θα καταφέρουμε τα γεγονότα και οι συμπεριφορές αυτές να ανήκουν οριστικά στο παρελθόν.

Μαργαρίτα Γεωργίου Α'22

Συνέντευξη με τη συντονίστρια του Κέντρου Πρόληψης και Αντιμετώπισης Διατροφικών Διαταραχών

Στην εφηβεία η διατροφή μάς απασχολεί

Έγνοια μας έχει γίνει το ωραίο σώμα, μα στα αλήθεια φταίμε εμείς; Καθημερινά τρέχουμε, να ξεφύγουμε από την θύελλα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, που με κάθε τρόπο προσπαθούν να μας τοποθετήσουν σε καλούπια ανάλογα με το σώμα μας. Εσύ, ο καλύτερος σου φίλος αλλά ακόμη και εγώ, μπορεί να έχουμε ονειρευτεί ένα πιο λεπτό και ποθητό καλούπι δοκιμάζοντας ό,τι δίαιτα μας προβάλλεται, πολλές φορές χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Η παιδοψυχίατρος Νίκη Ιεροδιακόνου, συντονίστρια του Κέντρου Πρόληψης και Αντιμετώπισης Διατροφικών Διαταραχών (ΚΕΠΑΔΔ) μας πληροφορεί ότι σύμφωνα με διεθνή δεδομένα 1% των έφηβων κοριτσιών πάσχουν από Ψυχογενή Ανορεξία, μας παρουσιάζει τους λόγους που συμβαίνει αυτό και μας αναλύει τους τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης των διατροφικών διαταραχών.

Γιατί οι νέοι δίνουν τόση έμφαση στην διατροφή και στο σώμα τους;

Η εφηβεία είναι μια περίοδος, πολύ ρευστή κατά την οποία τα πάντα είναι σε εξέλιξη, όπως ο ψυχισμός, το σώμα, η προσωπικότητα. Οπότε ο έφηβος βρίσκεται σε μια αναταραχή, το σώμα του αναπτύσσεται προς το ενήλικο σώμα, καθώς οι ορμόνες αλλάζουν. Όλες αυτές οι αλλαγές μαζί με τις συναισθηματικές αλλαγές, έχουν ως αποτέλεσμα οι έφηβοι να εστιάζουν την περίοδο αυτή το ενδιαφέρον τους στο σώμα που αλλάζει.

Πότε αρχίζουμε να μιλάμε για διατροφική διαταραχή;

Όταν αναφερόμαστε στον όρο διατροφικές διαταραχές συνήθως εννοούμε την ψυχογενή ανορεξία, την ψυχογενή βουλιμία και την επεισοδιακή υπερφαγία. Αυτές οι διαταραχές έχουν συγκεκριμένα κριτήρια, αλλά μιλώντας κυρίως για την ψυχογενή ανορεξία, τη βλέπουμε συνήθως στον εφηβικό πληθυσμό. Το άτομο χάνει σημαντικό βάρος και αρχίζει να αντιμετωπίζει την τροφή σαν εχθρό. Αποφεύγει να φάει με τον φόβο ότι θα αυξηθεί το βάρος του και βιώνει μια διαστρεβλωμένη εικόνα του σώματός του. Δηλαδή, βλέπει το σώμα του και ενώ είναι λεπτό, βλέπει ένα σώμα πολύ πιο παχουλό από αυτό που έχει.

Ποιες είναι οι ενδείξεις που μας βοηθούν να καταλάβουμε ότι ένα πρόσωπο δικό μας μπορεί να υποφέρει από διατροφική διαταραχή;

Στο πρώτο στάδιο θα είναι δύσκολο, εφόσον το άτομο θα είναι δραστήριο και θα φαίνεται χαρούμενο, αλλά θα παρατηρήσουμε να έχει έντονη ενασχόληση με το φαγητό, θα αρχίσει να ελέγχει την τροφή του νιώθοντας παντοδύναμο και ασφαλές. Έτσι δημιουργείται αρχικά η ψευδαίσθηση ότι ελέγχοντας την τροφή και το βάρος σώματος του ελέγχει και την πολύπλοκη συναισθηματική του αναστάτωση. Στην πορεία όμως θα δούμε ότι αρχίζει να χάνει βάρος και προσπαθεί να αποφεύγει γεύματα με δικαιολογίες, όπως: «Δεν έχω χρόνο, θα το φάω στον δρόμο» και τελικά δεν το τρώει. Αποφεύγει επίσης εξόδους, ενώ παράλληλα αρχίζει σιγά σιγά να απομονώνεται από τις παρέες του, γιατί δεν θέλει να γίνει παρατηρητή η αποφυγή του φαγητού. Ακόμη μπορεί να νιώθει άβολα να τρώει μπροστά σε

άλλους. Μέσα στο πιάτο του μπορεί υπερσχύει η σαλάτα από τα υπόλοιπα. Αν το άτομο είναι στο περιβάλλον μας μπορεί να ζυγίζεται συχνά ή/και να κάνει εντατική γυμναστική με πειστικό τρόπο. Επίσης, μπορεί να τον δούμε ότι έχει αρχίσει να καταναλώνει καθαρτικά ή παρόμοια χάπια (που χορηγούνται κανονικά σε περίπτωση δυσκοιλιότητας), για να επιταχύνει την απώλεια βάρους.

Πώς μπορεί ένας ψυχίατρος να βοηθήσει τον πάσχοντα/ την πάσχουσα;

Όταν το άτομο αποδεχτεί να πάρει βοήθεια, μετά από την προσέγγιση της οικογένειας ή ενός φίλου, εφαρμόζεται η οικογενειακή θεραπεία για Διατροφικές Διαταραχές. Η θεραπεία αυτή φάνηκε μέσα από έρευνες ότι βοηθά στη ψυχογενή ανορεξία για παιδιά και εφήβους, που περιλαμβάνει, αν είναι δυνατόν, όλη την οικογένεια. Γίνονται οικογενειακές συναντήσεις και αντιμετωπίζεται από διεπαγγελματική ομάδα, η οποία αποτελείται από παιδοψυχίατρο, κλινικό ψυχολόγο, νοσηλευτές ψυχικής υγείας και εργοθεραπευτή.

Μπορείτε να μας εξηγήσετε την έννοια της οικογενειακής θεραπείας;

Όλη η οικογένεια επηρεάζεται αλλά και βοηθά σημαντικά στη θεραπευτική διαδικασία. Ξεκινάμε τη θεραπεία με την επανασίτιση. Το πρώτο πράγμα που χρειάζεται να γίνει είναι να αποκατασταθεί το βάρος του

εφήβου. Χρειάζεται η στήριξη των γονιών, διότι το παιδί δεν αντιλαμβάνεται τη σοβαρότητα της κατάστασης. Θεωρεί ότι δεν έχει πρόβλημα, του είναι πολύ δύσκολο να φάει και έχει τρομερό άγχος. Οι γονείς θα αναλάβουν τον έλεγχο την επανασίτισης, επειδή θα πρέπει να ετοιμάσουν το φαγητό του παιδιού, να αποφασίσουν τι και πώς θα το μαγειρέψουν, τι ποσότητα θα βάλουν στο πιάτο.

Για δύσκολες περιπτώσεις υπάρχει το εντατικό θεραπευτικό πρόγραμμα που μπορεί να κρατήσει 6 με 7 μήνες. Τα παιδιά έρχονται καθημερινά σε ένα χώρο, κάνουν ομάδες που δεν αφορά μόνο τη διατροφική διαταραχή από την οποία πάσχουν, αλλά με θέματα που απασχολούν τους εφήβους, όπως την κοινωνικοποίηση και την αυτοπεποίθηση. Κάποιες φορές στην πορεία φαίνεται ότι μια διατροφική διαταραχή εκδηλώνεται, για να φέρνει στην επιφάνεια δυσκολίες ή θέματα που δεν ήταν δυνατό να λεχθούν ή να εκφραστούν είτε να αναγνωριστούν. Για αυτό κατά τη διαδικασία της αποθεραπείας παρατηρείται η βελτίωση στην επικοινωνία μέσα στην οικογένεια και δίνεται η ευκαιρία να συζητηθούν τέτοια θέματα. Με αυτό τον τρόπο υπάρχουν θετικές επιπτώσεις σε όλη την οικογένεια, αφού γίνεται «μετάφραση» αυτών που εκφράζει το παιδί και αυτών που εκφράζουν οι γονείς, με αποτέλεσμα την καλύτερη επικοινωνία.

Όποτε στην τελευταία φάση επεξεργαζόμαστε το κλείσιμο της θεραπείας. Αντιμετωπίζουμε το άγχος της οικογένειας στο να έχει τον πλήρη έλεγχο μετά την αποθεραπεία και τις ανασφάλειες ότι δεν θα τα καταφέρουν.

Πώς στηρίζετε τους γονείς;

Προσπαθούμε να τους στηρίξουμε μέσω ψυχοεκπαίδευσης ενισχύοντας τον γονεϊκό τους ρόλο. Είναι σημαντικό, δηλαδή, να νιώσουν καλά ως γονείς, εφόσον οι ίδιοι έχουν περάσει από πολλά στάδια μέχρι να κατανοήσουν την κατάσταση που είναι το παιδί τους. Έπειτα στηρίζουν και ενθαρρύνουν το παιδί χωρίς να το κρίνουν και να το κατηγορούν, για να ολοκληρώσει την ποσότητα του φαγητού που χρειάζεται. Αυτό που λέμε συχνά είναι ότι η τροφή είναι το φάρμακο του παιδιού τους. Με αυτό τον τρόπο μαθαίνουν να αντιμετωπίζουν την ανορεξία σαν

ένα τρίτο πρόσωπο, έξω από το άτομο που νοσεί. Με αυτό τον τρόπο σταματούν να είναι επιθετικοί, επικριτικοί προς το άτομο και από την άλλη βοηθά τους γονείς από το να αποενοχοποιηθούν. Εύκολα οι γονείς ρίχνουν το φταίξιμο στον εαυτό τους και ότι οι ίδιοι προκάλεσαν αυτό που παρουσιάζει το παιδί τους. Αλλά ούτε οι ενοχές των γονιών ούτε οι ενοχές του παιδιού βοηθούν σ' αυτές τις περιπτώσεις.

Τι ρόλο παίζουν οι φίλοι σε τέτοιες περιπτώσεις;

Ενθαρρύνουμε το άτομο, αν έχει στενούς φίλους που τους εμπιστεύεται να τους μιλήσει, το ίδιο το άτομο και να ζητά τη βοήθειά τους εκεί όπου την χρειάζεται και με τον τρόπο που την χρειάζεται. Γενικότερα αποφεύγουμε να επιφορτίζουμε τους φίλους ή ακόμη και τα αδέρφια με ευθύνες που δεν τους αναλογούν. Είναι κάτι που γίνεται ξεκάθαρα ότι η ευθύνη είναι πάνω στους γονείς και στην θεραπευτική ομάδα. Οι φίλοι είναι εκεί να στηρίζουν με τον τρόπο που το άτομο θα τους ζητήσει και όποτε νιώσει έτοιμο.

Τι χρειάζεται να κάνει η οικογένεια, ώστε να προλάβει την ανάπτυξη τέτοιων προβλημάτων;

Καταρχάς, λειτουργώντας σε θετικό πρότυπο με την έγνοια ότι ο έφηβος ακολουθεί υγιή πρότυπα στη διατροφή του και στέκεται θετικά απέναντι στην εικόνα του σώματος του καθενός. Ακόμη, με το να εκφράζονται οι γονείς ανάλογα με τη συναισθηματική τους κατάσταση βοηθούν στην επικοινωνία, γιατί και το παιδί μαθαίνει να εκφράζεται με ένα πιο υγιή τρόπο, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει σε παθολογικό τρόπο στην προσπάθεια να ρυθμίσει τα συναισθηματά του. Επίσης, βοηθά με το να δίνει αξία όχι μόνο στην εξωτερική εμφάνιση, αλλά σε ιδιότητες και δυνατά σημεία του ανθρώπου. Έτσι, το άτομο δεν μεγαλώνει πιστεύοντας ότι η εξωτερική ομορφιά και το λεπτό σώμα είναι η συνολική του αξία. Κλείνοντας θέλω να τονίσω πως ο στόχος της θεραπείας δεν είναι να καταλήξει, το άτομο με διατροφολόγιο στα χέρια αλλά να καταλάβει πως όλη η ζωή είναι στα χέρια του, ανεξαρτήτως σε ποιο «καλούπι» ανήκει το σώμα του.

Συνέντευξη με τον διεθνολόγο Γιάννη Ιωάννου

Ποιοι είναι οι Ταλιμπάν και τι γίνεται στο Αφγανιστάν

Πρόσφατα οι Ταλιμπάν πήραν και πάλι την εξουσία στο Αφγανιστάν, με αποτέλεσμα πολλοί Αφγανοί πολίτες να θέλουν να εγκαταλείψουν τη χώρα τους, για να σωθούν. Στις ψυχές όλων καλλιεργήθηκε ο φόβος, ο τρόμος και η αγωνία για το άγνωστο, καθώς δεν γνώριζαν τι πρόκειται να συμβεί. Ταυτόχρονα όμως σε πολλούς ανθρώπους που παρακολουθούσαν τα γεγονότα από τα Μ.Μ.Ε., δημιουργήθηκαν αρκετές απορίες. Ποιοι είναι πραγματικά οι Ταλιμπάν; Γιατί οι Αμερικανοί απέσυραν τα στρατεύματά τους; Πώς θα είναι η ζωή, των Αφγανών και κυρίως των γυναικών με τους Ταλιμπάν στην εξουσία; Ποιά χώρα θα επηρεαστούν από την αύξηση των μεταναστών; Στα ερωτήματα αυτά απαντάει στην εφημερίδα μας ο διεθνολόγος με ειδίκευση στη Μέση Ανατολή κ. Γιάννης Ιωάννου.

Ακούσαμε στις ειδήσεις ότι οι Ταλιμπάν πήραν ξανά την εξουσία στο Αφγανιστάν. Μπορείτε να μας πείτε με απλά λόγια ποιοι είναι οι Ταλιμπάν;

Ταλίμπ στη γλώσσα των Αφγανών σημαίνει μαθητής. Οι Ταλιμπάν, δηλαδή, είναι μαθητές θεολογικών σχολών, οι οποίοι φοιτούσαν σε θρησκευτικά σχολεία ακολουθώντας ένα πολύ ακραίο ρεύμα του Ισλάμ. Οι Ταλιμπάν είναι ένα θρησκευτικό κίνημα, το οποίο συνδέεται με μια ακραία και συντηρητική εκδοχή της ορθόδοξης διδασκαλίας του Ισλάμ, τον σαλαφισμό. Οι Ταλιμπάν επομένως είναι σαλαφιστές, όπως μεγάλο μέρος των τζιχαντιστών τρομοκρατών. Άρα, οι Ταλιμπάν είναι μια ακραία εκδοχή του Ισλάμ. Είναι αυτό που ορίζουμε ως θρησκευτικό φονταμενταλισμό.

Εσάς σας εξέπληξε όταν μάθατε ότι οι Ταλιμπάν πήραν και πάλι την εξουσία στο Αφγανιστάν;

Καθόλου. Ούτε εμένα ούτε όσους παρακολουθούσαμε αρκετά στενά την κατάσταση στο Αφγανιστάν. Βλέπαμε τις κινήσεις των Ταλιμπάν σε όλη τη χώρα. Βλέπαμε πόσο κατέρρεαν οι Δυνάμεις Ασφαλείας, ο στρατός της χώρας και κάποια στιγμή ήταν αναπό-

φευκτο οι Ταλιμπάν να φτάσουν και στην Καμπούλ, στην πρωτεύουσα, δηλαδή στο διοικητικό, οικονομικό και πολιτικό κέντρο της χώρας. Στο τέλος ήταν αναμενόμενο να περιέλθει όλη η χώρα υπό τον έλεγχό τους.

Γιατί οι Αμερικανοί εισέβαλαν στο Αφγανιστάν το 2001 και μετά από 20 χρόνια απέσυραν τα στρατεύματά τους;

Η δράση της Αλ Κάιντα, αυτής της διάσημης τρομοκρατικής οργάνωσης με αρχηγό τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, βρήκε πρόσφορο έδαφος στο Αφγανιστάν, έτσι ώστε να το χρησιμοποιεί ως επιχειρησιακή βάση. Το αποκορύφωμα της δράσης της Αλ Κάιντα ήταν η επίθεση στις Η.Π.Α, την 11^η Σεπτεμβρίου του 2001 στο Παγκόσμιο Κέντρο Εμπορίου και στο Πεντάγωνο και σε μία σειρά άλλων στόχων. Οι Αμερικανοί αμέσως μετά από αυτό αποφάσισαν ότι ως υπερδύναμη πρέπει να πατάξουν την τρομοκρατία στην περιοχή στην οποία βρίσκεται καταφύγιο, δηλαδή το Αφγανιστάν. Οπότε το 2001 άρχισε ο λεγόμενος πόλεμος κατά της τρομοκρατίας και οι Αμερικανοί με μια ομάδα συμμαχικών κρατών εισέβαλαν στο Αφγανιστάν.

Στο τέλος, ωστόσο, δεν κατόρθωσαν, όπως διαφάνηκε και με την πολιτική απόφαση να

εγκαταλείψουν το Αφγανιστάν, όχι τόσο να συντρίψουν την τρομοκρατία (γιατί έγιναν σημαντικά βήματα για τον περιορισμό του φαινομένου), αλλά κυρίως να καταστήσουν το Αφγανιστάν μια λειτουργική χώρα, μία χώρα που θα μπορούσε να πάει προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Άρα, το αποτέλεσμα της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής στο Αφγανιστάν, υπό το βάρος των εξελίξεων και της κατάληψης της χώρας από τους Ταλιμπάν, μπορεί να χαρακτηριστεί ως αποτυχία.

Να πούμε, βέβαια, ότι οι Αμερικανοί εμπλέκονταν στο Αφγανιστάν πολύ πριν το 2001, όταν δημιούργησαν και τις προϋποθέσεις, για να υπάρξει αυτός ο Ισλαμικός εξτρεμισμός με τη μορφή της τρομοκρατίας.

Τι εννοείτε με αυτό το τελευταίο;

Η ανάμιξη των Αμερικανών στο Αφγανιστάν πηγαινει πολύ πριν το 2001, στα πλαίσια του λεγόμενου Ψυχρού Πολέμου, δηλαδή του ανταγωνισμού του Δυτικού κόσμου, στον οποίο κυριαρχούσαν οι Η.Π.Α και του λεγόμενου Ανατολικού μπλοκ, στον οποίο κυριαρχούσε η Σοβιετική Ένωση, με αρχηγό τη σημερινή Ρωσία. Οι Αμερικανοί στήριζαν ουσιαστικά με οικονομικό και στρατιωτικό τρόπο αυτούς τους Αφγανούς, οι οποίοι πολεμούσαν εναντίον των Σοβιετικών. Το 1979 η Σοβιετική Ένωση εισέβαλε στο Αφγανιστάν, το οποίο κατείχε μέχρι το 1992, οπότε οι Σοβιετικοί αποχώρησαν από το Αφγανιστάν. Η πολεμική προσπάθεια των Αφγανών να αντιμετωπίσουν τους Σοβιετικούς γέννησε κάποια κινήματα, ένα εκ των οποίων ήταν και οι Ταλιμπάν. Το 1996, μετά από έναν εμφύλιο πόλεμο που κράτησε 4 χρόνια (1992-1996) οι Ταλιμπάν κατέλαβαν την Καμπούλ. Τότε άρχισε ένας δεύτερος αφγανικός εμφύλιος, ανάμεσα σε Ταλιμπάν και τους αντι-Ταλιμπάν. Ταυτόχρονα δημιουργήθηκε μια συμμαχία μεταξύ Αφγανών αντι-Ταλιμπάν και Δύσης (αυτό που ονομάζουμε Βόρεια Συμμαχία) με τη βοήθεια της οποίας έδιωξαν το 2001 τους Ταλιμπάν από την εξουσία.

Πώς πιστεύετε θα είναι η ζωή των ανθρώπων και κυρίως των γυναικών με τους Ταλιμπάν στην εξουσία;

Η ανθρωπότητα γνωρίζει ότι οι Ταλιμπάν έχουν πολύ συγκεκριμένες αντιλήψεις για τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για τον ρόλο της γυναίκας στην κοινωνία, για την ανοχή ή μη σε άλλα θρησκευτικά ρεύματα. Έχω την αίσθηση ότι είναι κάτι το οποίο πρέπει να δούμε πώς θα εξελιχθεί, γιατί οι Ταλιμπάν έχουν μια στρατηγική για να επιβιώσουν και να παραμείνουν στην εξουσία της χώρας. Ωστόσο, τα πρώτα δείγματα και οι πρώτες εικόνες από το Αφγανιστάν δείχνουν ότι θα παραμείνουν σε αυτό τον βάρβαρο και καταδικαστέο τρόπο αντιμετώπισης των γυναικών. Οι γυναίκες δεν μπορούν να εργάζονται, να σπουδάζουν, να κυκλοφορούν ελεύθερα. Μετά από κάποια συγκεκριμένη ώρα δεν μπορούν να κυκλοφορούν μόνες τους. Προσεγγίζουν την έννοια του φύλου ως αντικείμενο και θεωρούν ότι η γυναίκα είναι ένα τίποτα.

Πολλοί Αφγανοί πολίτες εγκαταλείπουν τη χώρα τους και πολλοί φοβούνται ότι ο αριθμός των μεταναστών πληθαίνει. Ποιες χώρες πιστεύετε θα επηρεαστούν αρνητικά από αυτές τις εξελίξεις και ποιες θα επωφεληθούν;

Προφανώς σε κάθε μέρος του κόσμου όπου υπάρχει πόλεμος, σύγκρουση, βία ο μέσος πολίτης θέλει να φύγει προκειμένου να επι-

βιώσει, να έχει μια καλύτερη τύχη για την οικογένειά του. Έτσι, προκύπτουν προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές. Το Αφγανιστάν δεν βρίσκεται στην Μέση Ανατολή, είναι πολύ μακριά μας. Το είδαμε αυτό στην προσφυγική κρίση του 2015-2016, όταν η πλειοψηφία των Αφγανών προσφύγων πήγαινε σε γειτονικές χώρες και κυρίως στο Πακιστάν, στο Ιράν και στο Ουζμπεκιστάν. Βέβαια, υπάρχει ανησυχία ότι κάποια στιγμή, αν συνεχίσει η δράση των Ταλιμπάν, θα υπάρξει ένα νέο προσφυγικό ρεύμα, το οποίο αναπόφευκτα κάποια στιγμή θα φτάσει στην Ευρώπη. Τώρα, όσον αφορά το αν θα ωφεληθεί κάποια χώρα, πάντα, όταν υπάρχουν αυξημένες ροές προσφύγων και μεταναστών, υπάρχουν χώρες, που θα τις αξιοποιήσουν, για να προσφέρουν στην οικονομία τους.

Η Κύπρος πώς θα επηρεαστεί από τις αρνητικές εξελίξεις στο Αφγανιστάν;

Αυτή είναι μια ερώτηση, η οποία έπαιξε πολύ, όταν η πτώση του Αφγανιστάν στους Ταλιμπάν ήρθε στο επίκεντρο της επικαιρότητας. Νομίζω ότι η Κύπρος δεν είναι από τις χώρες που θα επηρεαστεί άμεσα από το Αφγανιστάν. Η επόμενη πρόκληση ίσως για το προσφυγικό, για την Κύπρο η οποία έχει ήδη αυξημένους αριθμούς προσφύγων είναι ο Λίβανος. Στον Λίβανο υπάρχει μια παρατεταμένη πολιτική και οικονομική κρίση. Τώρα υπάρχει μια νέα κυβέρνηση, η οποία αν δεν τα καταφέρει μπορεί να καταρρεύσει ως κράτος, όπως τη δεκαετία του '80 λόγω του εμφύλιου πολέμου και να υπάρξει μεγάλος αριθμός προσφύγων.

“ Οι πρώτες εικόνες από το Αφγανιστάν δείχνουν ότι θα παραμείνουν σε αυτό τον βάρβαρο και καταδικαστέο τρόπο αντιμετώπισης των γυναικών. ”

Πιστεύετε ότι η κυβέρνηση των Ταλιμπάν θα αναγνωριστεί από τους ηγέτες των άλλων χωρών; Εμείς πρέπει να αναγνωρίσουμε την κυβέρνηση αυτή;

Η διεθνής αναγνώριση κρατών και κυβερνήσεων αφορά στην εφαρμογή συγκεκριμένων κανόνων του διεθνούς δικαίου. Ο οργανισμός ο οποίος επιβλέπει αυτή την εφαρμογή είναι ο Ο.Η.Ε. Οι ίδιοι οι Ταλιμπάν έχουν αποστείλει το σινιάλο προς τη Δύση ότι θα είναι λίγο πιο ανεκτικοί, προκειμένου να αποκτήσουν αυτή την εξωτερική νομιμοποίηση. Φυσικά υπάρχει και ένα πλέγμα συμφερόντων με κάποια κράτη της περιοχής, τα οποία θέλουν να τους αναγνωρίσουν, βέβαια για οικονομικούς λόγους προκειμένου να έχουν πρόσβαση στο Αφγανιστάν, όπως η Κίνα. Έχω την αίσθηση ότι θα είναι εξαιρετικά δύσκολο για τη διεθνή κοινότητα να αναγνωρίσει τους Ταλιμπάν για μία σειρά από λόγους. Ο βασικότερος λόγος είναι ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Νομίζω όσον αφορά στην Κυπριακή Δημοκρατία δεν θα αναγνωρίσει τους Ταλιμπάν.

Παναγιώτα Χρίστου Α'32

Διαφορετικά διαλείμματα στο Σχολείο μας

Τα καλύτερα μαθήματα γίνονται έξω από τις τάξεις

Φέτος το σχολείο μας καινοτομεί δίνοντας την ευκαιρία σε μας τους μαθητές με το θεσμό του Ανοιχτού Σχολείου, να συμμετέχουμε σε διάφορες δραστηριότητες. Για παράδειγμα, είχαμε «Βδομάδα Χαρακτικής», «Λέσχη Βιβλίου», «Χορευτικά Διαλείμματα», «Μουσικά Διαλείμματα». Επίσης υπήρξαν διάφορες παρουσιάσεις σχετικά με λογοτεχνικά θέματα όπως «Οψεις του φιλοσοφικού Καβάφη» ή για το πώς να γράψει κανείς το δικό του βιβλίο και άλλα πολλά.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι η προετοιμασία όλων αυτών των δραστηριοτήτων γίνεται σε μεγάλο βαθμό στον ελεύθερο χρόνο των μαθητών. Είναι γεγονός ότι

οι δράσεις αυτές απαιτούν πολλή προετοιμασία ώστε να επιφέρουν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Οι ίδιοι οι μαθητές με πολλή αγάπη και θέληση, θυσιάζουν τον προσωπικό και ήδη αρκετά περιορισμένο και συμπιεσμένο ελεύθερο τους χρόνο ώστε να συμβάλουν στις δράσεις του Ανοιχτού Σχολείου.

Το σχολείο με τη βοήθεια των μαθητών/τριών και των καθηγητών/τριών μπορεί σε μεγάλο βαθμό να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για την διοργάνωση εναλλακτικών δραστηριοτήτων. Στους περισσότερους από εμάς, αρέσει να συμμετέχουμε σε τέτοιες δραστηριότητες εντός του σχολείου, καθώς μας παρέχουν τη δυ-

νατότητα να ξεφεύγουμε από το μονότονο σχολικό πρόγραμμα. Με αυτό τον τρόπο, το άγχος των εξετάσεων και των διαγωνισμάτων ξεχνιέται έστω και στιγμιαία, «φορτίζουμε» για λίγο τις μπαταρίες μας και νιώθουμε το σχολείο όχι μόνο ως πηγή στείρας μάθησης, αλλά και ως μέσο απόκτησης πρακτικών δεξιοτήτων μέσα από κέφι και χαρά.

Θα μπορούσε κανείς να πει ότι τα οφέλη που έχουν οι μαθητές μέσα από αυτές τις

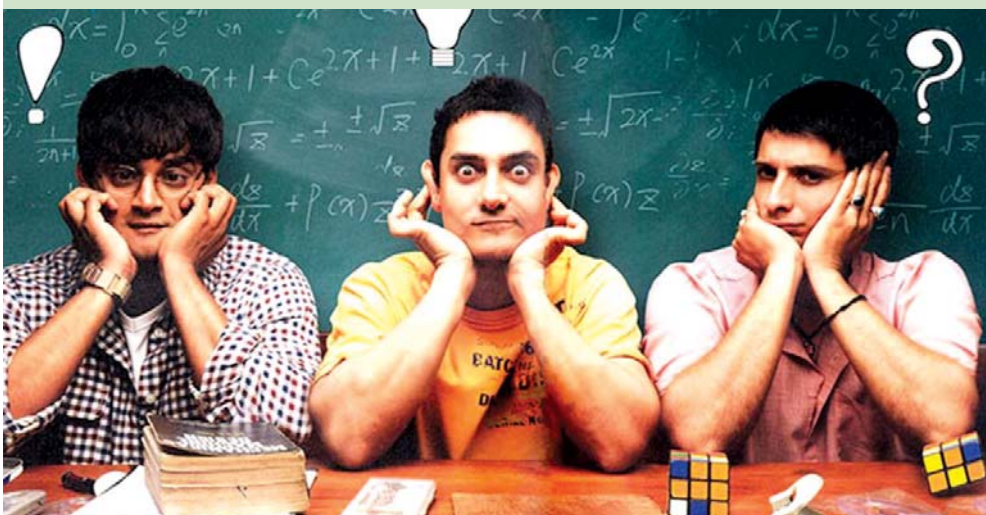
δραστηριότητες είναι πολλά. Και εξηγούμε: καλλιέργεια των ενδιαφερόντων τους, διεύρυνση των οριζόντων τους και δημιουργία φίλων. Το πιο σημαντικό όφελος είναι ότι οι μαθητές βλέπουν το σχολείο από μία άλλη οπτική γωνία και έτσι αντιλαμβάνονται ότι η μάθηση δεν είναι μόνο αγγαρεία.

Παναγιώτα Χατζηπαυλή Α΄21
Γεωργία Πετρίδου Γ΄21

Μετά το σχολείο τι;

Σπουδές, επάγγελμα, στερεότυπα και Gap Year

Όντας μαθητές το μεγαλύτερο κομμάτι της ζωής μας, μεταξύ άλλων, βιώνουμε εμπράκτως τα αρνητικά χαρακτηριστικά του εκπαιδευτικού μας συστήματος - τα οποία δεν είναι και λίγα. Μεταξύ άλλων είναι και η εισδοχή στα πανεπιστήμια ως η μόνη δυνατή διαδρομή αποφοιτώντας από το Λύκειο.

«Τι θες να ακολουθήσεις;» ή, «Τι θα σπουδάσεις;» ή και «Ακόμη δεν έχεις αποφασίσει τι θες να γίνεις;». Αυτά είναι μόλις τρία

παραδείγματα των ερωτήσεων που δεχόμαστε κατά την μαθητική μας ζωή και κυρίως κατά τη διάρκεια της τρίτης λυκείου.

Ερωτήσεις οι οποίες επιφανειακά φαίνονται απλές, ωστόσο βαθυστόχαστα κουβαλούν μέσα τους στερεότυπες αντιλήψεις. Όχι μόνο υποδηλώνουν ότι μοναδική επιλογή μας με το πέρας του Λυκείου θα έπρεπε να είναι η εισδοχή σε ένα πανεπιστήμιο, αλλά ακόμη φέρουν οπισθοδρομικές αντιλήψεις. Αν ως απάντηση επιση-

μάνεις επαγγέλματα όπως «γιατρός ή δικηγόρος» τότε στα μάτια αυτού που ρωτά μετατρέπεται σε ένα μαθητή συνειδητοποιημένο, με στόχους, αρχές και αξίες. Αλίμονό σου όμως έτσι και τολμήσεις και αναφερθείς στην «ηθοποιία», στο «χορό» και γενικότερα στις «τέχνες» και τα «χειρωνακτικά επαγγέλματα». Αυτομάτως μετατρέπεται σε μαθητή του μετρίου, που αντιμετωπίζεις δυσκολίες στα κύρια σου μαθήματα και έτσι συμβιβάζεσαι με «κατώτερες επιλογές». Φανταστείτε τι γίνεται με τους μαθητές και τις μαθήτριες των Τεχνικών Σχολών...

Τι γίνεται με όσους ονειρεύονται σπουδές στο εξωτερικό αλλά η οικονομική τους κατάσταση δεν είναι ευνοϊκή; Θα έπρεπε να συμβιβαστούν με τις σπουδές στην Κύπρο; Χωράνε τα όνειρα συμβιβασμούς; Μπορούν όμως να κάνουν μια μικρή παύση με το πέρας του σχολείου, να εργαστούν και να καταστήσουν το όνειρό τους εφικτό!

Gap Year, αν έχεις τα κότσια να χαλαρώσεις μετά το λύκειο

Ωστόσο, πάντα στις πλείστες των περιπτώσεων υπάρχει και μια εναλλακτική επιλογή, πιο πρωτοπόρα. Έχετε ποτέ ακούσει για το «Gap Year»; Όρος ο οποίος στην Κύπρο είτε δεν είναι ευρύτερα γνωστός είτε, σύμφωνα με τους ελάχιστους γνώστες του, είναι κάτι που ακολουθείται

από τους πιο αδύναμους μαθητές. Και εξηγώ: το Gap Year είναι μια χρονική περίοδος, κατά την οποία αποφοιτώντας από το Λύκειο, κάνεις ένα διάλειμμα και αντί να προχωρήσεις στην απόκτηση ενός πτυχίου όπως θα ανέμενε κανείς, ταξιδεύεις στο εξωτερικό και ανακαλύπτεις την κουλτούρα και τον πολιτισμό του κάθε λαού.

Στο Gap Year είσαι ταξιδιώτης και όχι τουρίστας. Αυτό σημαίνει ότι δεν πας σε μια χώρα απλώς για να περάσεις καλά και να επιβαρύνεις τους γονείς σου οικονομικά, αλλά γίνεσαι ενεργό μέλος της κοινωνίας στην οποία πηγαίνεις, ενώ συγχρόνως βγάζεις τα έξοδά σου αποκτώντας εργασιακή εμπειρία. Βλέπεις τη ζωή με άλλο μάτι, βγαίνεις από τη ζώνη ασφαλείας σου και αναγκάζεσαι να πάρεις τη ζωή στα χέρια σου. Ακόμη ένα πλεονέκτημά του είναι ότι το Gap Year θα θεωρηθεί προσόν όταν θα ψάχνεις για δουλειά αργότερα. Μια τέτοια κίνηση δείχνει δυναμικότητα, αποφασιστικότητα και ρίσκο, καθώς και δυνατότητα να προσαρμόζεσαι σε νέο περιβάλλον.

Gap Year ή όχι, εργασία μετά το σχολείο ή όχι, με ή χωρίς πτυχίο, είναι πολύ σημαντικό να ακούμε πάντα αυτό που λέει η καρδιά μας! Μόνο ακούγοντάς την θα οδηγηθούμε στην ευτυχία!

Γεωργία Πετρίδου Γ΄21

Στόχος μόνο η κάλυψη της ύλης ούτε κριτική σκέψη ούτε δημιουργικότητα

Ύλη, άγχος και αποστήθιση στο σύγχρονο σχολείο

Από τότε που είσαι μικρό παιδί όλοι σου λένε «να πας σχολείο να μάθεις γράμματα να γίνεις σωστός άνθρωπος» αλλά τελικά πόσα γράμματα και αξίες μάθαμε; Εδώ και έντεκα χρόνια στο κυπριακό σχολείο έχω να πω ότι έχω γίνει καλύτερος παπαγάλος, παρά σωστός και μορφωμένος άνθρωπος. Γιατί συμβαίνει αυτό; Επειδή το κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα, παρόλο που είναι από τα πιο ακριβοπληρωμένα στην Ευρώπη, δεν τηρεί κανένα από τους τέσσερις πυλώνες της UNESCO, οι οποίοι δεν είναι καθόλου εξωπραγματικοί και ακατόρθωτοι. Ο πρώτος λέει να μαθαίνουμε πώς να μαθαίνουμε και ο δεύτερος να κάνουμε πράξη αυτά που μαθαίνουμε. Οι άλλοι δύο λένε να μαθαίνουμε να συνυπάρχουμε με τους άλλους και να ζούμε μία ολοκληρωμένη ζωή. Ας μην κοροϊδευόμαστε, όλοι μας ξέρουμε πως τίποτα από αυτά δεν γίνεται πραγματικότητα στα δικά μας σχολεία.

Πάντα οι καθηγητές τρέχουν να καλύψουν την ατελείωτη ύλη και οι μαθητές τους τρέχουν από πίσω ελπίζοντας να μάθουν κάτι και να γράψουν στο διαγώνισμα. Οι καθηγητές δίνουν στους μαθητές πληροφορίες απλόχερα και οι μαθητές τις απορροφούν χωρίς να κρίνουν, αν είναι σωστές ή να δη-

μιουργήσουν μία γνώμη επί του θέματος. Έτσι, τη μέρα του διαγωνίσματος ο μαθητής αγχωμένος γράφει όσα θυμάται και μόλις παραδώσει το γραπτό, όσα «έμαθε» σβήνονται από τη μνήμη του. Αυτή είναι η ρουτίνα ενός μαθητή, να διδάσκεται πολλά αλλά να μαθαίνει λίγα. Γιατί; Επειδή όλα τα κάνει αναγκαστικά και δεν είχε την ευκαιρία να μελετήσει κάτι που πραγματικά τον ενδιαφέρει, να κάνει έρευνα, να συνεργαστεί

“Έντεκα χρόνια στο κυπριακό σχολείο έχω γίνει καλύτερος παπαγάλος.”

με τους συμμαθητές του, να το παρουσιάσει και να το μάθει πραγματικά. Γι' αυτό πώς θα μπορέσει κάποιος/α να βελτιώσει τον εαυτό του στην μελλοντική του ζωή;

Σύμφωνα με την UNESCO ένας μαθητής πρέπει να μπορεί να κάνει πράξη όσα μαθαίνει. Αλλά στη δική μας περίπτωση ο μα-

θητής δουλεύει μηχανικά και παθητικά, αφού δεν μαθαίνει καμία άλλη τεχνική εκτός από αυτή της παπαγαλίας και της αποστήθισης. Ο κύριος στόχος του σχολείου δεν θα έπρεπε να ήταν η κάλυψη της ύλης, αλλά να διδάξει στο μαθητή μαθήματα ζωής και πώς να τα κάνει πράξη στο μέλλον. Για παράδειγμα, να βοηθήσει το μαθητή να αναπτύξει την κριτική του σκέψη, να τον διδάξει να διαφωνεί ήρεμα, να σέβεται την αντίθετη άποψη, να αποδέχεται τον συνάνθρωπό του και να μπορεί να διαμαρτύρεται χωρίς φόβο. Αν ο μαθητής δεν έχει ιδέα από όλα αυτά πώς θα τα κάνει πράξη; Και πώς θα γίνει ένας σωστός ενεργός πολίτης;

Ο μαθητής σε λίγα χρόνια θα βγει στην κοινωνία πώς θα ενεργήσει όταν δει ένα μετανάστη στον απέναντι δρόμο ή πως θα κοιμάται ήσυχος τα βράδια ξέροντας πως στο διπλανό διαμέρισμα κοιμάται ένα παιδί με ειδικές ανάγκες, αν δεν κατανοήσει τη λέξη ισότητα. Δυστυχώς η λέξη συνεργασία δεν υπάρχει πλέον στα σχολικά λεξικά. Αν ο μαθητής δεν συνεργαστεί με τους συμμαθητές του, δεν ανταλλάξει απόψεις, δεν μοιραστεί τα ενδιαφέροντά του, δεν θα μάθει πως υπάρχουν άτομα διαφορετικά από αυτόν αλλά ίσα με αυτόν. Επίσης, δεν είναι λίγες οι φορές που οι λιγοστές ευκαιρίες που υπάρχουν στα σχολεία μοιράστηκαν άδικα επειδή το πάνω χέρι είχε το γνωστό σε όλους μας «μέσο». Ο μαθητής εξαιτίας της έλλειψης συνεργασίας και βλέποντας τέτοια περιστατικά του είναι δύσκολο να συνυπάρξει με άλλους ανθρώπους.

Δεν φτάνει που δεν έχουμε σωστή διαπαιδαγώγηση, που δεν έχουμε κριτική σκέψη, που δεν ξέρουμε να σεβόμαστε τον συνάνθρωπό μας δεν έχουμε ούτε και καλλιέργεια. Πώς να έχουμε εξάλλου, αφού η τελευταία θεατρική παράσταση που πήγαμε

με το σχολείο ήταν στο δημοτικό; Και η τελευταία επίσκεψη σε μουσείο στο γυμνάσιο; Ακόμα το νησί μας έχει τεράστια ιστορία την οποία δεν μαθαίνουμε πλήρως. Πώς κάποιος να είναι ολοκληρωμένος και έτοιμος να ζήσει μια ολοκληρωμένη ζωή χωρίς να ξέρει την ιστορία του τόπου του;

Όλα αυτά δημιουργούν ένα τοξικό σχολείο που με κάθε μεταρρύθμιση διαλύεται όλο και περισσότερο. Δεν είναι μυστικό πως η χώρα μας υστερεί στην εκπαίδευση για αυτό πρέπει να υπάρξουν άμεσες αλλαγές επηρεασμένες από τους τέσσερις πυλώνες της UNESCO.

Εμμέλεια Παναγιώτου Β'31

Εξετάσεις τετραμήνων: Το μεγαλύτερο παραμύθι

Ως παιδιά έχουμε ακούσει αμέτρητες φορές από τους γονείς μας να λένε «εμείς τα καταφέραμε και χωρίς φροντιστήρια», ή «εγώ σε αυτό το κεφάλαιο είχα πάρει 20 στο διαγώνισμα, εσύ γιατί πήρες 14;» Αυτό που δεν μπορούν να δουν είναι το πόσο πιο πιεστικό είναι το πρόγραμμα ενός σημερινού μαθητή και το πόσες αλλαγές έγιναν στο εκπαιδευτικό σύστημα από τον καιρό που ήταν οι ίδιοι μαθητές.

Φέτος η απόφαση να μοιραστούν οι τελικές εξετάσεις στα δύο και να γίνουν εξετάσεις τετράμηνων κλείνει τα τρία της χρόνια. Ακόμη και αν μέχρι τώρα, λόγω κορωνοϊού, οι μαθητές δεν έχουν μπει στη διαδικασία να διαβάσουν για δύο εξετάσεις σε ένα χρόνο, η αποτελεσματικότητα των εξετάσεων ανά τετράμηνο είναι φανερά ελάχιστη. Το μόνο σίγουρο είναι ότι αυτού του είδους εξετάσεις βλάπτουν περισσότερο παρά να ωφελούν.

Ένα από τα «θετικά» που έβαζαν την μάσκα της ομορφιάς στις εξετάσεις τετράμηνων είναι η υποτιθέμενη «μείωση της ύλης». Όλο χαρά μαθητές και καθηγητές υποστήριζαν τις διπλές εξετάσεις, νομίζοντας πως η ύλη θα έμενε η ίδια και πως θα μοιραζόταν στα δύο. Την ίδια στιγμή, όμως, που εμείς ευελπιστούσαμε μειωμένη εξεταστέα ύλη το υπουργείο χρησιμοποίησε το μοίρασμα της για να την αυξήσει. Παλαιότερα τα τρία τέταρτα της διδαχθείσας ύλης αποτελούσαν την ύλη που έπρεπε οι μαθητές να μελετήσουν για τις εξετάσεις στο τέλος της σχολικής χρονιάς. Τώρα όλη η διδαχθείσα ύλη είναι και η εξεταστέα, και το ότι χωρίζεται στα δύο δεν βοηθά την κατάσταση.

Σκίτσο: Αντρη Σολωμού, Β'61

μαθητές αλλά και οι καθηγητές, τον χρόνο στη λίστα των πραγμάτων που μας πιέζουν, μια λίστα που όλο και μεγαλώνει. Διδάσκοντας το μάθημα βιαστικά, έχει ως αποτέλεσμα αύξηση του άγχους και του διαβήσματος όχι όμως και της σωστής μάθησης και γνώσης.

Συγκρίνοντας τα μαθήματα πριν τρία χρόνια και τα τωρινά, μπορεί εύκολα να διακρίνει κανείς την πτώση της δημιουργικότητας. Τα ιστορικά ντοκιμαντέρ, που βοηθούν πολύ περισσότερο στην κατανόηση ενός ιστορικού γεγονότος παρά οι περιγραφές ενός άχαρου βιβλίου, δεν τα σηκώνει το περιθώριο χρόνου. Τα πειράματα στο μάθημα της φυσικής, που έκαναν πιο εύκολη την αφομοίωση ενός φαινομένου, δεν τα σηκώνει ο χρόνος. Οι συζητήσεις στα νέα ελληνικά, που έδιναν την ευκαιρία στους μαθητές όχι μόνο να εκφράσουν την άποψή τους αλλά και να συντάξουν οι ίδιοι με δικά τους λόγια τις ιδέες αυτές, δεν τις σηκώνει ο χρόνος. Τελικά τι σηκώνει ο χρόνος; Κάλυψη της ύλης και ασκήσεις. Κάθε μέρα η ίδια, κουραστική, άχρωμη και μονότονη ρουτίνα.

Το σχολείο γίνεται όλο και πιο δύσκολο για τους μαθητές να αντεπεξέλθουν και αντί να εφαρμόζεται κάτι που να μειώσει αυτή την δυσκολία εφαρμόζεται κάτι που την εντείνει. Πάντα σκεφτόμαστε πως μπορούμε να κάνουμε πιο αποτελεσματικές τις εξετάσεις. Αλλά, αφού δεν έχουμε βρει κάποιο τρόπο μέχρι τώρα, μήπως η μόνη λύση είναι να τις καταργήσουμε.

Ίριδα Κατσούρη Β'11

Έχουμε φτάσει στο σημείο να ακούμε αυτές τις φράσεις από τους καθηγητές μας καθημερινά: «δεν προλαβαίνουμε, πρέπει να καλύψουμε την ύλη», «πρέπει να καλύψω μέχρι και το κεφάλαιο 8 για τις εξετάσεις του Ιανουαρίου και είμαι ακόμη στο 3!». Έτσι προσθέτουμε, και οι

Υποδουλώνοντας την «ελευθερία» της έκφρασης

Ο ζωγράφος δικαιώθηκε αλλά η ελευθερία έκφρασης πληγώθηκε

Η ελευθερία της έκφρασης πρέπει να προωθείται, λένε και ξαναλένε. Όταν όμως, κάποιος -επιτέλους- εκφράζει ελεύθερα τις προσωπικές του απόψεις, καταλήγει στα δικαστήρια και κινδυνεύει να απολυθεί. Παρόλα αυτά, ζούμε σε μια χώρα με δημοκρατικό πολίτευμα. Ο Γιώργος Γαβριήλ, ζωγράφος - εκπαιδευτικός εικαστικών τεχνών, κατηγορήθηκε -σαν εγκληματίας- μόνο και μόνο επειδή εξέφρασε την άποψή του μέσω κάποιων ζωγραφικών έργων, που απ' ό,τι φάνηκε, άγγιζαν ευαίσθητα θέματα.

Πέρυσι, αρχές της σχολικής χρονιάς, είχε ξεκινήσει ο σάλος με τα σκίτσα του κ. Γαβριήλ. Και ποιος θα περίμενε, πως για ένα ολόκληρο χρόνο, θα «διωκόταν» πειθαρχικά με πέντε κατηγορίες. Το θέμα αυτό επανήλθε στην επικαιρότητα, πρόσφατα όταν

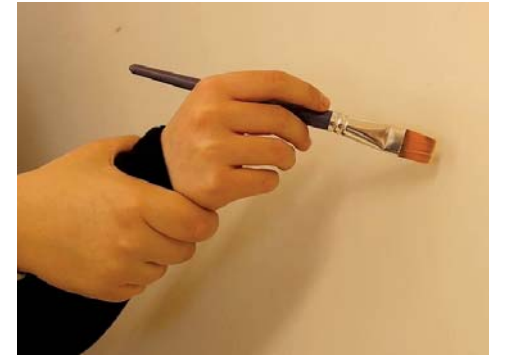
το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να σταματήσει την πειθαρχική δίωξη, μετά τις έντονες αντιδράσεις πολιτών και καλλιτεχνικών κύκλων. Κι όλα αυτά γιατί; Επειδή εξέφρασε εικαστικά αντίθετες απόψεις από... «κάποιους».

Το 2012 η Charlie Hebdo (γαλλική εφημερίδα) δέχθηκε αιματηρή τρομοκρατική επίθεση γιατί, είχε δημοσιεύσει γελοιογραφίες που σατίριζαν τον Μωάμεθ. Οι «δικοί μας» τότε αντέδρασαν έντονα και υποστήριξαν την ελευθερία της έκφρασης. Όταν όμως, συνέβηκε κάτι παρόμοιο -αλλά ταυτόχρονα πολύ διαφορετικό- στον δικό μας τόπο, «σέρνουμε» τον ζωγράφο στα δικαστήρια. Να σημειώσουμε ότι ο καλλιτέχνης δεν επέβαλε τα σχέδιά του σε κανένα. Απλά τα ζωγράφησε στον ελεύθερό του χρόνο.

Όπως δήλωσε και ο ίδιος, σε συνέντευξή

του στον «Πολίτη», το ότι καλείται να δώσει εξηγήσεις για την τέχνη του, είναι κάτι «πρωτάκουστο», αφού ουσιαστικά το Υπουργείο Παιδείας «καταργεί την ελευθερία της έκφρασης». Το να διαφωνούμε με μια άποψη είναι απόλυτα δεκτό και φυσιολογικό. Το να κατηγορούμε, όμως, έναν άνθρωπο, πως είναι «βλάσφημος» και «ασεβής», επειδή έθιξε κάποια θέματα μέσα από την τέχνη του, είναι συμπεριφορά που παραπέμπει σε παλαιότερους, σκοτεινούς, μεσαιωνικούς χρόνους.

Ο ζωγράφος, αφού δικαιώθηκε κάπως μετά την απόφαση του Υπουργικού, δήλωσε: «Είναι μια νίκη, αλλά ο πόλεμος για την ελευθερία της έκφρασης συνεχίζεται». Ίσως είναι καιρός να καταλάβουμε ότι απαγόρευση της διατύπωσης διαφορετικών απόψεων σημαίνει παραβίαση αρχών

και δικαιωμάτων. Με το να βάζουμε όρια στην τέχνη, καταργούμε την ελευθερία μας, καταργούμε την ίδια την Τέχνη. Αυτό θέλουμε;

Ερατώ Κωνσταντίνου Β'31

Σκίτσο: Ειρήνη Ιωάννου, Β'61

Ο εμβολιασμός, το σωσίβιο της σωτηρίας μας

Η δόκτωρ Νικολέττα Κωνσταντίνου σε μια συζήτηση που είχαμε, εκφράζει τη δική της άποψη για τον εμβολιασμό ως ειδική παθολόγος. Μας πληροφορεί πως ο εμβολιασμός είναι ένα ιατρικά αποδεδειγμένο φάρμακο που έχει εγκριθεί για την καταλληλότητα της χρήσης του παγκοσμίως. Έρχεται να δώσει μια απάντηση σε όσους φοβούνται τις παρενέργειες του εμβολίου και αναφέρει πως οι παρενέργειες αυτές είναι ακίνδυνες μπροστά στους κινδύνους της νόσου. Μας ενημερώνει ακόμη πως τα αντισώματα του εμβολίου καλύπτουν κάθε μετάλλαξη του ιού. Όσο γι' αυτούς που έχουν ήδη νοσήσει, θεωρείται απαραίτητο ένα μήνα μετά να προβούν σε εμβολιασμό, για να είναι σε μεγαλύτερο βαθμό ασφαλείς. Η γιατρός τονίζει πως δεν είναι ένα θέμα προς συζήτηση. Το εμβόλιο είναι δεδομένο. Τα πιστεύω δεν μετρούν, όταν η επιστήμη έχει μιλήσει. Ωστόσο προσθέτει πως η κάθε άποψη είναι σεβαστή.

Παρατηρώντας τα τελευταία δεδομένα έχουμε συνειδητοποιήσει το πόσο σημαντικός είναι ο εμβολιασμός για τη μείωση των κρουσμάτων. Με την έναρξη του εμβολιασμού στην Κύπρο τα κρούσματα όλο και μειώνονται, όπως και οι θάνατοι. Η ασπίδα του εμβολιασμού έχει βοηθήσει χιλιάδες συμπολίτες μας να μειώσουν στο ελάχιστο το ενδεχόμενο σοβαρής νόσησης και νοσηλείας. Το εμβόλιο έχει απαλλάξει πολλούς

από σοβαρά -μερικές φορές και θανάσιμα- συμπτώματα, που θα τους οδηγούσαν στο νοσοκομείο διασωληνωμένους. Ο μόνος παράγοντας που μας οδηγεί στον κίνδυνο έξαρσης της νόσου είναι οι ανεμβολίαστοι. Πόσοι ανεμβολίαστοι βρέθηκαν στα νοσοκομεία να χαροπαλεύουν; Γιατί εναντιώνονται τόσο έντονα στον εμβολιασμό;

Ο εμβολιασμός έχει συμβάλει επίσης και στην ελαχιστοποίηση της αλυσίδας των επαφών. Το καλοκαίρι παρουσιάστηκε σοβαρή έξαρση εξαιτίας της νέας μετάλλαξης Δέλτα με πρωταγωνιστές τους ανεμβολίαστους εφήβους, οι οποίοι τότε δεν είχαν δικαίωμα εμβολιασμού. Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς και αφού προχώρησε ο εμβολιασμός σε άτομα άνω των 12 ετών, περιορίστηκε η έξαρση αυτή.

Οι ανεμβολίαστοι βάζουν σε κίνδυνο άτομα που αγαπούν, χωρίς να το αντιλαμβάνονται. Δεν είμαστε μόνο υπεύθυνοι για τον εαυτό μας, αλλά και για τους συνανθρώπους μας που πιθανόν να ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες. Είναι ευθύνη όλων μας να σταματήσουμε τις αλυσίδες μετάδοσης, για να κατορθώσουμε να ζούμε χωρίς μάσκες, αποστάσεις και αντισηπτικά, για να αγκαλιάσουμε επιτέλους τους αγαπημένους μας χωρίς φόβο, για να επιστρέψουμε επιτέλους στην καθημερινότητά μας, όπως τη γνωρίζαμε.

Αθηνά Παφίτη Α'11

Τι δεν λέγεται για τα εμβόλια

Τα εμβόλια κατά του κορωνοϊού παρασκευάστηκαν σε χρόνο ρεκόρ, λόγω της έκτακτης ανάγκης και πέρασαν σύντομα τα στάδια ελέγχου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην γνωρίζουμε τις μακροχρόνιες συνέπειές τους και δεν γνωρίζουμε πώς ο κάθε οργανισμός θα αντιδράσει στο εμβόλιο. Παρόλα αυτά, οι κυβερνήσεις σπεύδουν να πείσουν -ή και να αναγκάσουν σε κάποιες χώρες- τους πολίτες να εμβολιαστούν κατά της νόσου.

Τα πληρωμένα ΜΜΕ, αδυνατούν να αποκαλύψουν την αλήθεια και αποσιωπούν οποιαδήποτε άποψη, που δεν συμβαδίζει με τον εμβολιασμό. Όλα στον αγώνα για την προπαγάνδα μιας που τα πάντα στην εποχή μας είναι θέαμα. Λίγοι ζουν την πραγματικότητα και οι πολλοί απλώς την πληροφορούνται, όπως τους την παρουσιάζουν οι «επιστήμονες» της πληροφορίας. Η ρεαλιστική αλήθεια των λίγων έναντι της εικονικής αλήθειας των πολλών. Δε μας ενδιαφέρουν όμως οι λίγοι αλλά το μήνυμα που θα εισπράξουν οι πολλοί.

Είναι βέβαιο ότι τα συμπτώματα οφείλονται στον εμβολιασμό; Σίγουρο δεν είναι τίποτε στην ιατρική. Μόνο οι φανατικοί οπαδοί των εμβολίων είναι σίγουροι ότι δεν υπάρχει κανέ-

να πρόβλημα και ότι εκατομμύρια άνθρωποι εμβολιάζονται χωρίς την παραμικρή παρενέργεια. Ακόμη και τα κοινά και συχνά προβλήματα που παρουσιάζουν τα εμβόλια έχουν αποσιωπηθεί τελείως. Και στις περιπτώσεις εκείνες που υπάρχουν παρενέργειες, που πιθανότατα συνδέονται με τον εμβολιασμό, σπεύδουν με βεβαιότητα να πουν ότι κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει.

Ας μιλήσουμε ειλικρινά. Τα εμβόλια για τον κορωνοϊό έχουν κάποιες παρενέργειες. Κάποιες από αυτές άμεσες, οι περισσότερες σύντομες και ήπιες, κάποιες σοβαρότερες. Δεν είναι πάντα εύκολο ούτε να αποσυνδεθούν αλλά ούτε και να συνδεθούν σίγουρα με τον εμβολιασμό. Όμως πρέπει να το ξέρονται ότι ΚΑΜΙΑ ιατρική πράξη ή θεραπεία δεν παρουσιάζει μηδενικές επιπλοκές. Η συζήτηση για τα mRNA εμβόλια δεν αφορά αυτές τις επιπλοκές αλλά κάποιες που θα εμφανιστούν μετά από μήνες και χρόνια. Οι άμεσες είναι δεδομένες και συχνές. Αλλά συνήθως δεν είναι τόσο επικίνδυνες όσο το να νοσήσει από κορωνοϊό κάποιος που ανήκει σε ευάλωτη ομάδα. Όμως άλλο αυτό και άλλο να δημιουργούμε την ψευδαίσθηση ότι δεν υπάρχουν παρενέργειες και το χειρότερο,

να απειλούμε όσους αναφέρονται σε αυτές. Κάποιες σοβαρότερες χώρες, όπως οι Σκανδιναβικές, προβληματίζονται και ψάχνουν.

Ένας επιπλέον λόγος είναι ότι το εμβόλιο δεν ανακουφίζει από τις σκληρές συνθήκες δουλειάς των εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι, δηλαδή, συνεχίζουν να φορούν μάσκες και μετά τον εμβολιασμό, γιατί δεν είναι ακόμη γνωστό, αν το εμβόλιο προφυλάσσει από τη μεταδοτικότητα του ιού και για πόσο χρονικό διάστημα.

Όποιος απλά εκφράζει την αντίθετη άποψη του απειλείται. Μήπως ζούμε στο μεσαίωνα, στα χρόνια του Γαλιλαίου και δεν το ξέρουμε; Εδώ χρειάζεται η συνδρομή όλων των ειδικών. Οι επιστήμονες πρέπει να είναι ελεύθεροι να επικοινωνούν με τους ανθρώπους και μόνο άλλοι επιστήμονες και όχι εισαγγελείς και αστυνομικοί μπορούν να τους αντιμετωπίζουν με επιχειρήματα. Όταν ο Ίψεν έγραφε τον «Εχθρό του Λαού» θεωρούσε για την εποχή του επικίνδυνη τη φήμιση της γνώμης ενός επιστήμονα. Σήμερα αυτό γίνεται συχνά.

Χρήστος Γιάγκου Γ'31

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΗΣ

Για τις εκτρώσεις οι αντιλήψεις είναι πιο ισχυρές και από τη νομοθεσία

Παρόλη την πρόοδο που έχει σημειωθεί, δυστυχώς οι γυναίκες είναι ακόμα μακριά από την εξασφάλιση ισονομίας- και όχι ισότητας- καθώς στερούνται ακόμα βασικών δικαιωμάτων, για τα οποία δεν θα έπρεπε να έχει κανείς άποψη εκτός από τις ίδιες. Στις 21 Σεπτεμβρίου του 2021, το Τέξας κατάργησε και επισήμως τις αμβλώσεις. Με κάτι τέτοιες αργοπορημένες αποφάσεις και πράξεις, αποδεικνύεται ότι έχουμε ακόμα πολύ δρόμο μέχρι να πετύχουμε πραγματική ισότητα.

Το θέμα των αμβλώσεων θα έπρεπε να είναι ένα θέμα που αφορά την κάθε γυναίκα ξεχωριστά κι όχι την θρησκεία ή την πολιτεία. Στην Κύπρο και Ελλάδα, παρόλο που νομιμοποιήθηκαν οι αμβλώσεις εδώ και καιρό, από τη θρησκεία οι αμβλώσεις θεωρούνται αμαρτία. Το γιατί δεν είναι ξεκάθαρο. Αμαρτία η απόφαση μιας γυναίκας να μην γίνει μητέρα ή να επιλέξει να ζήσει παρά να βάλει τον εαυτό της σε κίνδυνο κατά την εγκυμοσύνη; Αμαρτία θεωρείται και ο προγαμιαίος έρωτας, τα προφυλακτικά και το χάπι της επόμενης μέρας, αλλά δεν νομίζω να είναι πολλοί αυτοί που δεν «αμαρτάνουν».

Αναρωτηθήκατε ποτέ πώς νιώθει μια γυναίκα που έπεσε θύμα βιασμού; Μια γυναίκα που κουβαλά το παιδί του βιαστή της; Ένα ανήλικο κορίτσι που μαθαίνει ότι είναι έγκυος και ταυτόχρονα βλέπει όλα τα όνειρα και τις προσδοκίες για το μέλλον της να καταρρέουν; Μία γυναίκα που γεννά το παιδί της νεκρό; Όχι, αλλά ούτε και να κατανοήσει τον πόνο της μπορεί κανείς. Ναι, σε περίπτωση βιασμού και εγκυμοσύνης ανήλικης ή ενήλικης γυναίκας ή ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης υπάρχει η επιλογή με τη νομι-

μοποίηση των αμβλώσεων, της αποβολής του εμβρύου-γιατί για έμβρυο πρόκειται και όχι άνθρωπο.

Μάλιστα κάποιοι/ες υποστηρίζουν ότι για ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες υπάρχει η επιλογή να δοθεί το παιδί για υιοθεσία. Πόσο δυνατή όμως μπορεί να είναι μια γυναίκα για να κουβαλήσει για εννιά μήνες το μωρό του βιαστή της ή να χάσει εννιά μήνες, ένα σχολικό έτος, από τη ζωή της ή να βλέπει το σώμα της να αλλάζει με τόσους τρόπους και να πονάει το κάθε της άκρο. Θαυμασμός και σεβασμός σε όποια γυναίκα υποβλήθηκε στη διαδικασία των εννιά μηνών απλά και μόνο για να δώσει το παιδί σε υιοθεσία, επειδή επέλεξε να το κρατήσει. Γιατί πρόκειται για ΕΠΙΛΟΓΗ της κάθε γυναίκας με το τι θα κάνει με το σώμα και το μέλλον της. Αλλά δεν είναι όλες οι περιπτώσεις ίδιες και δεν είναι κάθε γυναίκα το ίδιο δυνατή, ώστε να περάσει αυτή τη διαδικασία, που θα έπρεπε να αποτελεί τους ωραιότερους εννιά μήνες της ζωής της, με τη σκέψη πως θα δώσει το παιδί που κουβαλά. Γιατί τότε να την κάνει ο οποιοσδήποτε να νιώσει πως έκανε λάθος ή πως δεν μπορεί να προχωρήσει με τη διαδικασία της αμβλώσης;

Και το παιδί; Το παιδί που θα γεννηθεί επειδή λόγω της θρησκείας της ή για οικονομικούς λόγους ή λόγω νομοθεσίας δεν κατάφερε να το αποβάλει, θα έχει μια εύκολη ζωή; Πόσο δυνατή μπορεί να είναι μια γυναίκα που βλέπει στα μάτια του παιδιού της το πρόσωπο του βιαστή της; Πόσο σωστή μητέρα είναι μία γυναίκα που δεν είναι έτοιμη να γίνει μητέρα; Το παιδί, πιθανότατα να μεγαλώσει σε ένα περιβάλλον που δεν θα νιώσει ποτέ τι σημαίνει μητρική αγάπη, γιατί πολύ απλά η γυναίκα που το έφερε στον κόσμο αδυνατεί να του την προσφέρει, αφού το θεωρεί ως αποτέλεσμα της κακο-

ποίησης της, της στέρησης του μέλλοντός της ή των πόνων και της διαφοροποίησης του σώματός της.

Όπως μια γυναίκα έχει το δικαίωμα για το πού, πώς και πότε θα γεννήσει θα έπρεπε να έχει και το δικαίωμα του εάν θέλει να γεννήσει, χωρίς να κατακρίνεται και να νιώθει ενοχές. Στην Κύπρο οι αμβλώσεις δεν απαγορεύονται δια νόμου. Ακόμα όμως κι έτσι κοστίζει μια περιουσία να τις πραγματοποιήσει κανείς αλλά και μια ψυχοφθόρα διαδικασία λόγω αδιακρισίας. Έχουν περάσει οι δώδεκα εβδομάδες; Είσαι θύμα βιασμού και ακόμα κι αν είσαι δεν έχουν συμπληρωθεί οι δεκαεννέα εβδομάδες, έτσι; Έχεις κάποιο παθολογικό πρόβλημα; Παρουσιάζει το έμβρυο κάποια ανωμαλία; Θα μπει σε κίνδυνο η ζωή σας, εάν δεν το αποβάλετε; Είστε μήπως νοητικά ανάπηρη; Αυτές είναι οι προϋποθέσεις για άμβλωση στην Κύπρο.

Όποιο όμως κι αν είναι το κόστος ή η διαδι-

κασία, μια γυναίκα που πραγματικά δεν μπορεί να επιβάλει στον εαυτό της για ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ λόγο στη διαδικασία των εννέα μηνών, θα βρει τρόπο να αποβάλει το έμβρυο, είτε με ασφαλή είτε με επικίνδυνο τρόπο. Αυτή είναι η σκληρή αλήθεια. Και αφού αυτή είναι η πραγματικότητα, γιατί να μην πετύχει η πολιτεία την ασφάλειά της κατά τη διάρκεια της διαδικασίας; Αλλά και να εξασφαλίσει την δωρεάν πρόσβαση σε ασφαλείς αμβλώσεις. Οι αμβλώσεις όπως και όλα τα γυναικολογικά προϊόντα (σερβιέτες, χάπια αλλά και προφυλακτικά) θα έπρεπε να είναι δωρεάν!

Την επόμενη φορά που θα νομίσεις πως σου πέφτει λόγος για τις επιλογές που κάνει μια γυναίκα όσον αφορά το σώμα της και το μέλλον της σκέψου το ξανά. Γιατί δεν έχεις τέτοιο δικαίωμα είτε είσαι άντρας είτε είσαι γυναίκα είτε συμφωνείς τις θρησκευτικές απόψεις είτε όχι.

Έλλη Πλουτάρχου Β'11

Γιατί οι νομικές υποθέσεις βρίσκονται σε στασιμότητα

Ρυθμοί χελώνας στα δικαστήρια

Μεγάλη καθυστέρηση παρατηρείται στην απονομή της δικαιοσύνης σε όλων των ειδών τις υποθέσεις. Οι νομικές υποθέσεις εκκρεμούν για χρόνια στα δικαστήρια και οι άνθρωποι που αδικήθηκαν περιμένουν μάταια να δικαιωθούν. «Πόσο καιρό θα περιμένουμε ακόμα;», «Πότε θα τελειώνουμε με αυτή την υπόθεση;» «Γιατί καθυστερεί τόσο η εκδίκαση των υποθέσεων;» Αυτές είναι κάποιες από τις φράσεις ανθρώπων που περιμένουν δικαιοσύνη. Το ερώτημα όμως είναι αν έχει αξία η δικαιοσύνη, όταν δεν απονέμεται στην ώρα της. Ας υποθέσουμε ότι ένας μαθητής διέπραξε κάποιο αδίκημα κατά τον πρώτο χρόνο φοίτησής του στο λύκειο, δεν τιμωρείται όμως την ίδια χρονιά αλλά τον τρίτο χρόνο. Υπάρχει νόημα; Τι αξία έχει και η δικαιοσύνη, όταν καθυστερεί η απονομή της; Ποιοι είναι οι πραγματικοί λόγοι για το αρνητικό αυτό φαινόμενο; Υπάρχει προοπτική επίλυσής του; Για όλα αυτά μας διαφώτισε η νομικός και Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, απαντώντας στις ερωτήσεις μας.

Ως μια έμπειρη στο χώρο δικηγόρος, μπορείτε να μας πείτε γιατί καθυστερούν οι δικαστικές διαδικασίες και η απονομή της δικαιοσύνης;

Η καθυστερημένη εκδίκαση των υποθέσεων στα Δικαστήρια και κατ'επέκταση της απονομής της δικαιοσύνης, πιστεύω πως οφείλεται κυρίως στον τεράστιο όγκο των υποθέσεων που καθημερινά χειρίζονται οι Δικαστές μας, αλλά και στους ισχύοντες κανονισμούς που διέπουν τις δικαστικές διαδικασίες, οι οποίοι πολλές φορές δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα.

Γίνεται κάποια μεταρρυθμιστική προσπάθεια, για να επιλυθεί το ζήτημα αυτό;

Το τελευταίο χρονικό διάστημα γίνεται μια τεράστια προσπάθεια μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης μέσω ενός κοινού έργου του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με το Ανώτατο Δικαστήριο. Η μεταρρύθμιση αυτή θα συμβάλει, μεταξύ άλλων, στον εκσυγχρονισμό και τη βέλτιστη απόδοση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης. Οι ενέργειες επικεν-

τρώνονται σε διάφορους τομείς, όπως η λειτουργία των δικαστηρίων, η ηλεκτρονική δικαιοσύνη/e-justice και η αναθεώρηση των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας. Οι νέοι Κανονισμοί Πολιτικής Δικονομίας αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα βήματα της εν λόγω μεταρρύθμισης, με πρωταρχικό σκοπό να καταστήσουν ικανά τα δικαστήρια να χειρίζονται τις υποθέσεις δίκαια, με αναλογικό κόστος, πιο γρήγορα και αποτελεσματικά από ότι είναι δυνατό σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

Μήπως η καθυστέρηση που υπάρχει είναι εσκεμμένη σε κάποιες περιπτώσεις, όπως σε σοβαρές ποινικές υποθέσεις;

Σε καμία περίπτωση δεν πιστεύω ότι είναι εσκεμμένη η καθυστέρηση, που ενδεχομένως να παρατηρείται σε κάποιες από τις ποινικές υποθέσεις. Μάλιστα, λόγω της φύσης τέτοιων υποθέσεων, της πολυπλοκότητας τους και των ζητημάτων που εγείρονται, είναι αναμενόμενο να υπάρχει κάποια καθυστέρηση, τόσο κατά το στάδιο διερεύνησης του αδικήματος από τις αστυνομικές αρχές,

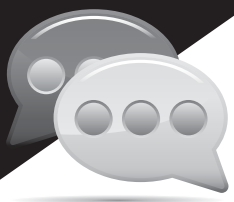
όσο και κατά το στάδιο που η υπόθεση εκδικάζεται στο Δικαστήριο.

Εσείς πιστεύετε ότι υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης των διαφορών των πολιτών, ώστε να μην οδηγούνται όλες οι υποθέσεις στα δικαστήρια;

Πιστεύω πως κάθε δικηγόρος, προτού συμβουλευτεί τον πελάτη του να επιλέξει τον δρόμο της δικαιοσύνης, οφείλει, σε συνεννόηση πάντοτε με τον πελάτη του, να κάνει μια προσπάθεια εξώδικης διευθέτησης της υπόθεσης.

Η διαμεσολάβηση, επίσης, είναι ένα εργαλείο που θα πρέπει να αξιοποιηθεί ακόμη περισσότερο στη χώρα μας. Ουσιαστικά, πρόκειται για μια πάνω σε εθελοντική βάση παρέμβαση ενός αμοιβαία αποδεκτού τρίτου (του διαμεσολαβητή) σε μια διαφορά, όπου δια μέσου μιας διαπραγματευτικής διαδικασίας επιδιώκεται γεφύρωση των διαφορών και εξεύρεση μιας αμοιβαία αποδεκτής συμφωνίας προς αποφυγή των δικαστικών διαδικασιών.

Νικόλας Μιχαήλ Β'11

Όσα θέλετε να μάθετε για την πατριαρχία

Πες τες με το όνομά τους: ΔΩΡΑ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΚΑΡΟΛΑΪΝ, ΕΛΕΝΗ, ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ, ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ, ΜΟΝΙΚΑ, ...και άλλες πολλές που τα ονόματά τους δεν έχουν ακουστεί, όπως πραγματικά τους αξίζει. Αυτές οι γυναίκες, οι περισσότερες από αυτές και μάνες, βρήκαν άγριο θάνατο από τον σύντροφο ή τον σύζυγό τους. Εγκλήματα που συντάραξαν τη χώρα, προκαλώντας αντιδράσεις, ανησυχία και έφεραν στο προσκήνιο τη συζήτηση για τις γυναικοκτονίες, όχι μόνο στο πανελλήνιο, αλλά και το παγκόσμιο. Κατά μέσον όρο, 137 γυναίκες ανά τον κόσμο δολοφονούνται καθημερινά από τον σύντροφό τους ή από κάποιον συγγενή τους (Υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα-UNODC, 2019). Αυτή τη στιγμή, οι αναγνωρισμένες γυναικοκτονίες στην Ελλάδα τον τελευταίο χρόνο, έχουν φτάσει στις 14, ενώ στην Κύπρο το 2019-20, έχουν καταγραφεί 11 περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων και των θυμάτων του κατά συρροή δολοφόνου. Εμείς ήρθαμε σε επαφή με την δρα Χριστίνα Καϊλή, Συντονίστρια Προγραμμάτων και Ερευνήτρια του Μεσογειακού Ινστιτούτου Ερευνών Κοινωνικού Φύλου (MIGS), η οποία μας εξήγησε πώς τα στερεότυπα των φύλων συνδέονται με τις πατριαρχικές δομές της κοινωνίας, πώς βλάπτουν την κοινωνία και πώς μπορούμε να τα αντιμετωπίσουμε μέσω πρόληψης και ενημέρωσης.

Μέσα στο 2021, έχουν σημειωθεί 13 γυναικοκτονίες, στην Ελλάδα. Πώς αυτά τα γεγονότα σχετίζονται με την πατριαρχική δομή της κοινωνίας μας;

Η έμφυλη βία, συμπεριλαμβανομένης και της συντροφικής ενδοοικογενειακής βίας, είναι μια από τις κυριότερες μορφές διάκρισης στην κοινωνία μας, ως αποτέλεσμα των πατριαρχικών θεσμών και δομών. Οι ιστορικά άνισες σχέσεις εξουσίας, σε όλα τα επίπεδα, δηλαδή από το σπίτι μέχρι την εκπαίδευση και την εργασία, μέχρι το τραπέζι των πολιτικών αποφάσεων, ακόμα και των ΜΜΕ, επηρεάζουν για αιώνες δυσανάλογα την ζωή των γυναικών και των κοριτσιών, στερώντας τους βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, ακόμα και το δικαίωμα στη ζωή. Όπως όλα τα καταπιεστικά συστήματα, η πατριαρχία είναι ένα σύστημα το οποίο δίνει προνόμια εδώ και αιώνες στο ανδρικό φύλο. Συνεπώς, εάν παρατηρήσουμε την παρουσία ή μάλλον την απουσία των γυναικών στους πιο πάνω τομείς της κοινωνίας μας θα δούμε ότι η εξουσία έχει φύλο ανδρικό.

Γιατί κάποιοι αρνούνται τη χρήση του όρου «γυναικοκτονίες» και ισχυρίζονται πως πρόκειται για «ανθρωποκτονίες»;

Η ορολογία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) και των Ηνωμένων Εθνών στηρίζεται σε διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες δεσμεύουν και τη χώρας μας, για να καταπολεμηθούν αυτές οι μορφές εγκλημάτων. Ο ΠΟΥ ορίζει την γυναικοκτονία ως την ανθρωποκτονία γυναικών από πρόθεση, επειδή είναι γυναίκα. Σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη η γυναικοκτονία δεν είναι μόνο η πιο ακραία εκδήλωση έμφυλης βίας κατά των γυναικών, αλλά και η πιο βίαιη εκδήλωση

έμφυλης διάκρισης και ανισότητας. Οπότε, επειδή οι περισσότερες περιπτώσεις δολοφονίας γυναικών διαπράττονται, όπως είδαμε από τα στατιστικά, από σύντροφο ή πρώην σύντροφο, οφείλει η πολιτεία με βάση τις διεθνείς δεσμεύσεις, να επικεντρωθεί στην πρόληψη και την καταπολέμηση τέτοιων μορφών βίας.

Είναι γεγονός ότι το κοινωνικό σύστημα της πατριαρχίας, επηρεάζει αρνητικά το γυναικείο φύλο εδώ και αιώνες. Λίγοι όμως αντιλαμβάνονται πως και οι άντρες είναι θύματα του συστήματος αυτού. Πώς και οι άντρες ζημιώνουν από αυτό το σύστημα στο οποίο κυριαρχούν;

Φυσικά και επηρεαζόμαστε όλοι και όλες αρνητικά από τέτοια καθεστώτα και περιβάλλοντα, κάποιοι λιγότερο και κάποιες περισσότερα. Αλλά σίγουρα δεν είναι δίκαιο, ακόμη και για την ανθρωπότητα ολόκληρη, να μην μπορούν όλες και όλοι να απολαμβάνουν το μέγιστο των δυνατοτήτων τους και των δικαιωμάτων τους. Αναλογιστείτε μόνο με ποιους τρόπους η πατριαρχία διαπλέκεται με τον σεξισμό, τον ρατσισμό, τον милитарισμό, και τα αποικιοκρατικά κατάλοιπα στη χώρα μας. Δεν είναι τυχαίο που έχουμε 6 στρατούς στην Κύπρο. Πολλοί άντρες, για παράδειγμα, δεν θέλουν να πάνε στρατό. Είναι πολύ καταπιεστικό να πρέπει στα 17 σου να πρέπει να πας στρατό.

Οι ασχολίες και τα ενδιαφέροντα διακρίνονται με βάση τις ταμπέλες «αντρικό» και «γυναικείο». Κατά ποσό αυτό στέκεται εμπόδιο σε όνειρα, ασχολίες, την επαγγελματική σταδιοδρομία και την πνευματική καλλιέργεια ενός ατόμου;

Είναι αλήθεια πως τα περισσότερα παιδιά και πολλές φορές και οι ενήλικες, δεν συνειδητοποιούν την επίδραση που έχουν στη ζωή τους, οι κοινωνικά επιβεβλημένοι ρόλοι των φύλων. Από την ώρα που γεννιόμαστε υπάρχουν ασυνείδητες και συνειδητές προσδοκίες από τους γονείς μας, από την κοινωνία μας, για το πώς είναι η τέλεια γυναίκα και ο τέλειος άντρας. Στο σχολικό πλαίσιο, για παράδειγμα, υπάρχουν κορίτσια εξαίρετα στο ποδόσφαιρο, τη συναρμολόγηση, τις πολεμικές τέχνες και υπάρχουν και αρκετά αγόρια που είναι ταλαντούχα στη γλώσσα, στην τέχνη, στο θέατρο, στον χορό. Οπότε και τα αγόρια και τα κορίτσια είναι εξίσου ικανά να ασχοληθούν με οποιαδήποτε δραστηριότητα τους ενδιαφέρει. Το τι είναι σημαντικό να θυμόμαστε, είναι πως αυτοί οι ρόλοι είναι κοινωνικά κατασκευασμένοι. Για αυτό και διαφέρουν από χρονική περίοδο σε χρονική περίοδο, από κοινωνία σε κοινωνία. Οι κοινωνικοί ρόλοι, είναι και η αρχή των κοινωνικών στερεοτύπων. Αυτά εδραιώθηκαν μέσα από την κουλτούρα μας και παρόλο που είναι ανθεκτικά στον χρόνο, τα καλά νέα είναι πως μπορούν να αλλάξουν.

Τι συμβουλή θα δίνετε στους νέους γονείς, όσον αφορά την προσέγγιση των παιδιών τους, ώστε να μην ταυτίζονται με τα συγκεκριμένα στερεότυπα;

Αρχικά αναγνωρίζουμε τα στερεότυπα των φύλων, αντικρούουμε τις πεποιθήσεις για το τι θεωρείται αναμενόμενο, εξηγώντας με ποιο τρόπο κάποιες συμπεριφορές αποτελούν στερεότυπα και επισημαίνουμε ότι τα στερεότυπα πολύ συχνά δημιουργούν διακρίσεις. Το κάθε παιδί είναι μοναδικό και

έχει δικαίωμα να εκφράσει το φύλο του με τον δικό του τρόπο. Δεν μπορούμε να κλείσουμε τα παιδιά στα καλούπια του φύλου. Εκθέτουμε τα παιδιά μας σε ποικιλία δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένου και αυτών που σχετίζονται με το άλλο φύλο, συζητάμε παραδείγματα ανθρώπων που δεν συμμορφώνονται με στερεότυπα φύλων. Προσπαθούμε να είμαστε δίκαιοι και να μην λειτουργούμε περιοριστικά προς ένα παιδί λόγω του φύλου του. Οι γονείς είναι σημαντικό να θυμόμαστε πως οι αξίες της ισότητας ισχύουν για όλους και όλες.

“Οι αξίες της ισότητας πρέπει να ισχύουν για όλους και για όλες.”

Εξίσου σημαντικό είναι γινόμαστε εμείς θετικά πρότυπα, ειδικά σε σχέση με τη φροντίδα της οικογένειας και του σπιτιού. Αποφεύγουμε την ενίσχυση των στερεοτύπων των φύλων μέσα στο σπίτι, όπως στις δουλειές και στις ευθύνες του σπιτιού. Οι ευθύ-

νηλώνουν τα συναισθήματά τους" και να έχουν έντονη σεξουαλική ζωή. Ισχύουν στην πραγματικότητα αυτά; Αν ένας άντρας σφουγγαρίζει ή πλένει πιάτα, αν εκφράζει τα συναισθήματά του, σημαίνει ότι δεν είναι αληθινός άντρας; Όλα αυτά είναι στερεότυπα και τρόποι με τους οποίους η κοινωνία προσδοκά να συμπεριφερθεί ένα αγόρι και ένα κορίτσι. Είναι η «φυλακή» του φύλου μας και δυστυχώς όποιος ή όποια βγαίνει από το καλούπι αυτό, συχνά βιώνει διακρίσεις ή ακόμα και βία.

Υπάρχουν τρόποι που θα βοηθήσουν στην κατάρτιση των στερεοτύπων, κυρίως μέσα από την εκπαίδευση;

Η κατάρτιση των στερεοτύπων είναι γίνεται καθημερινά μέσα από τους αγώνες όλων μας. Το σχολείο έχει τεράστιο ρόλο να διαδραματίσει στην διαπαιδαγώγηση για την ισότητα, την πολυφωνία και γενικότερα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ένα πρώτο βήμα, είναι σίγουρα στο σχολείο να συμπεριληφθούν δράσεις, που να μπορούν οι μαθητές και οι μαθήτριες να συζητούν αυτά τα θέματα. Στην κυπριακή εκπαίδευση παρατηρείται έντονα η πίεση για την επίδοση, με αποτέλεσμα η εκπαίδευση να μην είναι παιδοκεντρική. Μέσα από έρευνες που έγιναν με μαθητές/τριες, φαίνεται έντονα η επιθυμία τους να συζητούν τα κοινωνικά προβλήματα τους και οι διοικήσεις των

σχολείων και του Υπ. Παιδείας οφείλουν να αφογκραστούν τις ανάγκες των νέων. Μια λύση θα ήταν τα σχολεία να γίνουν ολόημερα, ώστε να υπάρχουν δράσεις, που να καλλιεργούν δεξιότητες ζωής. Για παράδειγμα, δεν προωθούνται αρκετά δράσεις για την ενεργό πολικότητα, όπως η συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών και την πληθώρα μη-κυβερνητικών, εθελοντικών οργανώσεων. Αυτές είναι αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν κυρίως σε πολιτικό και συλλογικό επίπεδο αλλά και σε ατομικό.

Πώς ωφελείται η κοινωνία από την ισότητα των φύλων;

Πώς ωφελείται η κοινωνία από την ισότητα των φύλων;

Πολλοί άντρες που βρίσκονται αντιμέτωποι με το άγχος του «συντηρητή» λυγίζουν. Ταυτόχρονα, και οι γυναίκες που έρχονται αντιμέτωπες με πολλαπλές διακρίσεις, τον σεξισμό ή που βιώνουν ενδοοικογενειακή βία προσπαθούν να ξεφύγουν. Όταν υπάρχουν ίσες ευκαιρίες -με ουσιαστική ισότητα στα αποτελέσματά τους- στην κοινωνική και πολιτική ενεργό ζωή, οι οικονομίες και οι κοινωνίες στο σύνολό τους ευημερούν.

Παναγιώτα Γιωρκάτζη Β'31

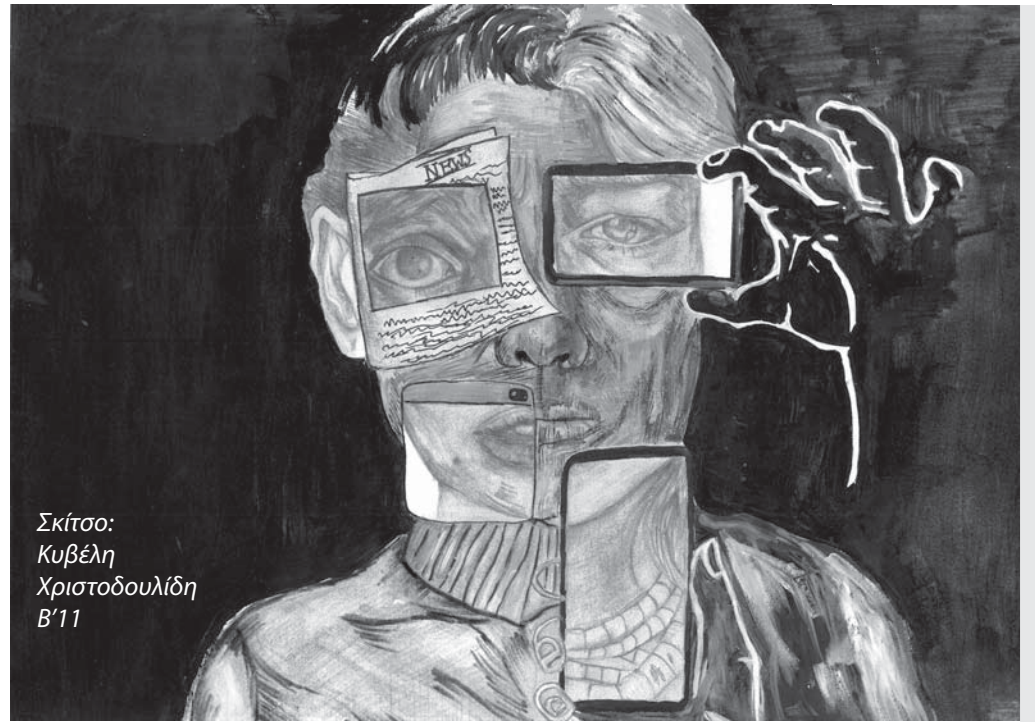
Τα ΜΚΔ σε ρόλο δικαστή στην υπόθεση με το βιτριόλι

Ως γνωστόν, τα Μέσα Ενημέρωσης έχουν τεράστια δύναμη στη σημερινή κοινωνία. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να μεταδίδουν μόνο διασταυρωμένες πληροφορίες. Αντίθετα, πολλές φορές τα ΜΜΕ και τα ΜΚΔ βγάζουν αυθαίρετα συμπεράσματα, τα οποία παρουσιάζουν ως δεδομένα, δικάζοντας έτσι αθώους ανθρώπους. Επομένως, με αυτές τους τις πράξεις αμαυρώνουν ονόματα και στιγματίζουν ζωές, που στην πραγματικότητα δεν φταίνε σε τίποτα.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η υπόθεση της Ιωάννας Παλιοσπύρου, η οποία δέχθηκε επίθεση με βιτριόλι από μια άλλη γυναικά, την Έφη Κακαράτζουλα, στις 20 Μαΐου του 2020, καθώς έμπαινε στο γραφείο της. Όπως λέχθηκε στο δικαστήριο, η 35χρονη δράστιδα έτρεφε αισθήματα ζήλιας και είχε εμμονή με την Ιωάννα, λόγω του ότι πίστευε λανθασμένα πως το θύμα είχε κάποιου είδους σχέση με τον περιστα-

σιακό σύντροφό της, τον Νώντα Οικονόμου. Ωστόσο, στη δικαστική έκθεση δεν αναφέρεται πουθενά το όνομα του άντρα αυτού. Αυτό όμως τα Μέσα δεν έλεγαν να το καταλάβουν, αφού απέδιδαν συνεχώς ευθύνες στον Νώντα υπονοώντας πως ήταν η αιτία του αποτρόπαιου αυτού εγκλήματος. Δηλαδή, υποστήριζαν πως αυτός ευθυνόταν που η Έφη έριξε το βιτριόλι στην Ιωάννα και έδιναν λιγότερη βαρύτητα στις εμμονικές σκέψεις της 35χρονης. Είναι κάτι όμως το οποίο το δικαστήριο πλέον καταρρίπτει κατηγορηματικά.

Έτσι, ο άτυχος αυτός άντρας δέχτηκε λεκτικές επιθέσεις στα ΜΚΔ, δικάστηκε και καταδικάστηκε για ένα έγκλημα, το οποίο ποτέ δεν προκάλεσε. Ένιωσε την οργή και το μίσος του κόσμου για λόγους, οι οποίοι δεν ευσταθούν. Αρα, είχε αρνητικές συνέπειες και στην προσωπική του ζωή λόγω της συμπεριφοράς του κόσμου στα ΜΚΔ.

Σκίτσο: Κυβέλη Χριστοδουλίδη Β'11

Έχουμε όλοι ευθύνη ως προς το τι δημοσιεύεται και λέγεται στα ΜΚΔ, διότι σε αυτά μπορούμε να σχολιάσουμε και εμείς διάφορες υποθέσεις και να εκθέσουμε τις απόψεις μας. Γι' αυτό πρέπει να προσέχουμε τι ανεβάζουμε στους προσωπικούς μας λογα-

ριασμούς στα συγκεκριμένα Μέσα, έτσι ώστε να μην διαδίδουμε μη διασταυρωμένες πληροφορίες και να μην δικάζουμε ανθρώπους.

Αναστασία Ξενοφώντος Β'11

Χρειάζεται να βγάξετε στο μείντάνι των Μέσων τα προσωπικά σας;

Σε μια εποχή στην οποία τα ΜΚΔ και γενικότερα η τεχνολογία ελέγχει κάθε πτυχή της καθημερινότητάς μας, μια είναι η ερώτηση που κυριαρχεί: Χρειάζεται να μοιράζεται κανείς κάθε κομμάτι της καθημερινότητάς του στους προσωπικούς του λογαριασμούς;

Ίσως, όταν ο λογαριασμός αυτός είναι ιδιωτικός, το πρόβλημα να μην είναι τόσο έντονο. Όμως μετά την πανδημία παρατηρείται συχνά η τάση των ανθρώπων να μοιράζονται κάθε στιγμή της μέρας τους με άτομα, τα οποία δεν γνωρίζουν.

Έτσι σε μια απόπειρα να ξεφύγουν από τη μοναξιά και την απομόνωση που έφερε ο τελευταίος χρόνος, καταφεύγουν στο διαδίκτυο και δεν κατανοούν πως εκτίθενται σε άτομα που μπορεί εύκολα να εκμεταλλευτούν την ευάλωτή τους κατάσταση.

Ακόμα ένα από τα ερωτήματα που προκαλεί αυτή η νέα τάση είναι, εάν χρειάζεται να έχουν όλοι άποψη για τα πάντα. Και ενώ η προφανής απάντηση είναι «ναι» (γιατί άλλωστε μορφωνόμαστε εκτός από το να έχουμε ελεύθερη κρίση και βούληση και να μην γινόμαστε υποχείρια κανενός;) υπάρχουν φορές, που αναρωτιέται κανείς, εάν εί-

ναι πραγματικά απαραίτητο να γνωρίζει τα οικογενειακά προβλήματα, τις πολιτικές προτιμήσεις, την άποψη για τα εμβόλια από ανθρώπους, που δεν έχουν γνωρίσει και πιθανότατα δεν θα γνωρίσουν ποτέ.

Λίγοι είναι αυτοί που αντιλαμβάνονται τον κίνδυνο, στον οποίο εκθέτουν τον εαυτό τους, θίγοντας ευαίσθητα θέματα. Σχεδόν κανείς από όσους κάνουν ανοικτές δηλώσεις στις διαδικτυακές τους πλατφόρμες, δεν αναμένει να δεχθεί αρνητικά σχόλια, που συχνά καταλήγουν σε ανώφελες δημόσιες διαμάχες.

Είναι καιρός όλοι μας να αρχίσουμε να αποζητούμε τον παραγωγικό διάλογο και όχι την άσκοπη αντιπαράθεση με αγνώστους στο διαδίκτυο. Καλό είναι να προστατεύουμε την προσωπική μας ζωή και να σταματήσουμε να μοιραζόμαστε τα πάντα σε μια προσπάθεια να «ακουστούμε». Με τον καιρό η μοναξιά και η απομόνωση θα αποτελέσουν παρελθόν, ενώ οι δημόσιες αυτές δηλώσεις για προσωπικά μας θέματα και οι άσκοπες αντιπαράθεσεις θα μείνουν για πάντα αναρτημένες στο διαδίκτυο.

Γεωργία Λουκιανού Β'11

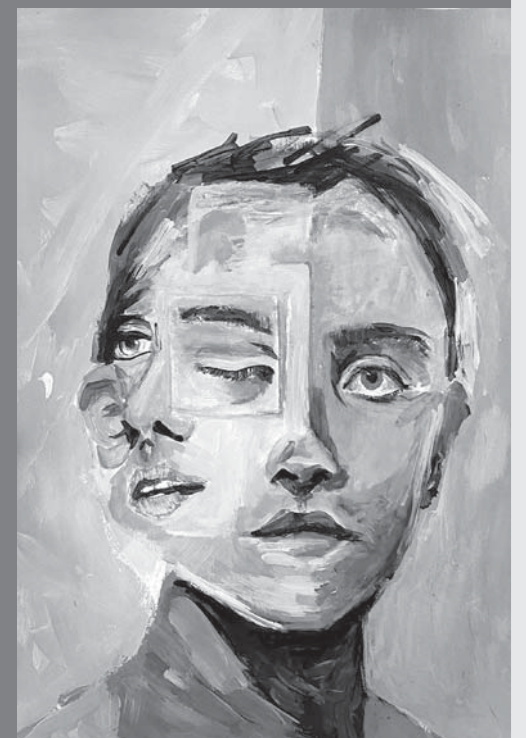
Τα Κοινωνικά Δίκτυα έγιναν ο καθρέφτης της εικόνας μας

Συχνά οι γυναίκες (περισσότερο απ' ό,τι οι άντρες) επικεντρώνονται στην εξωτερική τους εμφάνιση, για να γίνουν αποδεκτές από το κοινωνικό σύνολο. Κυρίως, το γυναικείο φύλο αντιμετωπίζει προβλήματα σχετικά με την εικόνα του σώματός του.

Το πρόβλημα αυτό εμφανίζεται σε νεαρή ηλικία, όταν κυρίως τα κορίτσια επηρεάζονται από λανθασμένα πρότυπα και αναζητούν τρόπους να αλλάξουν τον εαυτό τους. Οι συγκρίσεις που γίνονται στα κοινωνικά δίκτυα κάνουν τα νεαρά κορίτσια να αισθάνονται άσχημα για τον εαυτό τους και να θέλουν να αλλάξουν. Το αποτέλεσμα είναι να τους δημιουργείται άγχος, κατάθλιψη και διατροφικές διαταραχές.

Κύριο ρόλο παίζουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Κοινωνικής Δικτύωσης. Η εικόνα που προβάλλουν για τη γυναικεία ομορφιά δεν είναι καθόλου ρεαλιστική και οδηγεί σε κοινωνική και ψυχολογική πίεση. Αρκετά κοινωνικά δίκτυα χρησιμοποιούν τακτικές που είναι τοξικές για τα νεαρά άτομα προκειμένου να τους ελκύσουν το ενδιαφέρον. Τα παιδιά εκτίθενται επί καθημερινής βάσης σε ιστοσελίδες που προάγουν την ανορεξία και τον εκφοβισμό σε μια ευάλωτη ηλικία, στην οποία ακόμα δεν έχουν διαμορφώσει τη δική τους προσωπικότητα και κριτική σκέψη.

Επομένως, χρειάζεται οι νέες και οι νέοι να αποκτήσουν υγιή πρότυπα που επικεντρώνονται στην εσωτερική ομορφιά και ενισχύουν θετικές σκέψεις και συμπεριφορές. Αν μάθουν να εκτιμούν τη μοναδική ομορφιά και τη λειτουργία του οργανισμού τους, θα δέχονται τις ατέλειές τους και θα νιώθουν άνετα με τον εαυτό τους. Πρέπει να αντιμετωπίζουν με σκεπτικισμό όλα εκείνα τα μηνύματα που προβάλλουν την εξωτερική εικόνα ως μοναδική πηγή ευτυχίας. Οι νέοι μπορούν να καλλιεργήσουν τα ενδιαφέροντά τους, χωρίς απαραίτητα να ακολουθούν

πιστά τα πρότυπα που τους υποβάλλουν τα Κοινωνικά Δίκτυα. Αν καλλιεργήσουν κριτική σκέψη, δε θα δέχονται άκριτα τις εικόνες, με τις οποίες τους βομβαρδίζουν καθημερινά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Τα ψεύτικα πρότυπα καλλιεργούν μόνο αρνητικές σκέψεις και συμπεριφορές και εξαντλούν ψυχικά τους νέους. Αντίθετα, πρέπει να επιλέγουν να ακολουθούν πρότυπα που τους βοηθούν να καλλιεργήσουν αξίες όπως η αυτοπεποίθηση, η αυτοεκτίμηση και η αγάπη προς τον εαυτό τους, για να ανακαλύψουν την πραγματική τους ταυτότητα.

Και ας έχουν πάντα στο μυαλό τους οι νέοι τα λόγια του Γερμανού ποιητή και φιλόσοφου Γκαίτε: «Μαγεία είναι να πιστεύεις στον εαυτό σου. Αν μπορείς να το κάνεις αυτό, μπορείς να κάνεις τα πάντα».

Κείμενο και Σκίτσο: Παναγιώτα Χατζηπαυλή Α'21

Πυρκαγιές: Το πάθημα που δεν έγινε μάθημα

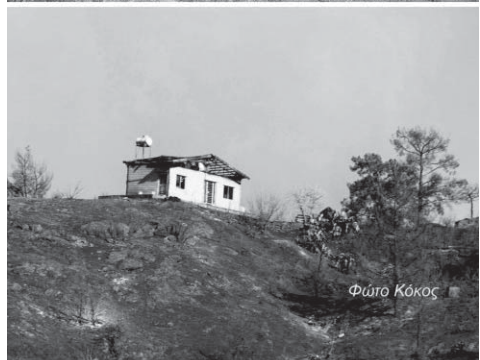
Η φονική πυρκαγιά που ξέσπασε στον Αρακαπά και επεκτάθηκε και στα γύρω χωριά, πριν από έξι περίπου μήνες, κατέληξε σε τρομερή τραγωδία. Χάθηκαν τέσσερις ανθρώπινες ζωές, προκλήθηκαν υλικές ζημιές εκατομμυρίων, ταλαιπωρήθηκαν και ταλαιπωρούνται ψυχολογικά πολλοί άνθρωποι και προκλήθηκε τεράστια καταστροφή στο περιβάλλον, που -στην καλύτερη περίπτωση- θα χρειαστούν δεκαετίες να ανακάμψει.

Η φωτιά άφησε πίσω της ένα απανθρακωμένο τοπίο. Αρχικά η πυρκαγιά πέρασε μέσα από τον Αρακαπά και έκαψε σπίτια. Μετά τον Αρακαπά άρχισαν να εκκενώνονται σταδιακά όλα τα γύρω χωριά, αφού οι σφοδροί άνεμοι βοήθησαν στην πολύ γρήγορη εξάπλωση της πυρκαγιάς. Άφησε καταστροφές σε δέκα κοινότητες. Έγινε ανάκληση προσωπικού της πυροσβεστικής και της αστυνομίας ενώ στη μάχη ρίχτηκαν στρατός, πολιτική άμυνα και εκατοντάδες εθελοντές.

Πριν και μετά

Φώτο Κόκορ

Φώτο Κόκορ

Έμειναν στις δεσμεύσεις μετά τις πυρκαγιές στη Σολέα

Ο Αρακαπάς είναι η χειρότερη φωτιά που έχει καταγραφεί μετά από τη Σολέα το 2016, στην οποία έχασαν τη ζωή τους δύο πυροσβέστες κατά τη μάχη για την κατάσβεσή της. Στον απόηχο των καταστροφικών πυρκαγιών, φάνηκε ότι η Κύπρος πιάστηκε για άλλη μια φορά απροετοίμαστη και με έλλειψη συντονισμού για την αντιμετώπιση πυρκαγιών. Οι αρχές δεν ήταν αρκετά προετοιμασμένες και δεν είχαν λάβει υπόψη ορισμένες συστάσεις που είχαν γίνει το 2016.

Φάνηκε η ανικανότητα του κράτους να αντιμετωπίσει μεγάλες πυρκαγιές, αφού άφησε ανεκπλήρωτες τις δεσμεύσεις που ακολούθησαν την πυρκαγιά στην περιοχή της Σολέας. Οι δύο βασικές κατηγορίες ήταν ότι η κυβέρνηση δεν είχε αγοράσει δύο αεροσκάφη Canadair και ότι δεν δημιουργήθηκε ένα κινητό κέντρο συντονισμού, που πιθανότατα για οικονομικούς και τεχνικούς λόγους δεν προχώρησε.

Αμέσως μετά την κατάσβεση της φωτιάς στην περιοχή του Αρακαπά, ο πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας ανακοίνωσε ότι ο διαγωνισμός για το κινητό κέντρο συντονισμού έχει επανεκκινήσει. Κάπως αργά για τον Αρακαπά και τις άλλες 10 κοινότητες της ορεινής Λάρνακας και Λεμεσού. Από την πυρκαγιά, όμως στη Σολέα, το 2016, έχουν περάσει πέντε ολόκληρα χρόνια, χωρίς να αξιοποιηθούν περισσότεροι πόροι για την πρόληψη των πυρκαγιών. Κάνουμε πραγματικά ό,τι μπορούμε για να προστατεύσουμε τα δάση μας από τις πυρκαγιές;

Με την κλιματική αλλαγή προβλέπεται ότι η μέση θερμοκρασία θα αυξάνεται, με χαμηλότερες βροχοπτώσεις και περισσότερους καύσωνες και ξηρασίες για τα επόμενα χρόνια. Αυτό το μοτίβο δημιουργεί ένα ευνοϊκό έδαφος για τις πυρκαγιές. Έτσι, αν δεν προετοιμαστούμε για αυτή την επερχόμενη κατάσταση, η Κύπρος θα έχει να αντιμετωπίσει

Φώτο Κόκορ

παρόμοιες ή και πιο τραγικές καταστάσεις. Όσον αφορά τους τέσσερις νεαρούς Αιγύπτιους εργάτες που κήκκαν στην Οδού γεννιούνται ερωτήματα για τις συνθήκες θανά-

του τους. Ποιος ήταν υπεύθυνος για αυτούς; Θα μπορούσαν να είχαν ειδοποιηθεί να φύγουν από εκεί νωρίτερα; Θα μπορούσαν να σωθούν;

Μόνο υποσχέσεις για τους πληγέντες

Οι πληγέντες από τη μεριά τους μίλησαν εκτός από την έλλειψη συντονισμού και για καθυστέρηση στην ανταπόκριση της Πυροσβεστικής. Σε κάθε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που περιλαμβάνει πανικό και φόβο, οι άνθρωποι θα κατηγορούν πάντα τις αρχές του κράτους για ό,τι συμβεί, ακόμη και όταν οι αρχές προσπαθούν πραγματικά να κάνουν το καλύτερο. Στην περίπτωση πάντως των πυροσβεστών, μόνο λόγια θαυμασμού μπορούν να ειπωθούν, αφού με αυτοθυσία (θάνατος δύο πυροσβεστών στην πυρκαγιά της Σολέας) χύνονται ρίχνονται στη μάχη με τις φλόγες. Οι πυροσβέστες είναι και θα είναι αυθεντικό δείγμα ανιδιοτέλειας και ανθρωπισμού.

Μετά από τέσσερις μήνες, σύμφωνα με ρεπορτάζ της εφημερίδας «Φιλελεύθερος» (ημερομηνίας 23/10/21), μερίδα των πληγέντων θέλησε να εκφράσει την πικρία και την απογοήτευσή τους για το γεγονός ότι ενώ δόθηκε βοήθεια, κάποιοι

δεν έλαβαν ποτέ. Όπως ανέφεραν, δόθηκε βοήθεια από τον Ερυθρό Σταυρό, η οποία δεν καταμετρήθηκε ισότιμα και αντικειμενικά στους πραγματικούς δικαιούχους. Μια μερίδα κατοίκων λέει ότι έγιναν τεράστιες αδικίες σε ότι αφορά τις αποζημιώσεις που δόθηκαν. Αναφέρθηκαν στη χρηματική βοήθεια, που δόθηκε από τον Ερυθρό Σταυρό και το γεγονός ότι έλαβαν μόνο 12 οικογένειες κατόπιν υπόδειξης του Κοινοτικού Συμβουλίου και όλοι συγγενείς μεταξύ τους. Το Κοινοτικό Συμβούλιο υποστήριξε ότι υπόδειξε άτομα που υπέστησαν τις περισσότερες ζημιές, λέγοντας ότι υπάρχουν περιπτώσεις που δεν είχαν καθόλου ζημιές.

Να αναφερθεί πως οι κάτοικοι αισθάνονται αδικημένοι και στο γεγονός ότι δεν έλαβαν βοήθεια από την κυβέρνηση με τη δικαιολογία ότι οι περισσότεροι είναι ερασιτέχνες γεωργοί και όχι επαγγελματίες, ώστε να δικαιούνται αποζημιώσεις για τις ζημιές που υπέστησαν από τη φονική πυρκαγιά.

Χαρά Σάββα Α'24

Η λιχουδιά που καταστρέφει τους πληθυσμούς των καρχαριών

Η σούπα πτερυγίων καρχαρία θεωρείται λιχουδιά στην κινεζική κουλτούρα. Δημιουργήθηκε για πρώτη φορά από έναν αυτοκράτορα στη Δυναστεία των Σουνγκ (968 μ.Χ.), η οποία είναι γνωστή ως η χρυσή εποχή στην κινεζική ιστορία. Αυτό το πιάτο δημιουργήθηκε ως ένδειξη του πλούτου, της δύναμης και της γενναιοδωρίας του αυτοκράτορα.

Η σούπα μπορεί να σερβιριστεί σε διάφορες μορφές, όπως με το πτερύγιο καρχαρία ολόκληρο ή να σερβιριστεί σε νήματα. Η σούπα είναι συνήθως παχιά και παρασκευάζεται από ζωμό κοτόπουλου ή και χοιρινό και μπορεί να περιλαμβάνει και κομμάτια κοτόπουλου. Το ίδιο το πτερύγιο καρχαρία δεν συμβάλλει στη γεύση της σούπας, ο ρόλος του είναι απλώς «συμβολικός». Η τιμή για ένα μόνο μπολ σούπας μπορεί να κυμαίνεται από 5 έως 2 000 ευρώ.

Οι απαγορεύσεις των πτερυγίων καρχαρία στη Δύση μπορεί να είναι ένα μικρό σκαλοπάτι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά πρέπει να ληφθούν περισσότερα μέτρα, καθώς οι ασιατικές χώρες είναι οι υψηλότεροι καταναλωτές πτερυγίων καρχαρία. Η Ταϊλάνδη εξήγαγε πάνω από 5000 τόνους πτερυγίου καρχαρία μόνο το 2015 σύμφωνα με το Κέντρο Πληροφοριών Τροφίμων Ταϊλάνδης. Αυτοί οι αριθμοί καθιστούν την Ταϊλάνδη τον νούμερο ένα εξαγωγέα πτερυγίων καρχαρία στον κόσμο.

Τα πτερύγια καρχαρία κόβονται, καθώς ο καρχαρίας είναι ζωντανός, ενώ στη συνέχεια τον ρίχνουν πίσω στο νερό. Συχνά ο καρχαρίας είναι ακόμα ζωντανός, όταν ρίχνεται στο νερό και υποφέρει πολύ πριν τελικά πεθάνει ή φαγωθεί από αρπακτικά ψάρια.

Γιατί όμως αφαιρούνται μόνο τα πτερύγια

του καρχαρία και δεν αλιεύεται ολόκληρο το ψάρι; Όταν συλλέγονται πτερύγια, στην πραγματικότητα μόνο το 2% του καρχαρία χρησιμοποιείται και μόνο αυτό το μικρό ποσοστό επιβιβάζεται σε πλοία για μεταφορά. Με τη συγκομιδή μόνο των πτερυγίων ο ψαράς εξοικονομεί χώρο στο σκάφος του και αυξάνει έτσι τα κέρδη του.

Η αφαίρεση πτερυγίων καρχαρία έχει καταστροφική επίδραση στον πληθυσμό των καρχαριών. Το είδος είναι εξαιρετικά ευάλωτο και απειλείται με εξαφάνιση. Οι καρχαρίες χρειάζονται έως και 20 χρόνια για να φτάσουν στην ηλικία της σεξουαλικής ωριμότητας και να παράγουν νέους. Με τη σημερινή ζήτηση πτερυγίων καρχαρία είναι αδύνατο να αποκατασταθεί ο πληθυσμός σε αυτό που ήταν κάποτε. Οι ερευνητές δηλώνουν ότι περίπου 100 εκατομμύρια καρχαρίες σκοτώνονται ετησίως, ο νούμερο ένα λόγος είναι η αφαίρεση πτερυγίων καρχα-

ρία. Από το 1972 ο πληθυσμός των καρχαριών έχει μειωθεί κατά 60-70% σε είδη όπως οι Smooth Hammerhead, Dusky, Tiger, Bull και Black-tip.

Η Διεθνής Ένωση για τη Διατήρηση της Φύσης αναφέρει ότι 18-20 είδη αναφέρονται ήδη ως απειλούμενα με εξαφάνιση. Οι επιστήμονες λένε ότι εκτός από τη βαρβαρότητα της αφαίρεσης πτερυγίων καρχαρία, η συνεχιζόμενη μαζική θανάτωση αυτών των αρπακτικών κορυφής θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στο οικοσύστημα του ωκεανού και σε άλλους πληθυσμούς ψαριών.

Δυστυχώς, ο άνθρωπος έχοντας ως στόχο το κέρδος δεν διστάζει να δολοφονεί υπέροχα πλάσματα της φύσης και να καταστρέφει το περιβάλλον χωρίς περισκέψη. Και παρόλο, που άρχισε η φύση να μας εκδικείται, συνεχίζουμε ακάθεκτοι την αυτοκαταστροφική μας πορεία.

Παναγιώτης Γεωργίου Γ'22

Μύθοι και αλήθειες για το ηλεκτρονικό τσιγάρο

Όλοι γνωρίζουμε ότι το τσιγάρο αποτελεί μια εθιστική συνήθεια, που μπορεί εύκολα να οδηγήσει σε σοβαρότατες συνέπειες για την υγεία. Από μικρή ηλικία παροτρυνόμαστε τόσο από το οικογενειακό όσο και από το εκπαιδευτικό μας περιβάλλον να αποφεύγουμε το κάπνισμα, γεγονός το οποίο σοφά πράξαμε.

Η πλειονότητα των νέων αποτραβηχτήκαμε από το κάπνισμα για αρκετά χρόνια, μέχρι την πρόσφατη εμφάνιση του ηλεκτρονικού τσιγάρου. Το ηλεκτρονικό τσιγάρο συστήθηκε στην αγορά ως ένα «αθώο» υποκατάστατο του τυπικού τσιγάρου, ενώ -σύμφωνα με αυτούς που το πλασάρουν- έχει τη δυνατότητα να σου προσφέρει την «πολυπόθητη

απόλαυση μιας ρουφηξιάς, χωρίς να προκαλεί καθόλου κλινικές επιπτώσεις» στους καταναλωτές.

Οι ψευδείς πληροφορίες για το ηλεκτρονικό τσιγάρο οδήγησαν σε υψηλά επίπεδα αγοράς και καταναλώσής του από τους εφήβους. Σήμερα το ηλεκτρονικό τσιγάρο «απολαμβάνει δημοσιότητα» μέσω της αλόγιστης χρήσης του από νέους, ενώ αποτελεί ένα προϊόν, του οποίου η χρήση θεωρείται «φυσιολογική».

Σύμφωνα με τους ειδικούς, η άποψη ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο αποτελεί μια άκακη προσομοίωση του τυπικού τσιγάρου είναι παραπλανητική, καθώς τα περιστατικά αναπνευστικών επιπλοκών από ασθενείς με ιστορικό ηλεκτρονικού καπνίσματος έχουν αυξηθεί ραγδαία ανά το παγκόσμιο. Σύμφωνα με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ)¹, η Κύπρος κατέχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά χρήσης ηλεκτρικού τσιγάρου ανάμεσα στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης.²

Εμείς, ως έφηβοι μαθητές, είχαμε πολλές απορίες όσον αφορά στο θέμα του ηλεκτρονικού τσιγάρου και στις επιπτώσεις του. Έτσι, απευθυνθήκαμε στον πνευμονολόγο και εντατικολόγο, δρ Στέλιο Κακουλή.

Ανάμεσα στους νέους επικρατεί η άποψη ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο είναι λιγότερο ή και καθόλου ζημιογόνο σε σχέση με το τυπικό τσιγάρο. Κατά πόσο ισχύει αυτό;

Καταρχάς, για κανένα λόγο δεν αποσκοπούμε στο να ωθήσουμε τους νέους σε οποιαδήποτε καπνιστική συνήθεια είτε πρόκειται για τυπικό κάπνισμα είτε για άλλα καπνικά προϊόντα. Αυτό είναι μια προτροπή που γίνεται αποδεκτή από όλους τους Οργανισμούς Υγείας και από όλες τις

σοβαρές πνευμονολογικές εταιρείες. Συνεχώς λαμβάνουμε καινούριες πληροφορίες για το ηλεκτρονικό τσιγάρο, οι οποίες ίσως να μην ισχύουν σε μερικά χρόνια. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουμε, μπορούμε να πούμε, ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο έχει λιγότερες βλαπτικές ουσίες από το τυπικό τσιγάρο, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν έχει βλαπτικές ιδιότητες. Η νικοτίνη που ατμίζεται είναι μια εθιστική ουσία, ενώ το αερόλυμα που εισπνέεται από τον καπνιστή δεν αποτελείται μόνο από νερό, αλλά από πολλά έκδοχα, τα οποία έχουν επίσης

πολλές βλαπτικές ιδιότητες, που μπορούν να επηρεάσουν τόσο τους πνεύμονες όσο και τον εγκέφαλο.

Ποιες είναι οι συχνότερες βλαπτικές επιπτώσεις της κατανάλωσης ηλεκτρονικού τσιγάρου;

Η πρωταρχική και σίγουρη βλαπτική επίπτωση του ηλεκτρονικού τσιγάρου είναι ο εθισμός στη νικοτίνη, η οποία φαίνεται να αποτελεί μια εξαιρετικά εθιστική ουσία, που -μεταξύ άλλων- μπορεί να επηρεάσει σοβαρά την ανάπτυξη του εμβρύου. Το γεγονός αυτό καθιστά την οποιαδήποτε μορφή τσιγάρου πολύ επικίνδυνη για τις εγκυμονούσες γυναίκες. Επίσης, πρόσφατα ανακαλύφθηκε ότι, άτομα με καπνιστική ή ατμιστική συνήθεια, που νοσοούν με COVID-19, είναι πιο επιρρεπή στις πνευμονολογικές επιπλοκές του ιού. Άρα μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι το ηλεκτρονικό τσιγάρο μπορεί να οδηγήσει στον ερεθισμό των αεραγωγών. Είναι σημαντικό να επισημάνω ότι, μετά από διερεύνηση ουσιών, οι αρμόδιοι συσχετίζουν το ηλεκτρονικό τσιγάρο με επιληπτικές κρίσεις και με σοβαρή βλάβη τύπου βρογχιολίτιδας στους πνεύμονες. Παρόλα αυτά είναι σχεδόν αδύνατο να γνωρίζουμε τις μακροχρόνιες επιπτώσεις του ηλεκτρονικού τσιγάρου, καθώς πρόκειται για ένα νέο προϊόν. Η μόνη μακροχρόνια επίπτωση που μπορεί να οριστεί με μερική βεβαιότητα, είναι η μελλοντική εκδήλωση καρκίνου.

Οι επιπτώσεις του ηλεκτρονικού τσιγάρου είναι αναστρέψιμες; Και αν ναι, σε ποιο στάδιο κατανάλωσης;

Αυτή τη στιγμή, δεν είμαστε σε θέση να πούμε με σιγουριά κατά πόσο οι κλινικές επιπτώσεις του ηλεκτρονικού τσιγάρου είναι αναστρέψιμες, καθώς δεν γνωρίζουμε αρκετά για το προϊόν. Είναι σίγουρο όμως πως η ποσότητα και συχνότητα κατανάλωσης του ηλεκτρονικού τσιγάρου αποτελούν δυο παράγοντες που επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη διαδικασία ανάρρωσης και αποτοξίνωσης.

Τι συμβουλή θα δίνετε σε ένα ηλικιακά νέο καπνιστή προκειμένου να τον/την παρακινήσετε να διακόψει το κάπνισμα;

Ο στόχος της ιατρικής κοινότητας είναι να βοηθήσει τους ασθενείς να απαλλαγούν από το κάπνισμα αλλά και να προτρέψει άτομα από το να αρχίσουν το κάπνισμα. Επιθυμούμε να διακόψουμε την εξέλιξη μιας κοινωνίας καπνιστών, που δημιούργησαν πρότυπα «μόδας» και ωραιοποίησης γύρω από την «απόλαυση» του καπνίσματος. Τα άτομα που καπνίζουν ή ατμίζουν, μπορούν να συμβουλευτούν γιατρούς, οι οποίοι ασχολούνται εξειδικευμένα με τις εξαρτησιογόνες ουσίες και τη διακοπή του καπνίσματος και του ατμίσματος. Μια άλλη λύση είναι η χρήση υποκατάστατων νικοτίνης, για ένα μικρό χρονικό διάστημα, προκειμένου να διακοπεί η συνήθεια του καπνίσματος και να βοηθήσουμε τους ασθενείς να ξεφύγουν από τον εθισμό της νικοτίνης. Προσωπικά θεωρώ ότι όσο πιο γρήγορα διακοπεί η οποιαδήποτε καπνιστική συνήθεια τόσο το καλύτερο. Στόχος μας είναι οι πνεύμονες να λαμβάνουν καθαρό αέρα και όχι τοξικές ουσίες που μπορούν να τους βλάψουν.

Νεκταρία Μουστάκα Α'22

1. Η Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ) είναι ο Ανώτατος συντονιστικός φορέας της Κύπρου στον τομέα των νόμιμων και παράνομων ουσιών εξάρτησης και της παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια. (www.naac.org.cy)

2. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Πανερωπαϊκής έρευνας μαθητικού πληθυσμού ESPAD (2019), η Κύπρος φαίνεται να ξεπερνά τον μέσο όρο της έρευνας όσον αφορά στην καθημερινή χρήση του ηλεκτρονικού τσιγάρου από μαθητές (σύνολο μαθητών 4,6%, Μέσος όρος ESPAD 3,1%).

Στο δρόμο για μια μεγάλη... μετακόμιση!

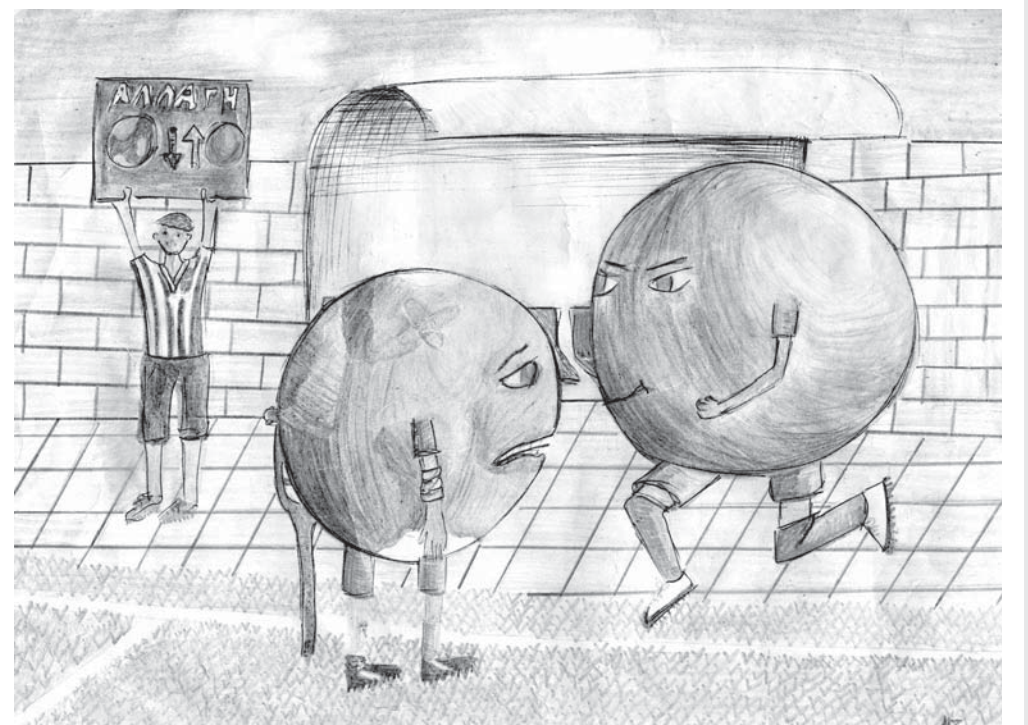
Kepler-442b, ο «παίκτης» κλειδί της επιστήμης

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, έχει παρουσιάσει η ανακάλυψη ενός εξωπλανήτη, από το διαστημικό τηλεσκόπιο Kepler. Πρόκειται για τον εξωπλανήτη Kepler-442b, ο οποίος έχει περίπου δύο φορές μεγαλύτερη μάζα από τη Γη και χρειάζεται 112,3 ημέρες για μια πλήρη περιστροφή γύρω από το άστρο του. Η επιφάνειά του είναι βραχώδης, ενώ αξίζει να αναφέρουμε πως η ενέργεια που παρέχεται από το άστρο του δεν μπορεί να διατηρήσει μια βιόσφαιρα με τα ίδια χαρακτηριστικά με τη Γη. Παρόλα αυτά, η φωτοσύνθεση, δεν καθίσταται αδύνατη κάτω από αυτές τις συνθήκες, απλά τα φυτά δεν θα ήταν επαρκή για τη δημιουργία μιας βιόσφαιρας σαν τη δική μας.

Η ανακάλυψη αυτή, σε συνδυασμό με τη συνεχή και ταχύτατη εξέλιξη του ανθρώπου στον τομέα του διαστήματος, μας γεννά πολλά ερωτήματα. Πρώτα απ' όλα μας κάνει να

διερωτηθούμε εάν όντως μπορεί να υπάρχει ένα άλλο είδος ζωής κάπου εκεί έξω. Επιπρόσθετα, η ιδέα για μια μελλοντική μετακόμιση σε έναν άλλο πλανήτη γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη. Φανταζόμαστε ότι σε μερικά χρόνια θα βολτάρουμε στο διάστημα και θα επισκεπτόμαστε φίλους στην άλλη μεριά του σύμπαντος. Γιατί όμως; Γιατί να προσδοκούμε σε αυτή την εξέλιξη; Είναι αυτό απλά άλλο ένα αποτέλεσμα της περιέργειας του ανθρώπου ή μήπως μια ανάγκη που προέκυψε από την καταστροφή (που εμείς προκαλέσαμε) του δικού μας πλανήτη; Πρέπει λοιπόν να προβληματιστούμε και να κατανοήσουμε πως εμείς είμαστε και οι διασώστες, αλλά και οι δολοφόνοι της γης. Δεν λέω, ωραίες οι ανακαλύψεις, αλλά καλά θα κάνουμε να σώσουμε αυτό τον πλανήτη, γιατί η επιστήμη έχει και όρια!

Κείμενο και σκίτσο: Νικόλας Ζωσιμά Α'21

Αναγκαστική αλλαγή Γης - Kepler-442

Η σημαία της υπενθύμισης

7.20π.μ. μπαίνω με βιαστικό βήμα στην τάξη και κατευθύνομαι προς το θρανίο μου. Σκύβω να πάρω τα βιβλία από την τσάντα μου και το βλέμμα μου σταματάει στη σημαία του ψευδοκράτους, στη σημαία της ντροπής, στη σημαία των Τούρκων, στη σημαία πάνω στον Πενταδάχτυλο ή όπως αλλιώς την αποκαλούν. Ο βόρειος προσανατολισμός των παραθύρων της τάξης μας και η επιτακτική καθημερινή θέα της επαναφέρει στη μνήμη μου την αφήγηση του πατέρα μου από την επίσκεψή του στο κατεχόμενο χωριό του.

Λίγους μήνες μετά το άνοιγμα των οδοφραγμάτων ο πατέρας μου καταγόμενος από το Βουνό της Κερύνειας, χωρίς καμία ανάμνηση από το χωριό του, μιας και γεννήθηκε μόλις λίγους μήνες πριν την τουρκική εισβολή αποφάσισε να το επισκεφθεί. Μια και μοναδική φορά. Ακολουθώντας από τη μία το ένστικτό του και από την άλλη τις οδηγίες που του είχε δώσει ο παππούς μου την προηγούμενη μέρα επισκέφθηκαν με τη μητέρα μου το χωριό του. Δεν γνώριζε ποιο ήταν το σπίτι του παρά μόνο από φωτογραφίες, που ένας Άγγλος είχε τραβήξει ύστερα από οδηγίες του θείου του που ζούσε μόνιμα στο Λονδίνο. Το χωριό βρίσκεται δίπλα στη σημαία - πρώτη οδηγία που και να ήθελες να την αγνοήσεις το έκτρωμα δεν σε άφηνε. Φτάνοντας στο κέντρο του χωριού σταμάτησε, όπως ο ίδιος αφηγείται, σε μια προσπάθεια προσανατολισμού του. Ακολούθησε το δρόμο προς τα δεξιά του χωριού και πάλι σταμάτησε διερωτώμενος αν το σπίτι στα δεξιά του ήταν το πατρικό του. Όχι, δεν ήταν αυτό. Δεν είχε γιασεμί στην είσοδό του, δεν είχε στα δεξιά του σπιτιού δέντρα λεμονιάς και τα παράθυρα δεν είχαν τα χαρακτηριστικά διακοσμητικά στοιχεία, που του περιέγραψε η μητέρα του. Ακολούθησε την ίδια πορεία και σε κάποια στιγμή το ένστικτό του τον οδήγησε μπροστά από το σπίτι που γεννήθηκε. Ένα σπίτι για το οποίο άκουσε πολλά αλλά ως παιδί του πολέμου δεν είχε καμία ανάμνηση. Ανάμεικτα συναισθήματα τον κατέκλεισαν.

“Οι καιροί έχουν γυρίσματα, οι συνθήκες μεταβάλλονται. Χρειάζεται μόνο πίστη, μνήμη, ετοιμότητα, επαγρύπνηση και μαχητικότητα.”

Συνεχίζοντας την περιγραφή του αναφέρει: «Απέναντι στο βουνό ψηλά, σε απόσταση περίπου ενάμισι χιλιομέτρου, ανάμεσα στα χωριά Βουνό και Συγαρά, δεσπόζει το βεβηλωμένο και κατεστραμμένο Μοναστήρι της Παναγίας της Αψινθιώτισσας. Το Μοναστήρι ιδρύθηκε στα τέλη του 11ου αιώνα και ο αρχιτεκτονικός τύπος του ναού είναι εξαγωνικός με τρούλλο. Στα δυτικά του κυρίως ναού υπάρχει νάρθηκας ο οποίος καλύπτεται με σταυροθόλια. Ο νάρθηκας καταλήγει στο βορρά και στο νότο σε αψίδες, όπως κι ο νάρθηκας του καθολικού του μοναστηριού του Αγίου Χρυσοστόμου στον Κουτσοβέντη. Ο

ναός επικοινωνεί μέσω τριών θυρών με τον νάρθηκα ενώ σε προέκταση του προς τα δυτικά είναι το πρόπυλο. Στον ναό και στον νάρθηκα πριν την Τουρκική εισβολή σώζονταν τοιχογραφίες του 12ου, 14ου και 16ου αιώνα, οι οποίες ύστερα από τη λεηλασία του Μοναστηριού και την μετατροπή του σε μάνδρα αιγοπροβάτων αφαιρέθηκαν από αρχαιοκάπηλους και πωλήθηκαν στο εξωτερικό». Το 2019 η πρόεδρος του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Walk of Truth παρέδωσε στην Κυπριακή Δημοκρατία δύο σπαράγματα τοιχογραφιών του Μοναστηριού της Παναγίας της Αψινθιώτισσας. Στην πρώτη τοιχογραφία απεικονίζεται η Παρθένος από τη σκηνή της Αποκαθλίωσης και στη δεύτερη ένας Μάρτυρας.

Συνεχίζοντας ο πατέρας μου την αφήγηση του σημειώνει: «Ακολουθώντας τον αγροτικό δρόμο προς το Μοναστήρι στην αριστερή πλευρά του βρίσκεται τοποθετημένη η τεράστια σημαία του ψευδοκράτους. Αρχικά σε σοκάρι τόσο το μέγεθος όσο και τα έντονα χρώματά της αναγκάζοντάς σε να αποστρέψεις το βλέμμα. Ποικίλα συναισθήματα σε κατακλύζουν όπως θυμός, βαθιά λύπη, αγανάκτηση, σε αρρωσταίνει, σε προκαλεί, σε πεισμώνει και το μόνο σίγουρο δεν σε αφήνει να ξεχάσεις την κατοχή της μισής μας πατρίδας από τους τούρκους εισβολείς». Γι' αυτό εξάλλου έχει προνοήσει το ψευδοκράτος με τη φωταγωγή της το 2003. Για να μας υπενθυμίζει μέρα και νύχτα τα τραγικά γεγονότα της τουρκικής εισβολής και τη συνεχιζόμενη κατοχή του βόρειου τμήματος της πατρίδας μας, τους αγνοούμενους, τους σκοτωμένους, τους πρόσφυγες, τη βία και τον ξεριζωμό. Για να μας υπενθυμίζει μέρα και νύχτα την ομολογούμενη επιτυχή προσπάθεια τους για καταστροφή και αφανισμό κάθε ελληνικού και χριστιανικού στοιχείου από την κατεχόμενη γη μας. Για να μας υπενθυμίζει μέρα και νύχτα ότι «... οι καιροί έχουν γυρίσματα, οι συνθήκες μεταβάλλονται, και τίποτε – μέσα στα πλαίσια των ανθρωπίνων δυνατοτήτων – δεν είναι ανέφικτο. Χρειάζεται μόνο πίστη, μνήμη, ετοιμότητα, επαγρύπνηση και μαχητικότητα. Και χρειάζεται πάντα να μένει μέσα μας χαραγμένη, άβυστη, άγρυπνη και επιτακτική η μνήμη και η προσδοκία μιας ελεύθερης αδούλτης Κερύνειας» (Νίκος Ι. Κρανιδιώτης).

Βεβήλωση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Απορρέον της Τουρκικής εισβολής του 1974 και της κατοχής του 37% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτελεί η συστηματική καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κύπρου. Αρχαιολογικά μνημεία παγκόσμιας εμβέλειας και αξίας καταστράφηκαν ή/και αφέθηκαν στο έλεος του χρόνου και των φυσικών στοιχείων, εκκλησιαστικά μνημεία βεβηλώθηκαν, λεηλατήθηκαν ή καταστράφηκαν ενώ κάποια χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα ως στάβλοι, τζαμιά, χώροι διασκέδασης κ.ά. Περισσότερες από 15,000 εκκλησιαστικές εικόνες και αναρίθμητα ιερά λειτουργικά σκεύη και ιερά ευαγγέλια κλάπηκαν, ανεκτίμητης αξίας τοιχογραφίες και ψηφιδωτά αποτοιχίστηκαν, ψηφιδωτά δάπεδα αφαιρέθηκαν, αρχαιότητες πωλήθηκαν ή η τύχη τους παραμένει άγνωστη μέχρι σήμερα. Ο Βρετανός δημοσιογράφος John Fielding, ο οποίος κατέγραψε για την τηλεόραση μεγάλο μέρος αυτής της πολιτιστικής καταστροφής δύο χρόνια μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο, έγραψε ότι «οι βανδαλισμοί και βεβηλώσεις είναι τόσο μεθοδικό και τόσο εκτεταμένο που ισοδυναμούν με θεσμοποιημένη εξάλειψη οτιδήποτε ιερού για έναν Έλληνα». (“The Rape of Northern Cyprus”, The Guardian, 6 Μαΐου 1976).

Η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς τόσο στην επαρχία όσο και στην πόλη της Κερύνειας είναι πανομοιότυπη με την καταστροφή σε όλη την κατεχόμενη γη μας. Το Γεωλογικό και Λαϊκό Μουσείο της Κερύνειας, η Πινακοθήκη, η Βιβλιοθήκη, εκκλησιαστικές, σχολικές και άλλες συλλογές, βιβλίων, αρχαίων αντικειμένων και έργων τέχνης λεηλατήθηκαν και καταστράφηκαν. Ταυτόχρονα, η συλλογή βυζαντινών εικόνων, μεσαιωνικών χειρόγραφων

και ξυλόγλυπτων εικονοστασιών τα οποία βρίσκονταν συγκεντρωμένα στο Μητροπολιτικό Μέγαρο της Κερύνειας έκτοτε αγνοούνται. Οι ναοί αφού συλήθηκαν μετατράπηκαν σε τζαμιά, σε ξενοδοχεία ή δήθεν μουσεία. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι η εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας μετατράπηκε σε τζαμί ενώ ο ναός του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Κάτω Κερύνεια λειτουργεί ως Μουσείο Εικόνων. Οι αρχαιολογικοί δε χώροι γύρω από την εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, με τα ταφικά σπήλαια της ελληνορωμαϊκής περιόδου, έχουν μετατραπεί σε σκουπιδότοπους και σε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων. Η εκκλησία της Παναγίας Χρυσοπολίτισσας στο

κέντρο της πόλης και ο τετρακίονιος ναός του Αγίου Γεωργίου στο κάστρο, αφού βεβηλώθηκαν και λεηλατήθηκαν αφέθηκαν στη φθορά του χρόνου. Στο έλεος του χρόνου αφέθηκαν επίσης τα κάστρα του Αγίου Ιλαρίωνα, του Βουφαβέντο και της Καντάρας στην αγιασμένη οροσειρά του Πενταδάχτυλου, «του βουνού της Παναγιάς». Το Αββαείο του Μπέλλαπαϊς, τα διάσπαρτα μοναστήρια και ξωκλήσια σε όλη την επικράτεια της επαρχίας και οι εκατοντάδες λαξευτοί τάφοι της εποχής του Χαλκού στους Βουνούς και στη Βασιλεία, τα αρχαία νεκροταφεία της Ύστερης Εποχής του Χαλκού στο Καζάφανη, το υπαίθριο Ιερό του 7ου αιώνα π.Χ. στην Αγία Ειρήνη κ.ά. μαρτυρούν τη μακραίωνη ελληνορθόδοξη ιστορία του τόπου.

Θεοδώρα Χριστοδούλου Γ'21

Μίκης Θεοδωράκης: Ο χαρισματικός μουσικός έσβησε

«**Ε**λλάδα σημαίνει απόλυτη ανεξαρτησία έναντι όλων. Ανυπακοή έναντι των δυνατών. Υπεράσπιση με κάθε θυσία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας», έλεγε. Αυτό σημαίνει ο Μίκης Θεοδωράκης για τους Έλληνες. Μίκης Θεοδωράκης σημαίνει Ελλάδα, το ίδιο και για μας τους Κύπριους, που τον θαυμάζουμε για την ιδιοφυΐα του και για τον λόγο του. Μια επιβλητική μορφή της σύγχρονης Ελλάδας.

Ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν και θα είναι για πάντα, για όλο τον κόσμο, μια μουσική ιδιοφυΐα. Πολλοί τον αποκαλούν έτσι και αυτό γιατί η μουσική που έγραφε ήταν μοναδική, ήταν πρωτότυπη και καινοτόμα. Και όχι μόνο. Ήταν μια μουσική ιδιοφυΐα, γιατί η μουσική που έγραφε ήταν χειμαρρώδης και έλεγε πολλά, αλλά κυρίως είχε κάνει ανοίγματα σε απάτητα μονοπάτια που δεν τολμούσε κανείς να διαβεί και πιθανών να μην το κάνει ποτέ κανείς στο μέλλον. Είναι μονοπάτια που ανοίχτηκαν πλέον στην καρδιά του Έλληνα και δεν πρόκειται να κλείσουν, αφού με το πέρασμα του χρόνου έχουν γίνει πλέον λεωφόροι.

Μίλησε στη καρδιά του Έλληνα και τον έκανε να συγκινηθεί, αφού ταυτίστηκε με τις πίκρες και τις χαρές των συνθέσεών του. Συνέδεσε το έργο του με τον αγώνα του απλού ανθρώπου για ζωή, για ελευθερία και πατρίδα. «Ολόκληρη η ζωή και το έργο μου μπορούν να ερμηνευτούν και κατανοηθούν μόνο κάτω από το πρίσμα των τριών λέξεων που με γαλούχησαν: Ελλάδα, Πατρίδα, Ελευθερία».

Ο λόγος του, όπως και η μουσική του, ήταν πάντα χειμαρρώδης, ειλικρινής και ωμός. Όταν αποφάσιζε να μιλήσει, κατάφερνε με τον μοναδικό του τρόπο να καθηλώσει τον ακροατή, ώστε να κρέμεται από τα χείλη του. Ο λόγος του έκφραζε με πειστική ακρίβεια τα συναισθήματά του, τις απόψεις του για τον πολιτισμό, την κοινωνία, την πολιτι-

κή, την Ελλάδα, τον κόσμο αλλά πάνω από όλα τον Άνθρωπο.

Για τους Έλληνες, ο Μίκης Θεοδωράκης ήταν η «φωνή του λαού». Αγωνιστής από τα εφηβικά του χρόνια, με μια έντονη πολιτική δράση, έκανε το έργο του να είναι ένα σύμβολο των αγώνων και της ελευθερίας. Ένα έργο λυρικό, επικό, κλασικό και σύγχρονο ταυτόχρονα, που συνέδεε το λόγιο και το λαϊκό με τόση μαεστρία που ενέπνευσε τη μάζα του ελληνικού λαού. «Εζήσα σε μια εποχή στην οποία η βία έπαιζε τον κύριο ρόλο στη διαμόρφωση Λαών, Κοινωνιών και Ανθρώπων. Έτσι αναγκάστηκα κι εγώ αντί να ακολουθώ απερίσπαστος την πορεία που επέλεξα και που βασικά ήταν ο δρόμος της Τέχνης και της ειρηνικής ζωής, να δαπανώ το μεγαλύτερο μέρος των δυνάμεών μου σε πράξεις αντίθεσης και αντίστασης κατά της βίας που με περικύκλωνε και με προκαλούσε όπως και σε όλους τους άλλους.» Ένα δρόμο με διώξεις, φυλακίσεις για την υπεράσπιση της ελευθερίας.

Ο Μίκης Θεοδωράκης ίδρυσε το κίνημα της Μελοποιημένης Ποίησης, συμβάλλοντας στην αναγνώριση της ποίησης και των ποιητών. Η μελοποίηση ποιημάτων έχει θεωρηθεί ως ο κεντρικός πυλώνας της δημιουργικότητας του Μίκη Θεοδωράκη. Ο Μίκης έκανε την ποίηση λαϊκό ήχο, την έκανε τραγούδι και χορό και τραγουδήθηκε από τα χείλια κάθε Έλληνα. Οι ποιητές παρελαύνουν στο έργο του: Άγγελος Σικελιανός, Ανδρέας Κάλβος, Γιώργος Σεφέρης, Οδυσσέας Ελύτης, Γιάννης Ρίτσος, Μανόλης Αναγνωστάκης, αλλά και Πάμπλο Νερούδα, Λόρκα, Μπέρναρντ Μπιαμ.

Για τον Ρίτσο ο Θεοδωράκης ήταν ένας γίγαντας, ένας Γνήσιος Ρωμιός, που χαστούκιζε κάθε μικρή και μεγάλη αδικία. Ο Ρίτσος δεν έκρυβε την ευγνωμοσύνη του για την προσφορά του στην ποίηση: «την έβγαλε στον καθαρόν αέρα και την έφερε ως το τραπέζι του λαού, πλάι στο ποτήρι και το

Σκίτσο: Ελένη Κτωρίδη Γ'43

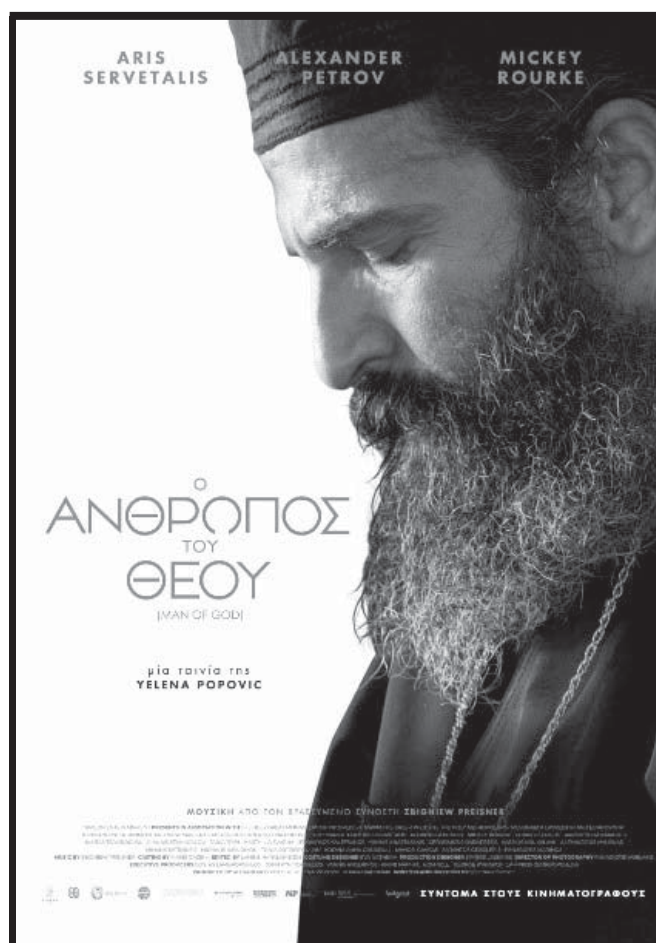
“Ο Μίκης έκανε την ποίηση λαϊκό ήχο, την έκανε τραγούδι και χορό και τραγουδήθηκε από τα χείλια κάθε Έλληνα.”

ψωμί». Και συνεχίζει «Μίκης Θεοδωράκης: ο πολυτάλαντος, ο πολυδιάστατος, ο πολυσύνθετος, ο πολυδύναμος. Όλα σ' αυτόν είναι μεγάλα: ανάστημα, χέρια, πόδια, φωνή, γέλιο, κίνηση – όλα στον υπερθετικό βαθμό. Είναι απ' αυτούς που όταν χορεύουν

στην πλατεία μέσα στο σπίτι τρέμουν τα ταβάνια και κουνουνίζουν τα γυαλικά στα ράφια. Ρωμιός. Γνήσιος Ρωμιός. Κι έχει πάντα κρεμασμένο στον κόρφο του, σε χοντρό, λαϊκό, τσαγκαράδικο σπάγκο (κι όχι σε χρυσή αλυσιδίτσα) γκόλφι του την Ελλάδα. Κι η Ελλάδα αναγνωρίζει στο έργο του το πρόσωπό της.»

«Αν ήθελα να στείλω ένα μήνυμα στον ελληνικό λαό θα ξαναέλεγα τα λόγια του Διονυσίου Σολωμού (ελαφρώς παραλλαγμένα): «Κλείστε βαθιά στην καρδιά σας την Ελλάδα. Και μονάχα τότε θα ανοίξουν για σας και τα παιδιά σας διάπλατες οι πόρτες για την Πρόοδο και την Ευτυχία του Λαού μας», είναι το μήνυμα που άφησε ο Μίκης Θεοδωράκης στους Έλληνες, πριν φύγει από τη ζωή, στις 2 Σεπτεμβρίου 2021, σε ηλικία 96 χρονών. Άφησε τα λόγια του να μας συνοδεύουν, αλλά κυρίως μας άφησε την ιστορία που έγραψε στη μουσική...Μίκης Θεοδωράκης «αθάνατος».

Χαρά Σάββα Α'24

«Man of God»

Οδοιπορικό στη ζωή ενός μεγάλου Αγίου

Η νέα ταινία της Yelena Popovic που επιδιώκει μέσα από τη ζωή μιας αδικημένης μορφής να μιλήσει στην καρδιά του κάθε ανθρώπου.

Η συγκεκριμένη ταινία, σύμφωνα με την ίδια τη συγγραφέα, δεν απευθύνεται αποκλειστικά στο χριστιανικό κοινό αλλά σε όλους τους ανθρώπους κάθε γενιάς, ηλικίας και αντίληψης. Μια ταινία που κέρδισε βραβεία πριν από την πρώτη της πρεμιέρα στους κινηματογράφους, αλλά και μετά τις πρώτες προβολές της δεν σταμάτησε να κερδίζει νέους τίτλους όπως και το πρόσφατο τιμητικό βραβείο της «Καλύτερης Διεθνούς Ταινίας» στο Terra di Siena International Film Festival!

Η ζωή του Αγίου Νεκταρίου αποτελεί πηγή έμπνευσης και παράδειγμα προς μίμηση για όλους τους ανθρώ-

πους και αυτό η ταινία κατορθώνει να το μεταφέρει, παρουσιάζοντας με αμεσότητα και γλαφυρότητα τον μαρτυρικό του βίο.

Ο Μητροπολίτης Πενταπόλεως, ένας άνθρωπος που παρόλο το αξιωματικό του δεν έχασε ποτέ την ταπεινότητα και την απλότητά του. Συκοφαντήθηκε και έζησε τον φθόνο μέσα από πρόσωπα της εκκλησίας σε μεγάλο βαθμό. Εκδιώχθηκε και εξορίστηκε, έζησε στιγμές φτώχειας κι όμως υπέμενε τα πάντα! Ουδέποτε ανταπέδωσε ή κατηγόρησε ή κυνήγησε κανέναν. Δεν οδήγησε κανέναν στα δικαστήρια, δεν ζήτησε τη δικαιοσύνη, παρά μόνο τη δικαιοσύνη του Θεού.

Ποτέ του δεν αρνήθηκε να «σηκώσει τον σταυρόν αυτού», αλλά με αγάπη και εμπιστοσύνη στον Θεό αντιμετώπισε τα πάντα. Αγάπησε τον συνάν-

θρωπό του «ὡς σεαυτόν», για αυτό με αυταπάρνηση τους συγχωρούσε όλους και στήριζε τους αδυνάτους!

Ο Άγιος Νεκτάριος ήταν μιμητής της ζωής του Χριστού, υπέστη έναν μαρτυρικό βίο χωρίς γογγυσμό, αλλά με καρτερικότητα και ελπίδα στη χάρη του Θεού. Για αυτό και επάξια πήρε τον χαρακτηρισμό ως «Ο Άνθρωπος του Θεού»!

Μαρία Χριστοφόρου Γ'21

«Αγωνίζου τον αγώνα τον καλό και ο Θεός θα σε ενισχύει. Στον αγώνα εντοπίζουμε τις αδυναμίες, τις ελλείψεις και τα ελαττώματά μας. Είναι ο καθρέφτης της πνευματικής μας καταστάσεως. Όποιος δεν αγωνίστηκε, δεν γνώρισε τον εαυτό του», Άγιος Νεκτάριος.

Ανοίγει ξανά η θεατρική μας αυλαία

Μεγάλες οι προκλήσεις του φετινού έργου

Στο Λύκειο Λατσιών, υπάρχει θεατρική παράδοση. Κάθε χρόνο το Λύκειό μας ανεβάζει μία θεατρική παράσταση, πρωτότυπη και γεμάτη μαθήματα ζωής. Μετά από δύο δύσκολα χρόνια, αφού τα πρωτόκολλα δεν ήταν υπέρ μας, το Λύκειο Λατσιών ανεβαίνει ξανά στη σκηνή. Με πρωτοβουλία της φιλόλογου Κυριακής Φωτιάδου και ακολουθώντας τα πρωτόκολλα επιστρέφουμε «στην κανονικότητα», με ένα θεατρικό έργο, που θα μας δείξει τη φρίκη του πολέμου και ταυτόχρονα τη ζωή των μεταναστών.

Η θεατρική παράσταση, που θα ανεβάσουν οι μαθητές του Σχολείου μας, έχει τίτλο «Νούρα, ένα πένθιμο μπλουζ». Στο έργο αυτό παρουσιάζεται η διπλή οδύσσεια, του δυτικού ανθρώπου, που τα έχει όλα και είναι θύμα της ιδανικής συνθήκης και των προσφύγων, των οποίων η

ζωή μοιάζει με τον «απόβλητο» ενός συστήματος, που δεν δείχνει στάλα συμπόνιας.

Η ηθική τελειότητα μοιάζει να είναι ο οδηγός στη ζωή του ήρωα Αλέξανδρου αλλά η ζωή πολλές φορές μας γεμίζει ψευδαισθήσεις, που δεν μπορούμε να τις διαχειριστούμε. Σε ένα τέτοιο εμπόδιο σκοντάφτει λοιπόν και ο Αλέξανδρος. Παράλληλα οι κεντρικές μας ηρωίδες, που είναι η μητέρα της Νούρας-Άμα και η Νούρα, δεν ζητούν το δυτικό όνειρο, όπως κάνουν πολλοί μεταναστες, αλλά μία ανθρώπινη ζωή, μία ζωή δίχως διώξεις, εγκλήματα και πολέμους.

Για να μάθουμε περισσότερα για την παράσταση και τους συντελεστές, πήραμε συνέντευξη από την κ. Κυριακή Φωτιάδου, την υπεύθυνη καθηγήτρια της παράστασης και από τρεις μαθητές - ηθοποιούς του έργου.

Ποια είναι η εμπειρία σας στο ανέβασμα σχολικών θεατρικών παραστάσεων;

Η αλήθεια είναι πως παρόλο που αγαπώ και παρακολουθώ θεατρικά δρώμενα, είναι η πρώτη φορά που αναλαμβάνω τα ηνία μιας σχολικής παράστασης. Αυτό δημιουργεί εν μέρει άγχος αλλά αποτελεί ταυτόχρονα και πρόκληση.

Γιατί επιλέξατε να ανεβάσετε αυτό το συγκεκριμένο θεατρικό έργο;

Νιώθω ιδιαίτερα ευγνώμων, γιατί για το συγκεκριμένο θεατρικό έργο είχα ακούσει πολλές θετικές κριτικές από έναν πρώην μαθητή μου και νυν φοιτητή, λάτρη του θεάτρου. Μου μετέφερε τόσο τον ενθουσιασμό του όσο και τα έντονα συναισθήματα που βίωσε ο ίδιος ως θεατής. Έτσι χωρίς πολλές σκέψεις σηκώσαμε μανίκια και ξεκινήσαμε σκληρή δουλειά.

Ποιο μήνυμα θέλετε να στείλετε με τη θεατρική αυτή παράσταση;

Στο συγκεκριμένο θεατρικό έργο-κοινωνικό δράμα, προβάλλονται μηνύματα ανθρωπιάς και αποδοχής. Άνθρωποι κάτω από τον ίδιο ουρανό αποζητούν τα-για άλλους-αυτονόητα, μία ζωή ανθρώπινη, μακριά από διώξεις και πολέμους. Το έργο μπορεί να προσφέρει συμπληρωματική διδασκαλία στο μάθημα της Ιστορίας και των Νέων Ελληνικών.

Ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζετε στο ανέβασμα αυτού του θεατρικού έργου;

Το έργο, όπως προανέφερα, είναι ένα σύγχρονο δράμα με δυνατούς χαρακτήρες, παρόντες και απόντες. Δυσκολίες υπάρχουν, αφού ξετυλιγονται παράλληλα δύο ανθρώπινες ιστορίες συνοδευόμενες από μουσική, που καλείται να γαληνεύει τους ταραγμένους ήρωες. Απαιτητικός επίσης είναι και ο ρόλος των σκηνογράφων αφού επιβάλλεται να αφήνουν έντονη την αίσθηση του εγκλωβισμού καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης.

Οι μαθητές - ηθοποιοί μιλούν για τον ρόλο τους

«Θα αποφύγω να μιλήσω εις βάθος για τον Αλέξανδρο, όμως αυτό που μπορώ να πω είναι πως δεν αποτελεί τον “καλό” της υπόθεσης. Αν και πρωταγωνιστής (αλλά όχι ο μόνος) της ιστορίας, ο Αλέξανδρος χάνει τον εαυτό του στην πορεία και μας δείχνει μία πλευρά του, στην οποία κυριαρχεί το μίσος. Αυτό είναι ίσως και το δυσκολότερο κομμάτι του ρόλου, αφού πρέπει να μπω στη θέση αυτού του «ελαττωματικού» χαρακτήρα, να μεταφέρω όλα όσα κρύβει στην ψυχοσύνθεσή του και μαζί του να λάβω μέρος στη διαδικασία που περνά.

Σε τελική ανάλυση αυτός ο συναισθηματικός «μετασχηματισμός» είναι μέρος της μεγαλύτερης εικόνας που παρουσιάζεται στο έργο. Τα μηνύματα που εκπέμπει η ιστορία μας και ο τρόπος, με τον οποίο ο Αλέξανδρος αποτελεί μέρος του επιμυθίου, είναι και το τι με ελκύει στο να υποδυθώ το ρόλο του. Είναι μία πρόκληση, σίγουρα. Είμαι όμως πολύ ενθουσιασμένος και έχω ήδη δεθεί με τον χαρακτήρα. Για ό,τι προκύψει θα το πούμε καλύτερα στο σανίδι».

Στέλιος Χαραλαμπίδης Γ'21

«Εγώ υποδύομαι το ρόλο της Άμα, μίας μάνας που μεταναστεύει στην Ελλάδα με την κόρη της από την Συρία. Η Άμα στο έργο αφηγείται το δύσκολο ταξίδι της στον Θεό της και εύχεται για αλλαγή της μοίρας της. Αυτό που βρίσκω δύσκολο αλλά ταυτόχρονα ελκυστικό σε αυτόν τον ρόλο είναι η ασταμάτητη θλίψη και οργή που νιώθει, που σίγουρα θα είναι μια πρόκληση και κάτι καινούριο για εμένα αλλά στο τέλος θα αναδείξει ακόμη περισσότερο τη δουλειά μου».

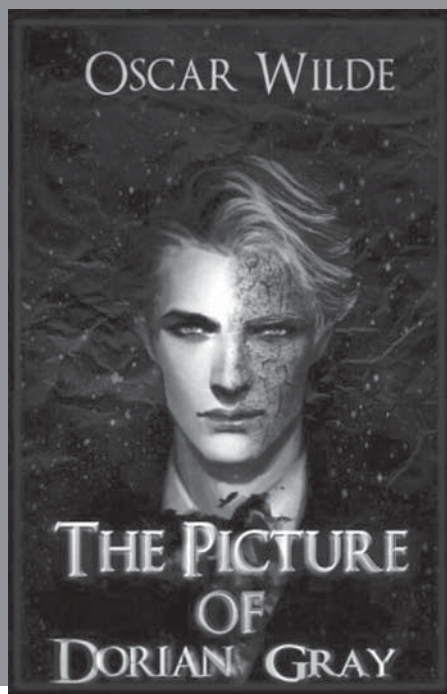
Ίριδα Κατσούρη Β'11

«Η Νούρα, ένα έφηβο κορίτσι, αναγκάζεται να μεταναστεύσει για να βρει μία καλύτερη ζωή. Χάνει τον πατέρα της και άλλους συγγενείς κι έτσι φτάνει μόνο με τη μητέρα της στην Ελλάδα. Το ότι πρέπει να αναπαραστήσω ένα συνομήλικό κορίτσι με εμένα, η οποία ζει σε άκρως αντίθετες συνθήκες από αυτές που ζούμε σήμερα, είναι μία πρόκληση, η οποία με κάνει να θέλω αρχικά να «εξερευνησω», και στη συνέχεια να αποδώσω τον ρόλο μου όσο το δυνατό «καλύτερα».

Ερατώ Κωνσταντίνου Β'31

Ρεπορτάζ: Θεοδώρα Κρέτσου Γ'22

Το Πορτρέτο Του Ντόριαν Γκρέι, το κλασικό βιβλίο για νεαρούς αναγνώστες

Οι Ρωμαίοι με τη φράση «ars longa, vita brevis», η οποία σε ακριβή μετάφραση σημαίνει «η τέχνη είναι μακρά, ο βίος μικρός» αποσκοπούσαν στο να εξυμνήσουν τη διαχρονικότητα της τέχνης στην κάθε μορφή της. Είναι όντως δυνατό να ισχύει αυτό το ρητό ως προς την απήχηση που έχουν τα κλασικά λογοτεχνικά έργα στους νέους σήμερα; Υπάρχει περίπτωση τέχνη που έχει απαθανατιστεί σε γραπτό κείμενο μέχρι και δύο αιώνες πριν, να διεγείρει το ενδιαφέρον του σύγχρονου νεαρού αναγνώστη, πόσον μάλλον να ασκεί επιρροή στον ψυχικό του κόσμο και να διευρύνει τους ορίζοντές του; Υπάρχει καλύτερος τρόπος να δοκιμαστεί αυτή η θεωρία της αθανασίας της τέχνης από το λογοτεχνικό αριστούργημα του Όσκαρ Ουάιλντ: «Το Πορτρέτο Του Ντόριαν Γκρέι».

Η ιστορία ξεκινά συστήνοντας τους τρεις βασικούς χαρακτήρες ξεκινώντας με τον δυνα-

μικό σφοδρό συζητητή λόρδο Χένρι Γουότον, τον δημιουργικό συναισθηματικό καλλιτέχνη Μπάζιλ Χόλγουορντ, και τον ηθικά προβληματισμένο και αξιολογούμενο γοητευτικό νεαρό Ντόριαν Γκρέι. Από την πρώτη στιγμή η εκθαμβωτική ομορφιά του Ντόριαν είναι ξεκάθαρη, όχι μόνο στον αναγνώστη, αλλά και στους πάντες που συναναστρέφονται με τον χαρακτήρα, διαθέτοντας τέτοιου είδους ισχύ, που οδηγούν τον γοητευμένο ζωγράφο Μπάζιλ να φτιάξει το πορτρέτο του. Αρχικά ο Ντόριαν αντικρίζοντας τη ζωγραφισμένη μορφή του είναι συνεπαρμένος με τη γοητεία του, αλλά στη συνέχεια η παρέμβαση του λόρδου Χένρι τον κάνει να δει το δημιούργημα από διαφορετική οπτική γωνία. Ο Χένρι είναι κάθετος στο ότι ακόμη και αν το κάλλος του Ντόριαν είναι η πιο σημαντική πτυχή της ύπαρξής του, όλη αυτή η δύναμη που του χαρίζει είναι προσωρινή και θα ξεθωριάσει με την πάροδο του χρόνου. Αυτή λοιπόν η διευκρίνιση του Χένρι όχι μόνο προσγειώνει τον νεαρό Ντόριαν, αλλά έχει ως αποτέλεσμα τη δραματική πτώση του από τα σύννεφα και κατά συνέπεια τη συντριβή του εγωισμού του. Μετά από αυτή τη συ-

ναναστροφή, ο Ντόριαν εν μέρει λόγω της χειραγώγησης του Χένρι, εν μέρει λόγω της δικής του ματαιοδοξίας και απελπισμένης ανάγκης για συνεχή αυτοϊκανοποίηση, καθοδηγείται στο να συμμετάσχει σε μία συμφωνία σχετικά με το πορτρέτο, η οποία θα τον ακολουθεί για το υπόλοιπο της ζωής του, βάζοντας για ακόμη μια φορά την τέχνη και τον ανθρώπινο βίο σε μαρσάβιο.

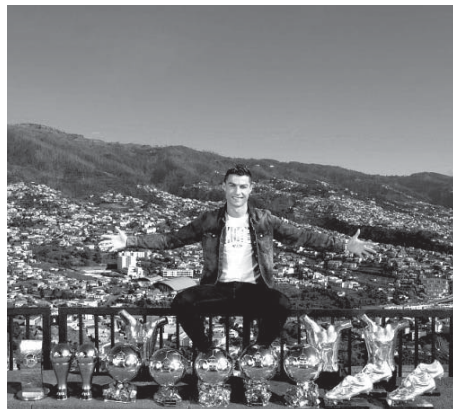
Το βιβλίο αυτό θίγει υπαρξιακά θέματα και ηθικούς προβληματισμούς καταλήγοντας αναπόφευκτα στο συμπέρασμα ότι με κάθε ορισμό που μπορεί κανείς να δώσει στην ηθική ορθότητα τα φαινόμενα πάντα δείχνουν ότι ουδείς δεν είναι απόλυτα σατανικός ή αγαθός, αλλά ο καθένας κυμαίνεται σε ένα φάσμα μεταξύ ηθικής τελειότητας και διαφθοράς. Είναι ένα συναρπαστικό έργο και ιδιαίτερα προσιτό στους νέους, οι οποίοι, όπως ο Ντόριαν, προβληματίζονται για το πώς μπορούν να εξισορροπήσουν την ανάγκη τους για αυτοϊκανοποίηση και ελευθερία με το να μην αδικούν τους άλλους ή και ακόμη και τον ίδιο τους τον εαυτό.

Κυβέλη Χριστοδουλίδη Β'11

Κριστιάνο Ρονάλντο

Υπερτιμημένος ή υποτιμημένος;

Κανένας οπαδός του μοντέρνου ποδοσφαίρου που έχει παρακολουθήσει τον Ευρωπαϊκό χώρο τα τελευταία είκοσι χρόνια, δεν θα μπορούσε να αρνηθεί το γεγονός ότι ο Κριστιάνο Ρονάλντο αποτελεί τον ένα από τους δύο μεγαλύτερους παίκτες του σύγχρονου αθλήματος, μαζί φυσικά με τον Αργεντινικό Λιονέλ Μέσι. Ο 36χρονος Πορτογάλος επιθετικός έχει σπάσει αμέτρητα ρεκόρ, το ένα μετά το άλλο. Έχει κατακτήσει ένα αξιοσημείωτο αριθμό τροπαιών με συλλόγους, την εθνική ομάδα της Πορτογαλίας αλλά και ατομικά. Μεταξύ άλλων 1060+ συνεισφορές σε γκολ (δεύτερες περισσότερες στην ιστορία του αθλήματος μετά τον Λιονέλ Μέσι (1104)), 5 χρυσές μπάλες (δεύτερες περισσότερες μετά τον Λιονέλ Μέσι (6)), 4 χρυσά παπούτσια (δεύτερα περισσότερα μετά τον... σωστά το μαντέψατε, Λιονέλ Μέσι (6)). Στην μεγάλη εικόνα των πραγμάτων οι δύο αυτοί παίκτες αποτελούν αναμφισβήτητα τους πιο σταθερούς και ίσως τους κορυφαίους στην ιστορία του ποδοσφαίρου. Επικεντρωμένοι όμως στην εικόνα που ο Ρονάλντο παρουσιάζει τα τελευταία 3 χρόνια και μετά από το τέλος της θρυλικής του διαμονής στον σύλλογο της Ρεάλ Μαδρίτης, ήρθε η ώρα των μεγάλων ερωτήσεων. Ήρθε η ώρα για τον "Mr. Champions League" να κατέβει από το υψηλό βήμα του Ευρωπαϊκού Ποδοσφαιρικού κόσμου, ή μήπως τα φαινόμενα απατούν;

Κάτι μεγάλο άρχισε

Η μεταγραφική πορεία του "CR7" είναι εντυπωσιακή. Ξεκίνησε από πολύ νεαρή ηλικία στην ομάδα της Σπόρτινγκ Λισαβόνας στην χώρα του, την Πορτογαλία και πολύ γρήγορα τράβηξε την προσοχή Άγγλων γιγάντων του αθλήματος (οι οποίοι, Άγγλοι, όπως γνωρίζουμε καλά, δεν διστάζουν να αρπάξουν με την πρώτη ευκαιρία ό,τι τους αρέσει). Χωρίς πολλά μεταγραφικά εμπόδια φυσικά, ο νεαρός Κριστιάνο ξεκίνησε τη νέα φάση της καριέρας του στην Manchester United σπάζοντας πολλά ρεκόρ και εντυπωσιάζοντας με τις ντρίπλες του.

Μετά από μία εξαιρετική καριέρα στο Ολντ Τράφορντ και για τιμή ρεκόρ, ο Ρονάλντο υπογράφει συμβόλαιο με την Ισπανική βασιλίσσα της Ευρώπης, Ρεάλ Μαδρίτη, όπου πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της καριέρας του, κερδίζοντας τα περισσότερα τρόπαια και βραβεία του. Κάπου στην μέση της ιστορίας του με τον σύλλογο, μετακινήθηκε στη σημερινή του θέση στο γήπεδο, ως κεντρικός επιθετικός και καθιερώθηκε μια για πάντα ως ένας από τους πιο θρυλικούς παίκτες στην ιστορία του ποδοσφαίρου.

Οι μετακινήσεις της πώσης

Μετά από πολλά χρόνια επιτυχίας στην Ισπανία, ο Κριστιάνο θέλει μια νέα πρόκληση. Υπογράφει λοιπόν συμβόλαιο στην Ιταλία, για να γίνει μέρος της μεγαλύτερης ομάδας της χώρας, την Juventus και να επεκτείνει την τροπαιοθήκη του. Τα πράγματα όμως, δεν πήγαν όπως τα περιμέναμε. Μετά από δύο σχετικά απογοητευτικές χρονιές, παρά την κατάκτηση δύο πρωταθλημάτων, φαινόταν πολύ καθαρά ότι ο Ρονάλντο ήταν διαφορετικός.

Ένα ακόμη άγονο χρόνο και μηδέν τρόπαια αργότερα, ο Κριστιάνο θα βρεθεί να αλλάζει ομάδα αναπάντεχα για να επιστρέψει πίσω στο πρώτο σπίτι που τον φιλοξένησε στις κορυφαίες ομάδες, στο Manchester. Τι πήγε στραβά;

Όταν ο Πορτογάλος σούπερ σταρ έκανε την εντυπωσιακή μεταγραφή κόστους 100 εκατομμυρίων ευρώ από την Ισπανία, για να μετακινηθεί στην 10 συνεχόμενες φορές πρωταθλήτρια Ιταλία Juventus, όλοι περίμεναν ότι αυτό θα σήμαινε ακόμα περισσότερους τίτλους τόσο για την βασιλίσσα του Τορίνο, όσο και για τον πρίγκιπα της Ευρώπης. Τα πράγματα όμως δεν εξελίχθηκαν έτσι. Ενώ τα προσωπικά στατιστικά του Ρονάλντο παρέμειναν ικανοποιητικά, τα επιθετικά στατιστικά της ομάδας συνολικά έπιασαν πάτο. Η ομάδα πέτυχε εκείνες τις σεζόν τα λιγότερα γκολ από κάθε άλλη σεζόν τα τελευ-

ταία χρόνια. Ενώ ο Ρονάλντο κράτησε εξαιρετικούς αριθμούς για έναν παίκτη της θέσης του, αυτό δεν βοήθησε την συνολική εικόνα της ομάδας, που με την εμφάνιση του Ρονάλντο πήρε αμέσως την κάθοδο. Πάσες σε αυτόν όταν δεν είναι η καλύτερη επιλογή, εύκολες ευκαιρίες χαμένες η μία μετά την άλλη. Ο Κριστιάνο έχασε εκείνες τις σεζόν περισσότερες ευκαιρίες για γκολ από ποτέ. Για να φτάσει τους αριθμούς που έφτανε χρειαζόταν πολύ περισσότερες και ευκολότερες φάσεις από πριν.

Φαινόταν λοιπόν ότι το καλό της ομάδας θυσιάζοταν για την ανέλιξη των προσωπικών στατιστικών του Ρονάλντο για να διατηρηθεί η εικόνα του ως ένας από τους δύο καλύτερους παίκτες στον κόσμο. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το σερί δέκα πρωταθλημάτων στη σειρά, να λήξει για την Juventus, ενώ μέχρι που κατάφερε να προκριθεί στο Τσάμπιονς Λιγκ. Γρήγορα και με την πρώτη ευκαιρία, το συμβούλιο της ομάδας ξεφορτώθηκε τον Πορτογάλο επιθετικό, ο οποίος φαινόταν να κρατά την ομάδα πίσω, ενώ είχε τον μεγαλύτερο μισθό στο πρωτάθλημα. Θα ήταν φυσικά λάθος να περάσουμε στο βιαστικό συμπέρασμα ότι ο Ρονάλντο φταίει για όλα. Παρόλα αυτά, το παραπάνω ένα φαινόμενο μπορούμε να το παρατηρήσουμε και με τη νέα σεζόν στην Manchester United με την τελευταία του μεταγραφή.

Στόχος είναι τα λεφτά αλλά όχι μόνο

Σε αυτό το σημείο, αξίζει να σημειωθεί ότι η μεταγραφή του, συμφέρει κάθε ομάδα στον κόσμο που μπορούσε να τον υπογράψει· όχι μόνο λόγω του τι έχει να προσφέρει στο γήπεδο, αλλά και λόγω της εικόνας του. Σε πολύ λίγες χώρες στον κόσμο μπορείς να πας και να μην βρεις κόσμο που ξέρει το όνομα Κριστιάνο Ρονάλντο. Αυτό, για κάθε σύλλογο σημαίνει αμέτρητες πωλήσεις φανελών και άλλου εμπορεύματος, μεγαλύτερα συμβόλαια με σπόνσορες και διαφημίσεις. Τι εννοώ με μία λέξη: ΛΕΦΤΑ. Στον ποδοσφαιρικό κόσμο του 21ου αιώνα, όπου η κάθε ομάδα αποτελεί επιχείρηση, δεν χρειάζονται πολλά για να πείσουν για την υπογραφή, αν εί-

ναι σίγουρα τα λεφτά. Όταν όμως στην τελική οι εμφανίσεις δεν δικαιώνουν τη μεταγραφή, ξεκινούν οι ερωτήσεις και η αμφισβήτηση. Γιατί η Ρεάλ δεν δέχτηκε να υπογράψει ξανά με τον Κριστιάνο και προτίμησε να τον πουλήσει; Γιατί η Juventus τον έδιωξε με τις κλοτσιές μετά από τρεις άγονες σεζόν; Ακόμη και οι Red Devils, οπαδοί της Manchester United, όταν φέτος υπέγραψε εκεί και πάλι, που ήταν τόσο ενθουσιασμένοι με την επιστροφή του παλιού αστεριού τους, μετά από μερικούς μόνο αγώνες παραπονιούνται για αυτόν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τον αποκαλούν «καρκίνο» για τον σύλλογο. Μα ο παίκτης σκοράρει. Τι προκαλεί τόση αντίδραση και επαγγελματική απιστία; Η απάντηση κρύβεται στα στατιστικά.

Οι αριθμοί δεν λένε ψέματα

Κατά τις πιο εντυπωσιακές του σεζόν, τα νούμερα του Ρονάλντο αποτελούν όνειρο. Από το παράρτημα (Ο Ρονάλντο με κόκκινο, ο Μέσι με μπλε για σύγκριση) μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι ενώ τα νούμερα μέχρι το 2009 είναι πολύ υψηλού επιπέδου. Από το 2010 όμως και μετά, είναι τρομαχτικά εντυπωσιακά. Για τις 8 καλύτερες του χρονιές, ο Κριστιάνο σκοράρει είτε μεγαλύτερο είτε ίσο αριθμό γκολ σε σχέση με αριθμό αγώνων (με εξαίρεση δύο που ο αριθμός γκολ είναι παραπλήσιος αυτού των αγώνων). Αναλογία γκολ/παιχνίδι 1.03! Αυτό σημαίνει ότι για κάθε αγώνα που έπαιξε υπόσχεται τουλάχιστον ένα γκολ και ίσως περισσότερα. Απάνθρωπα στατιστικά. Ο μόνος παίκτης στην ιστορία που κατάφερε να περάσει τέτοια αποτελέσματα ήταν ο Λιονέλ Μέσι, με 1.05 κατά τις δικές του 8 καλύτερες σεζόν. Η διαφορά τους όμως είναι η πολύ απότομη αλλαγή που μπορού-

με να δούμε στα στατιστικά του Ρονάλντο την σεζόν του 2018 όταν έπεσε κατά 18 γκολ (!) Την αλλαγή αυτή φαίνεται να είχε προβλέψει νωρίτερα η Ρεάλ Μαδρίτης μετά την πώση κατά 10 γκολ που μπορούμε να παρατηρήσουμε την προηγούμενη χρονιά, αφού τον πούλησε αμέσως μετά το τέλος της.

Μετά τη χρονιά του 2018, ο Κριστιάνο δεν ήταν ποτέ ο ίδιος. Η τεχνική που από το 2014 τον ανάγκασε να αλλάξει θέση στο γήπεδο και του περιόρισε εξαιρετικά τις ντρίπλες του δεν κατάφερε να τον σταματήσει. Κάτι άλλο όμως που τον χτύπησε κατακούτελα το 2018, άλλαξε την εικόνα του για πάντα. Την τραγικότητα των 28 γκολ που πέτυχε εκείνη τη χρονιά μπορούμε μόνο να αυξήσουμε αναλύοντάς τα, όταν δούμε πως τα 9 ήταν από πέναλτι, κάτι που σημαίνει ότι έβαλε μόνο 19 γκολ σε κανονική αγωνιστική διάρκεια.

Η μεγάλη εικόνα των πραγμάτων

Στην πραγματικότητα, οι αριθμοί που «παράγει» ο Πορτογάλος επιθετικός τα τελευταία 3 χρόνια, δεν είναι κακοί. Ακόμη και τα 19 γκολ κανονικής αγωνιστικής διάρκειας, για κάθε μέσο επιθετικό του αθλήματος είναι μία αρκετά καλή χρονιά. Όμως υπάρχουν τρεις εξαιρέσεις. Η πρώτη, ο μισθός. Κανένας παίκτης που θεωρεί αυτά τα νούμερα επιτυχία δεν πληρώνεται ποσά παρόμοια με αυτά του Ρονάλντο. Το κάθε ευρώ έρχεται με απαιτήσεις. Δεύτερη εξαίρεση, το όνομα. Όταν για μία δεκαετία παράγεις νούμερα όπως τα πιο πάνω και σε όποιο χρώμα πατήσεις πλέον σε αναγνωρίζει κάθε βλέμμα· όταν σε λένε Κριστιάνο Ρονάλντο, τέτοιοι αριθμοί είναι απογοήτευση. Γιατί λοιπόν, θα μου πείτε, δεν κατεβαίνει ο μισθός ώστε να γίνουν ανεκτά τα νούμερα; Εδώ μπαίνει η τρίτη εξαίρεση: Η εικόνα. Οι μισθοί των ποδοσφαιριστών γίνονται πάντα δημοσιοποιημένο θέμα συζήτησης. Αν φανεί η πτώση στον μισθό του Ρονάλντο και μπει στην ίδια σελίδα με τα ανθρώπινα πλέον στατιστικά του, η εικόνα του θα γκρεμιστεί.

Ο αστέρας της Πορτογαλίας σβήνει σιγά-σιγά όπως είναι αναμενόμενο στα 36 του χρόνια. Η εικόνα όμως που κουβαλά είναι άκρως κερδοφόρα για κάθε σύλλογο και μάρκα. Δεν θα μπορούσαν ποτέ να παραδεχτούν την κατηφόρα στην οποία πέφτει, όσο φυσιολογική και να είναι και ο λόγος είναι ξεκάθαρος. Τα λεφτά. Γι' αυτό λοιπόν η Juventus τον «δανείστηκε» για το προσωρινό οικονομικό όφελος της εικόνας του και την σχετικά καλή προσφορά στην ομάδα. Όταν ήρθε όμως η στιγμή που για να κρατήσει ο Ρονάλντο τα φυσιολογικά στατιστικά των 20-30 γκολ σε εκείνο το ποδοσφαιρικό επίπεδο η ομάδα έπρεπε να θυσιάσει για χάρη του, η Juventus πέταξε το χαλασμένο παιχνίδι της στον κάδο της Manchester United. Αυτό μας δείχνει και το αξιολύπητο για τον παίκτη ποσό μεταγραφής των 25 εκατομμυρίων ευρώ (η τελευταία του μεταγραφή μόλις λίγα χρόνια νωρίτερα ήταν του ποσού των 100 εκατομμυρίων).

Τι κρύβει λοιπόν το μέλλον για τον Πορτογάλο θρύλο του αθλήματος; Ας μην γελιόμαστε. Οι τελευταίες παράγραφοι περιγράφουν την άσχημη αλλά αναπόφευκτη πτώση ενός σπουδαίου αθλητή. Η τραγικότητά των γεγονότων όμως, είναι τόσο έντονη, μόνο λόγω της σπουδαιότητας της υπόλοιπης καριέρας του. Ο Κριστιάνο Ρονάλντο έκανε τα αδύνατα δυνατά. Ξεκίνησε από τη φτώχεια και με ταλέντο και σκληρή δουλειά μόνο κατάφερε να φτάσει εκεί που πολλοί ονειρεύονται να φτάσουν. Αυτό το άρθρο εστιάζει στα αρνητικά του τέλους, όμως η ονειρική σταδιοδρομία πριν αυτού δεν μπορεί να αγνοηθεί. Τα όσα πέτυχε και κέρδισε τόσα χρόνια που ήταν σταθερά στην κορυφή και οι στιγμές που χάρισε στους μεγάλους και μικρούς οπαδούς του, είναι σκαλισμένα στη ραχοκοκαλιά της ιστορίας του ποδοσφαίρου για πάντα. Ό,τι και να ακολουθήσει στην πορεία, είτε είναι η αμφίβολη επιστροφή στις παλιές συνήθειες είτε είναι το σεβαστό τέλος της διαδρομής του... Ο Ρονάλντο τα κατάφερε.

Γίνεται της ατάκας...

- © «Τα αγόρια είναι εκ φύσεως κυνηγοί». Και κάποιοι είναι εκ πεποιθήσεως ρατσιστές.
- © «Εσείς που είστε στο πρακτικό είστε καλύτεροι στα μαθηματικά». Ναι, επειδή το πρακτικό σφύζει από εξυπνάδα.
- © «4 μέρες αποβολή». Οι λιγότερες μέρες είναι αδιαπραγμάτευτες.
- © «Δεν μπορείς να κολλήσεις covid από την θεία κοινωνία». Ούτε από τα ποτάκια, ο κορωνοϊός είναι ένα ψέμα!
- © «Εγώ πήγαινα παράνομα εκκλησία στο lockdown». Κάποιοι σε εκκλησίες και άλλοι σε συμμαρίες.
- © «Κούθκιασέ το τζιαμέ». Όπως φαίνεται η λέξη «τετραγώνισε» δεν υπάρχει στο λεξιλόγιό του.
- © «Πώς θα κάνετε γλουτούς χωρίς ασκήσεις». Είπε η Ηλιάνα Παπαγεωργίου πρωί πρωί.
- © «Η κοινωνία μας καταστράφηκε από τη στιγμή που αποκτήσαν οι γυναίκες δικαιώματα». Ενώ χωρίς γυναίκες στην κυβέρνηση είδαμε πώς κατάντησε η χώρα μας.

Επιμέλεια: Κρίστια Δημητρίου Γ'21

Κουλου Βάχατα

Ίριδα Κατσούρη Β'11

Στον Ακάμα οι αλεπούδες έχουν ανάγκη από φραπέ, ψώνια και γυμναστήρια.

Μιλούν για καθυστέρηση όταν έχουν τους πιο καθυστερημένους υπολογιστές.

Αφού ξεκινήσαμε να σχίζουμε σελίδες ας συνεχίσουμε. Σχίστε την τριγωνομετρία από τα μαθηματικά και την Γ' κλίση από τα αρχαία.

Εκδίδει διαβατήρια, εκδίδει τώρα τζαι βιβλίο. Ελπίζω να βρεθεί κάποιος να το σκίσει.

Οι βουλευτές έχουν και αυτοί βεβαίως το δικαίωμα της σιωπής για αξιόπινες πράξεις. Αλλά τι ωραία που θα ήταν, αν δεν έκαναν αξιόπινες πράξεις.

«Μπορείς να πας τουαλέτα αλλά θα το σημειώσω.» Εννά μας χρονομετρήσετε τζιόλας;

Χάρτης των Θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης Άρθρο 11: κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Όχι ο Γιώργος Γαβριήλ όμως.

Τέλεια! Έχασα κιλά. Τώρα μπορώ να φοράω ρίγες, κύριε Τάσο Ξιάρχο.

Μάλλον η κ. Λατινοπούλου εννά είχε καμιά τραυματική εμπειρία με τρίχες στη φοιτητική της εστία, όταν σπούδαζε νομική.

Έβαλαν φωτιά στα σχολεία και τώρα τα παιδιά τους θα θέλουν και αντιασφυξιγόνες μάσκες!

Να μας απαντήσει το Υπουργείο τι πρέπει να διδάσκουν οι καθηγητές/τριες: την ύλη ή τους μαθητές;

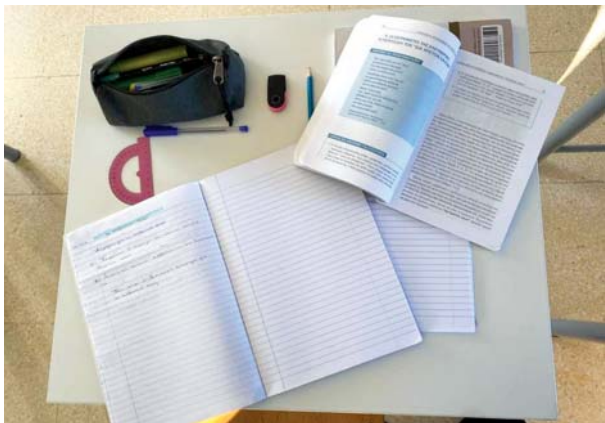
«Το Υπουργείο μάς είπε να είμαστε αυστηροί με τις καθυστερήσεις στην τάξη». Ακόμα να καταλάβω τι ξέρει το υπουργείο από καθυστερήσεις, λαμβάνοντας υπόψη το πότε μας έδωσε την ύλη πέρυσι.

Όσα περισσότερα κατοικίδια ευλογούνται από τον μητροπολίτη Λεμεσού τόσο περισσότεροι κτηνίατροι μένουν άνεργοι.

Τελικά η πατάτα στο χωριό της Ξυλοφάγου εν σπούοντας ή αυλατζιάς; Θέλω να ξέρω από πού εμπνεύστηκε ο ... καλλιτέχνης.

Το καυστήριον

★ Οι μαθητές/τριες πλέον δεν έχουν μόνο την ...άνεση του χρόνου και της ύλης, αλλά και την... άνεση του χώρου στο θρανίο τους.

★ Πλέον δεν μετράμε μαθητές αλλά τηλέφωνα για απόντες.

★ Απουσία τηλεφώνου=απουσία μαθητή;

★ Φήμες λένε πως μαθητές έμειναν στάσιμοι λόγω απουσιών για τουαλέτα.

★ Εσάς οι καθηγητές/τριες σας ενδιαφέρουν για το ποιες περιόδους και πόσο συχνά χρησιμοποιείτε την τουαλέτα ή μόνο οι δικοί μας;

Αργ.	W/C	WCR	Στολή/ Εμφ	Εκτός τάξης/ Να μπαίνει απουσία	Rapid Test
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	
☐	☐	☐	☐	☐	

★ Λεφτά υπάρχουν, σχέδια υπάρχουν και διάθεση υπάρχει όμως το Υπουργείο και η Σχολική Εφορεία δεν είναι έτοιμοι να αφήσουν τον εγωισμό και την εμμονή τους στους κανονισμούς, για να ομορφύνει η αυλή μας.

★ Ο άστατος καιρός δοκιμάζει τις υποδομές μας.

★ Με τον καιρό σιγά-σιγά φαίνονται οι φτηνιάρικες κατασκευές

★ Μα ο κοινοτάρχης Ξυλοφάγου δεν έκανε μάθημα Τέχνης; Καθόλου αισθητική όμως. Εμείς πάντως θα θέλαμε να μάθουμε το όνομα του καλλιτέχνη.

★ Κλειστό γήπεδο με μεταφορική και κυριολεκτική σημασία.

Χρυσάνθη Καραγιάννη Γ'21